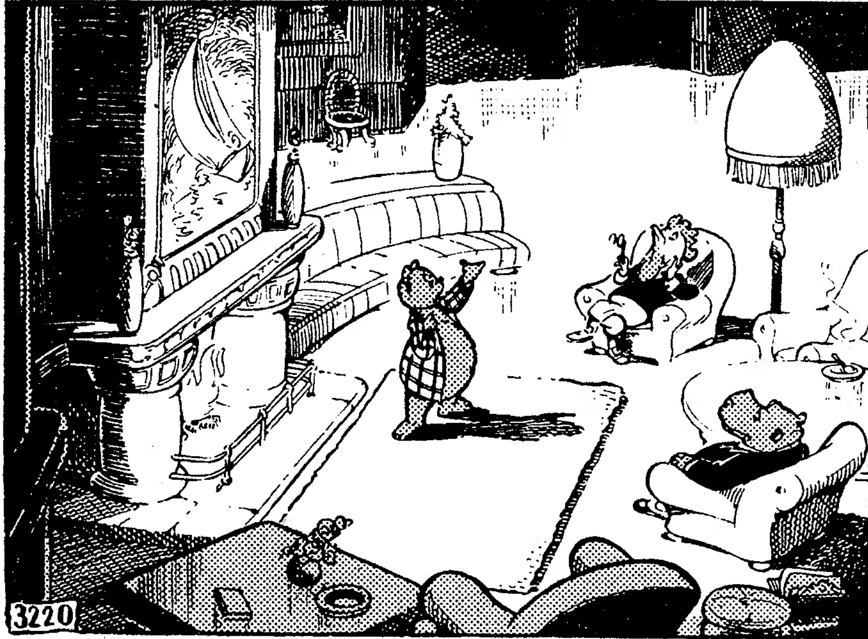
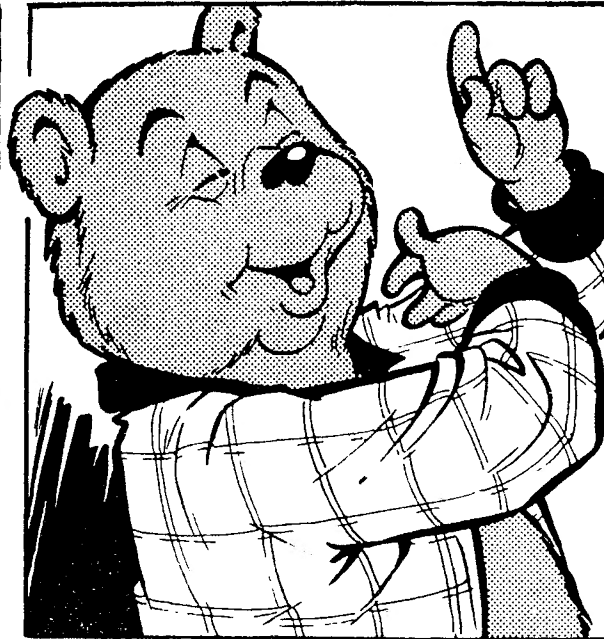
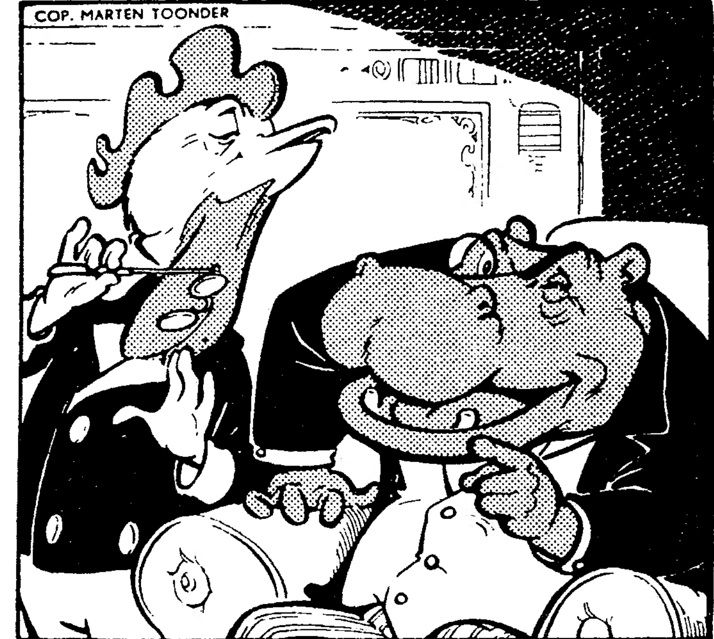
HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

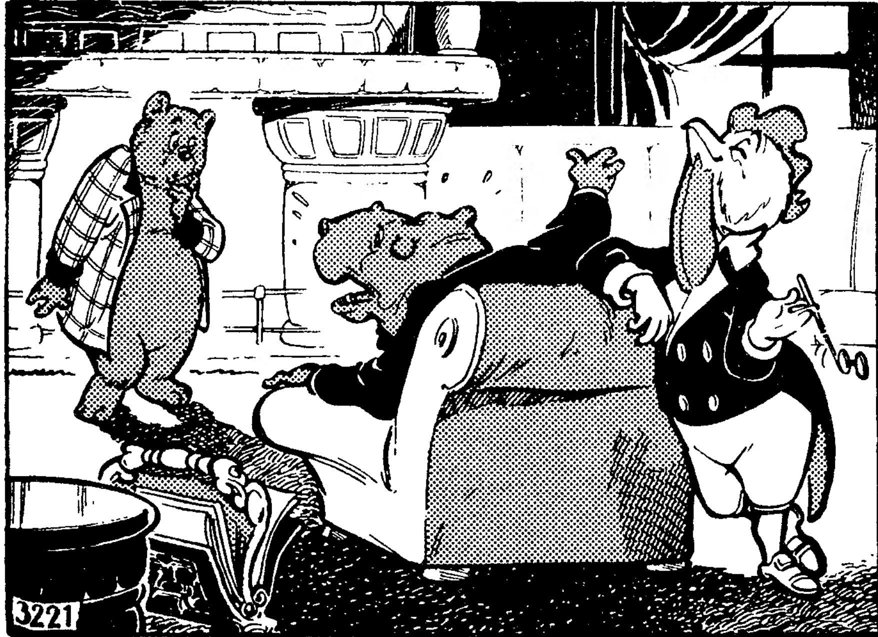

3220. Op een kille herfstdag, nog niet lang geleden, was heer Ollie naar de stad gegaan om een bezoek aan de Kleine Club te brengen. Daar stond hij nu met zijn rug naar het knappende haardvuur, over het leven van een Bommel te praten.
,,Het is merkwaardig wat men als heer allemaal mee kan maken'', zo sprak hij. ,,Soms, als ik eenzaam aan het venster zit te mijmeren, denk ik wel eens: Zou iedereen dat nu hebben? Dat meemaken, bedoel ik. Maar dan denk ik: Nee, daarvoor moet men een Bommel zijn, als u begrijpt wat ik bedoel.''
,,Ik begrijp het'', mompelde de markies de Cantecler verveeld, ,,net wat ik altijd al gedacht heb.''
,,Nietwaar?'' hernam heer Ollie opgewekt. ,,En weet u wat nu het merkwaardigste is? Ik kan de dingen het beste alléén opknappen. Wanneer ik niet gehinderd word door anderen ben ik op z'n best en dan is er eigenlijk niets dat ik niet klaren kan. Neem nu m'n jonge vriend Tom Poes bijvoorbeeld. Een aardige guit, vol slimme invallen en vlugge trekjes, maar toch moet ik zeggen, dat zijn gedraaf en gedoe mij hindert in mijn ontplooiing. Hij remt mij héél dikwijls!''
,,Hm'', zei burgemeester Dickerdack, ,,dat is nogal gortig, Bommel! Zonder Tom Poes zou je nu nergens meer zijn!''
,,Laat hem'', prevelde de markies. ,,Zijn stemgeluid is goed voor de spijsvertering, amice!''
Heer Ollies goede stemming begon te zakken. Hij stond op het punt een scherpe terechtwijzing te geven toen de burgemeester plotseling opveerde en een wijsvinger naar hem uitstak.
,,Ik wil wedden'', sprak hij, ,,dat je niet alleen naar de Zwarte Bergen durft gaan, waar de Zwelbasten wonen!''

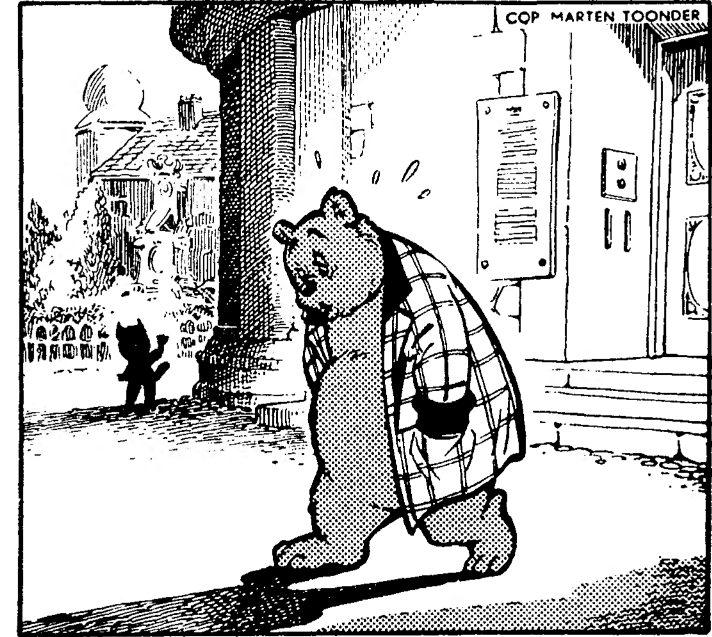
910313

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

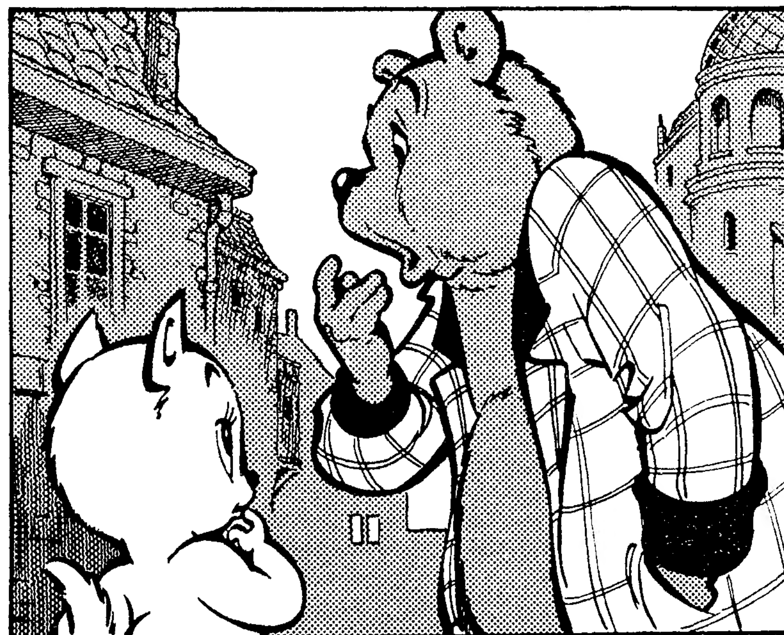
3221. „Als je zo'n flinkerd bent, moet je eens een bezoek aan de Zwelbasten brengen", zei de burgemeester tartend.
Heer Bommel zakte wat in.
„Een bezoek brengen aan wàt?" vroeg hij onzeker.
„Aan de Zwelbasten", herhaalde de heer Dickerdack. „Dat zijn een soort draken, die in de Zwarte Bergen wonen. Ze worden groter, als ze boos zijn en daarom kan niemand hen verslaan. Echte woestelingen!"

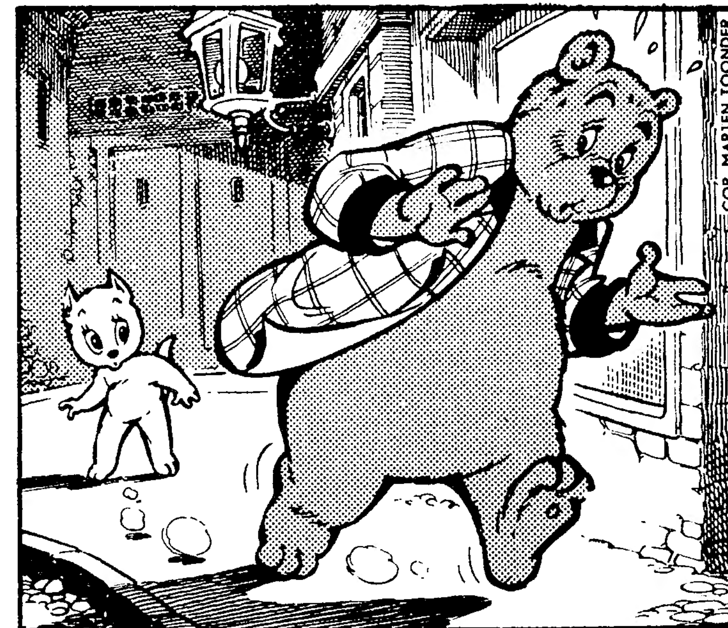
„Oh", hernam heer Ollie, „heel interessant. Dat herinnert me aan mijn oom Zacharias. Dat was ook een rakker, hoor. Ik herinner me..."
„Ik heb over die Zwelbasten gelezen", sprak nu de markies. „Men heeft er eens het leger op afgestuurd omdat hun geroof en geplunder alle perken te buiten ging".
Heer Ollie wierp een schichtige blik op de edelman.
„Mijn oom Zacharias was dol op vissen", zei hij. „Ik herinner me..."
„Juist", riep de burgemeester uit. „Het leger ging er op af. En wat gebeurde er? Het werd weggeblazen door de Zwelbasten — tot de laatste man!"
„Mijn oom Zacharias..." zei heer Bommel met matte stem, doch de markies viel hem in de rede.
„Parbleu", sprak hij, „spaar me uw vervelende oom Zacharias, amice. Ik tart u, om een Zwelbast te gaan vangen, helemaal alleen. Breng er eens een naar Rommeldam, als ge werkelijk zo'n held zijt. Dan zal ik u voordagen als erelid van deze club!"
„Een aardig idee", beaamde de heer Dickerdack. „Maar als je het niet klaarspeelt, kan je beter als lid bedanken, Bommel"
Heer Ollie begreep, dat woorden hem niet meer konden redden. Hij nam afscheid en verliet diep bekommerd de Kleine Club.

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

3222. Heer Bommel had nog niet ver gelopen toen hij Tom Poes tegenkwam. Nu was het reeds op grote afstand te zien, dat heer Ollie zorgen had en het was dan ook geen wonder, dat Tom Poes hem naar de oorzaak daarvan vroeg.

„Men heeft mij aangeboden om erelid van de Kleine Club te worden'', verklaarde heer Bommel lusteloos.

„Maar dat is toch leuk?'' riep Tom Poes uit. „Een reuze eer, vind ik.''

„Ja, och, dat wel'', hernam heer Ollie. „Maar nu moet ik eerst even naar de Zwarte Bergen om een Zwelbast te gaan vangen; je weet wel, zo'n soort draak, die groter wordt als hij boos is. Het zijn nogal woeste rovers heb ik gehoord.''

„Daar heb ik wel eens iets over gelezen'', zei Tom Poes. „Hm, een gevaarlijk werk! Het vangen van zo iemand kunt u beter aan de politie overlaten''.

„Och'', prevelde heer Bommel, „de politie en het leger zijn al weggeblazen, tot de laatste man. Om een Zwelbast te vangen heeft men een heer zonder vrees of blaam nodig. Hm. Als het me lukt word ik erelid en als het me niet lukt... hm, nu ja, dan kan ik beter bedanken als lid.''

„In ieder geval is er geen keus'', zei Tom Poes. „Wanneer vertrekken we, heer Ollie?''

„We?'' herhaalde heer Bommel. Hij keek zijn jonge vriend treurig aan en besloot toonloos: „Ik... eh... ik ga alleen. Ik bedoel, ik moet het alleen doen. Vaarwel, Tom Poes. Als ik soms niet terug mocht komen is mijn geruite jas voor jou, als je begrijpt wat ik bedoel.''

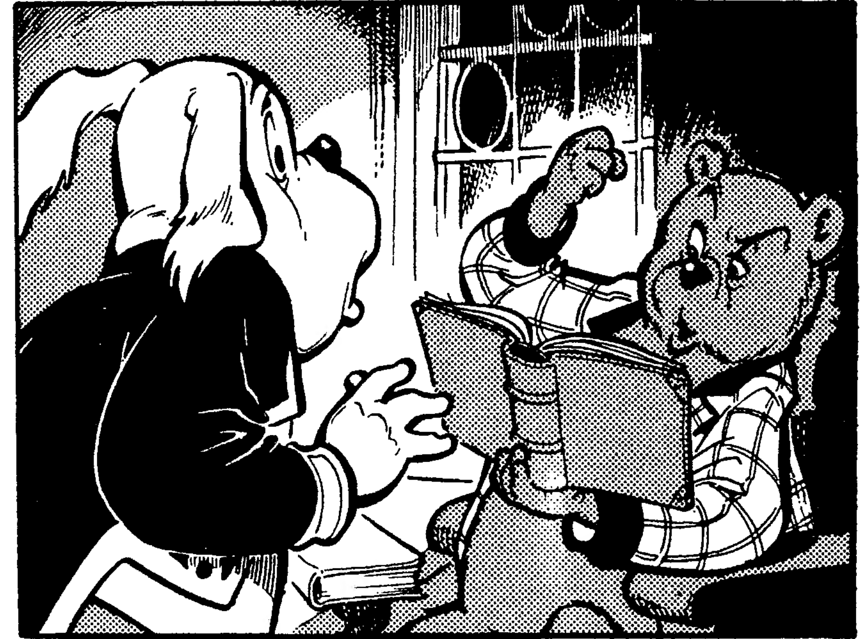
Met deze woorden schuifelde hij weg, Tom Poes verbluft achterlatend.

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

3223. Die avond zat heer Ollie bij het haardvuur in het Wetenschappelijk Handboek te lezen. Buiten blies een kille herfstwind de bladeren van de bomen en floot droefgeestig in de schoorsteen zodat de vlammetjes hoog opflakkerden. Maar heer Bommel had daar geen oog voor. Met matte blikken staarde hij naar de afbeelding van een Zwelbast en las mompelend de begeleidende tekst.

„Schort er iets aan, met uw welnemen?'' vroeg de bediende Joost, die de thee binnenbracht.

„Ik moet een Zwelbast vangen'', legde heer Ollie bekommerd uit. „Familie van de blaasdraken, je weet wel. Groeien als ze kwaad zijn, Woeste rovers; kennen wet noch geloof''.

„Dat klinkt niet zo prettig'', zei de trouwe knecht bezorgd. „Het is toch niets voor een heer van uw stand om zich met dergelijke ongure figuren in te laten, als ik me zo mag uitdrukken''.

„En waarom niet?'' vroeg heer Ollie plotseling driftig. „Wij Bommels staan voor niets, dat is bekend. En ik moet zeggen, dat hun roverslied mij wel aanstaat''.

„R-roverslied?'' herhaalde Joost verblekend.

„Hier in dit boek staat het lied, dat ze zingen als ze gaan plunderen'', zei heer Bommel. „Luister:

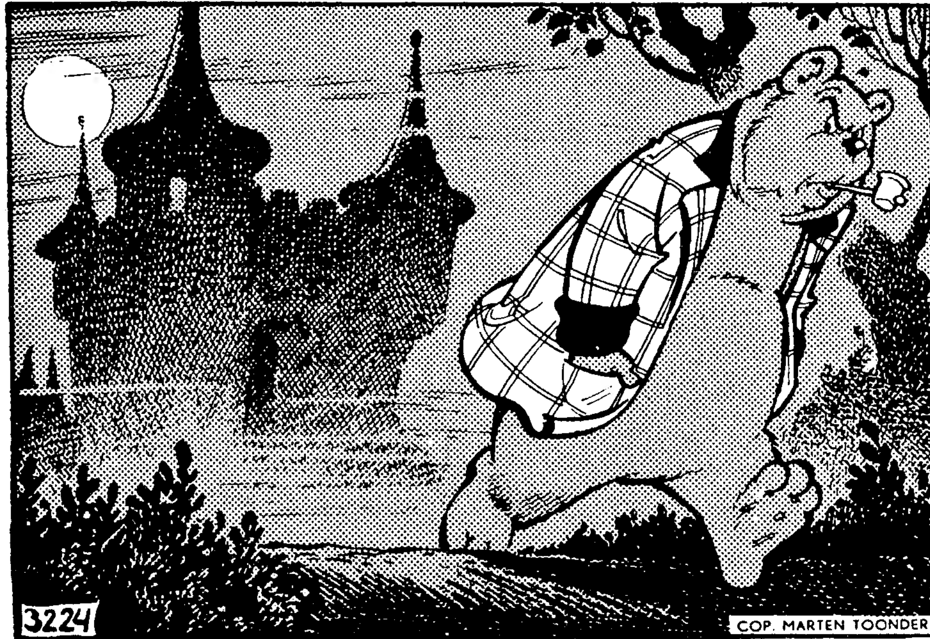
„De maan schijnt vol; de wind huilt hol
in de drakenkloof: roof! roof! roof!
De burger vlucht en rilt, als een Zwelbast hong-rig gilt:
Weg met de kachel en de stoof; roof! roof! roof!''

De brave knecht deinsde ontsteld terug.

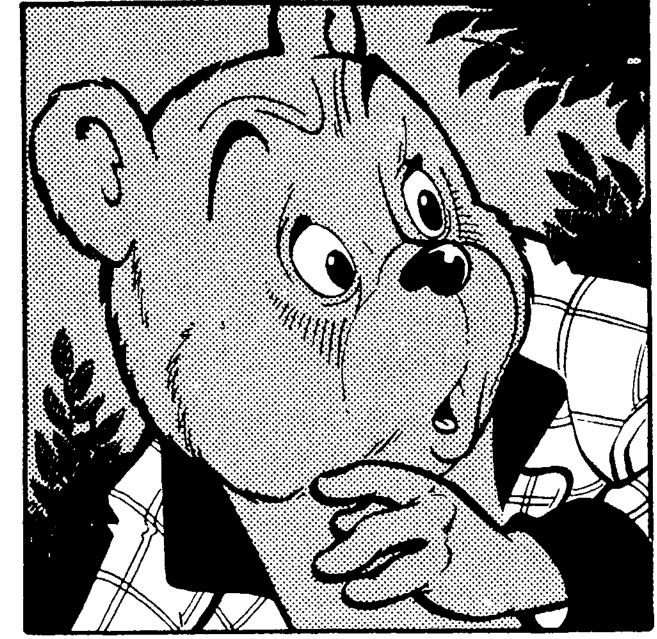
„Maar heer Olivier!'' stamelde hij, „dit lied is héél afkeurenswaardig, als u mij toestaat. Daar kunt u toch niet alléén heen gaan? Het past u niet het, het is veel te gevaarlijk!''

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

3224 Heer Bommel liep mokkend het huis uit. De maan wierp grillige schaduwen op zijn pad en de boomtakken zwiepten in de herfstwind, zodat de bladeren vreemd ritselden. Maar heer Ollie merkte dat niet. „Ik kom tot niets", prevelde hij. „Iedereen wil mij tegenhouden als ik grote daden wil doen. Niemand gelooft, dat ik het kan en daarom kom ik tot niets, als iemand begrijpt, wat ik bedoel. Ach, als men eens wist wat er allemaal in mij leeft en bruist zou men staan te kijken! Maar ik ben omgeven door allerlei kleine figuren, die niet van mijn groot formaat houden!"

Zo mompelend had hij de rand van het woud bereikt. Somber wierp hij een blik op het landschap en toen hij vlak bij zich een boomstronk ontwaarde nam hij met een zucht plaats. Om hem heen floot de wind en deinden de bomen, zodat zich een eigenaardig gevoel van de eenzame heer meester maakte.

„De maan schijnt vol", sprak hij, „de wind huilt hol... Aardige woorden, vol diepe betekenis. Waar heb ik die toch gelezen?"

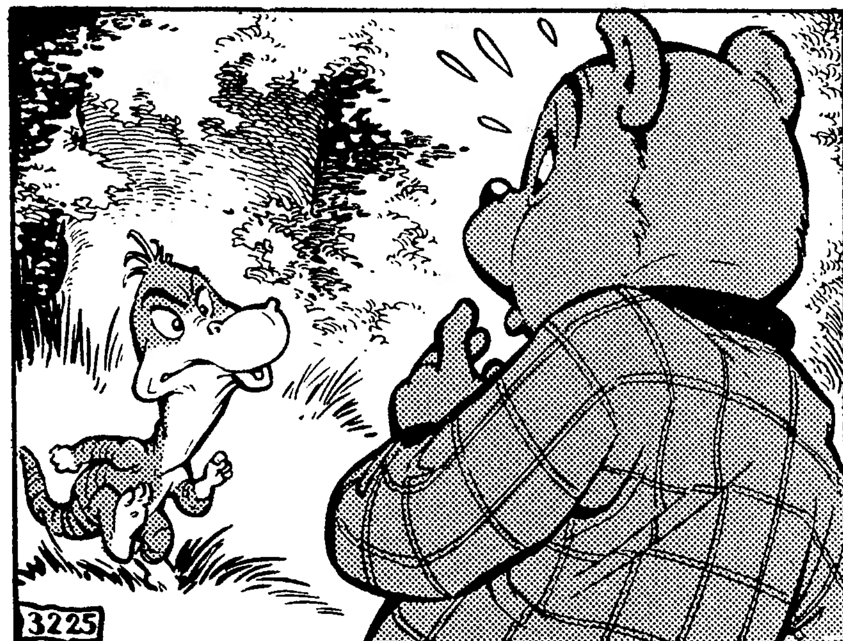
Hij dacht even na, en toen kwam hem het Wetenschappelijk Handboek in gedachten. „Maar natuurlijk!" prevelde hij. „Dat is het roverslied van de Zwelbasten! Een goed lied — en zo juist aangevoeld! Hoe was het ook weer?'

Hij dacht even na. Toen kuchte hij en zong met omfloerste stem: „De maan schijnt vol, de wind huilt hol in de drakenkloof: roof! roof! r..."

Hij zweeg ontsteld; want in de struiken naast hem ritselde het plotseling en een zware basstem loeide: "Roof!"

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

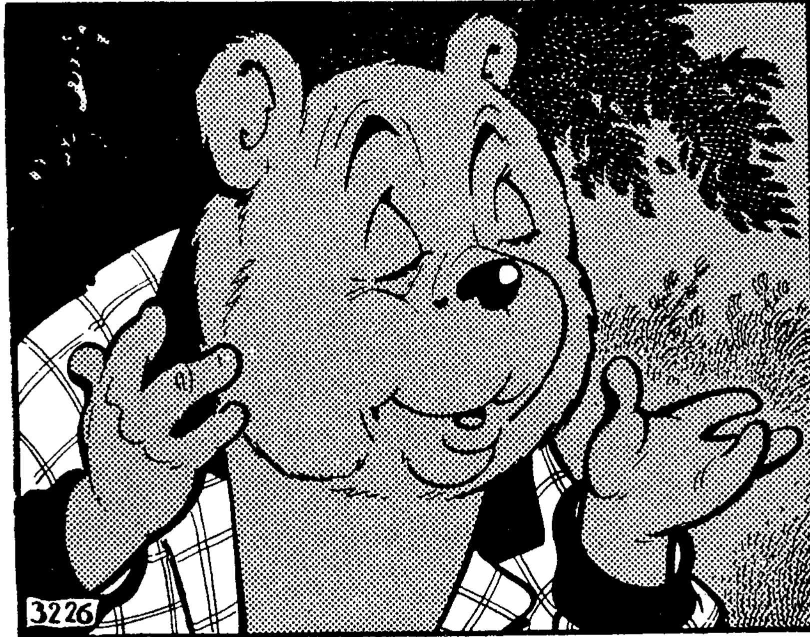

3225 Heer Bommel keek verstijfd van schrik naar de struiken waaruit zo plotseling de roofkreet der Zwelbasten geklonken had.
De bladeren ritselden, de takken kraakten en toen trad er een vreemde figuur in het maanlicht. De oplettende lezertjes zullen er net als heer Ollie, zeker een Zwelbast in herkennen. Maar het was een hele geruststelling voor de eenzame heer, dat het wezen zo klein was.
„Lieve deugd, is me dat schrikken!" sprak hij opklarend. „Ik dacht toch werkelijk even, dat er een volwassen draak achter me stond! Maar het is maar een jonkje, zie ik".
„Niks jonkje!" gromde de ander met zware stem. „Ik ben Zwelg, de Zwelbast; een woeste rover onder de maan! Maar helaas! Wij Zwelbasten krimpen als we de smoor in hebben".
„De smoor in?" herhaalde heer Bommel. „Bedoelt u, dat u kleiner wordt, als u eh.. als u bedroefd bent, als u begrijpt wat ik bedoel?" De rover keek hem peinzend aan en knikte langzaam.
„Zo kan je het noemen", gaf hij toe. „Hoewel ik niet weet of ik droef in mij heb. Wel de smoor, dat is zeker!"

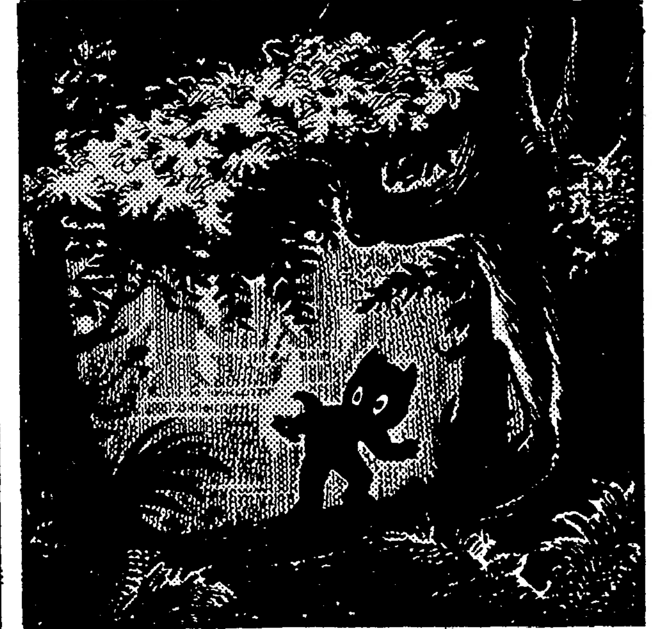
„Maar waarom?" hield heer Ollie aan. Het vreemde wezen zag er zo ontredderd uit, dat hij medelijden met hem had.
„Ik ben verdwaald", legde de Zwelbast verlegen uit. „En nu ben ik hier alleen in een muffe omgeving; tussen burgers en huisjes in. Daar kunnen wij, woeste rovers, niet tegen. In deze streken wordt men vanzelf klein", Hij zuchtte. „Wat een buurt!", hernam hij na een poosje. „Hoe kan men hier leven? Dat lied dat u daarnet zong, was de eerste prettige klank, die ik in lange tijd gehoord heb..."

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

3226 „Het lied, dat u daarnet zong, was het eerste goeie geluid, dat ik sinds dagen gehoord heb", zei de Zwelbast. „Het deed me iets".

Hij zuchtte.

„Ach, ja, versjes uit de kinderjaren", mompelde hij. „Hier in de omtrek hoor je niets dan gejengel uit lawaaidozen en geknal van burgers op wielen".

„U bedoelt radio's en bromfietsen", zei heer Ollie vol begrip. „Ja, het valt niet mee."

„Het is meer dan een woeste rover verdragen kan", hernam de ander. „Men wordt er klein van. Hoe houd jij het hier uit?"

„Ik ben een heer", legde heer Bommel uit. „En daardoor ben ik eraan gewend om niet begrepen te worden. Maar het is hard".

„Laten we dat lied nog eens zingen", stelde de rover voor. „Dat helpt". Hij haalde diep adem en begon met een zware bas: „De maan schijnt vol..." „De wind huilt hol", viel heer Ollie in en daarop zongen zij eenstemmig het lied ten einde.

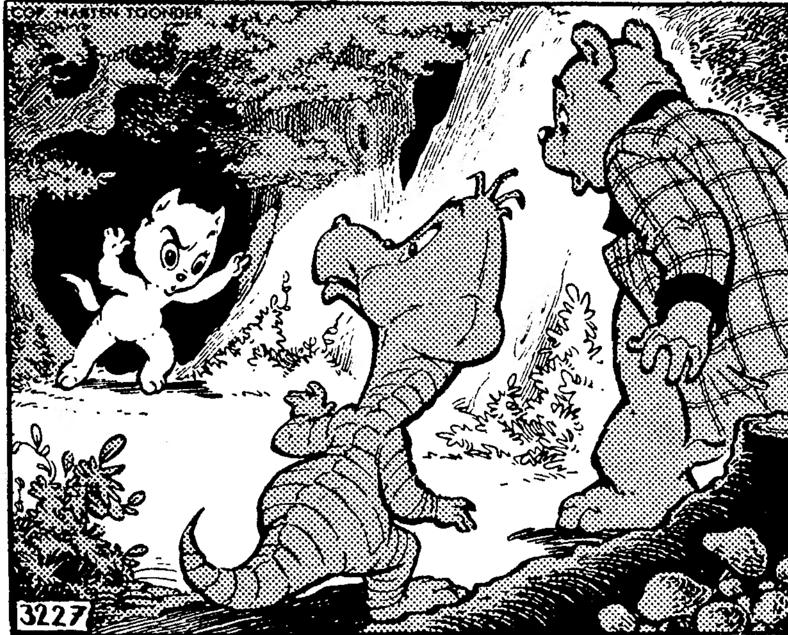
Het viel op, dat de Zwelbast snel in omvang toenam en toen de laatste tonen van "Roof!" door het lommer schalden had zijn stem zo'n volume, dat de bladeren vielen.

Tom Poes passeerde toevallig op zijn avondwandeling over de heide en hij hield ontdaan de pas in.

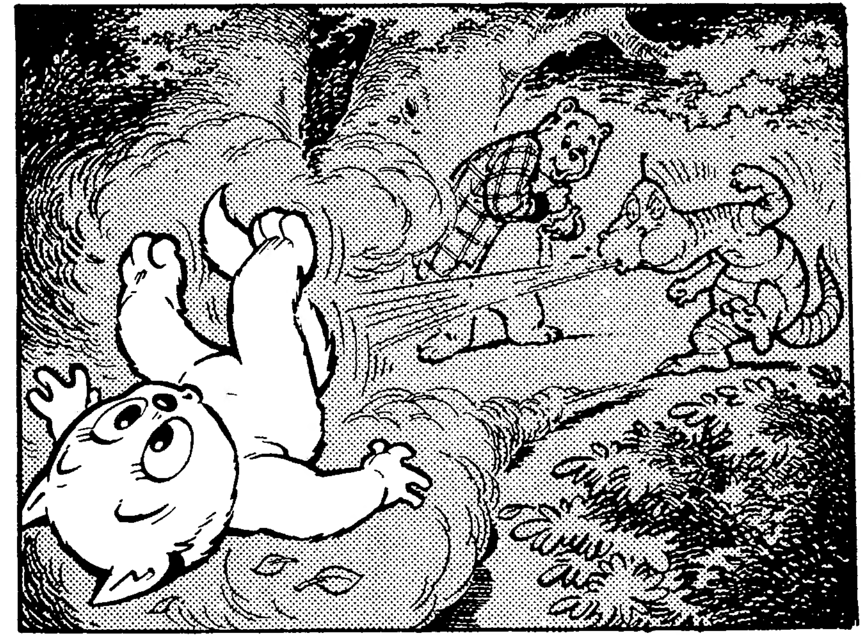
„Er zitten rovers in het bos!" mompelde hij. „Dat is niet pluis! Ik ga eens kijken wat er aan de hand is."

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

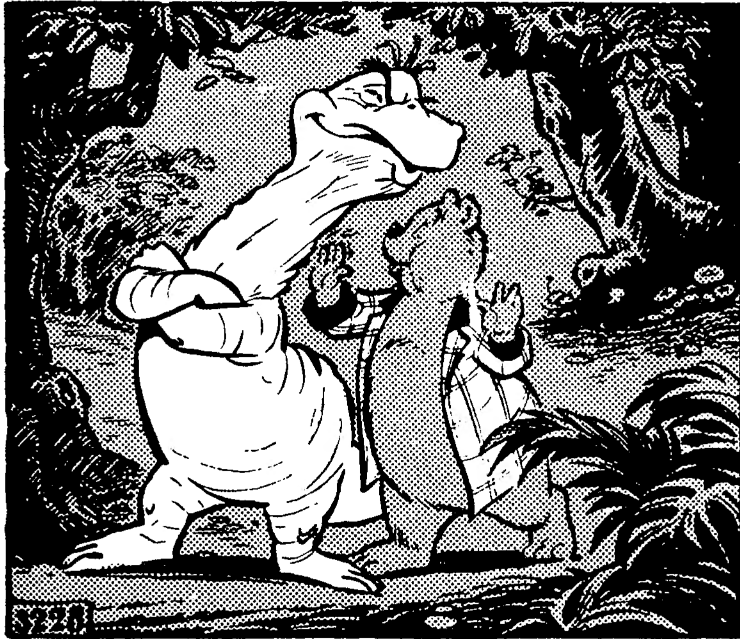

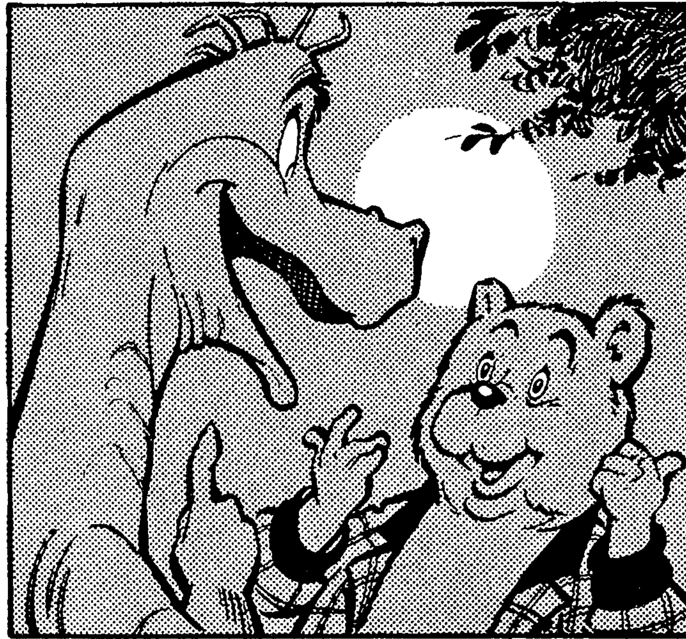
3227. Tom Poes sloop voorzichtig tussen de bomen door, in de richting van de stemmen die nu aan het tweede couplet van het roverslied begonnen waren.
En toen zag hij tot zijn grote verbazing Heer Bommel, samen met een ongure vreemdeling, onder de eiken staan zingen.

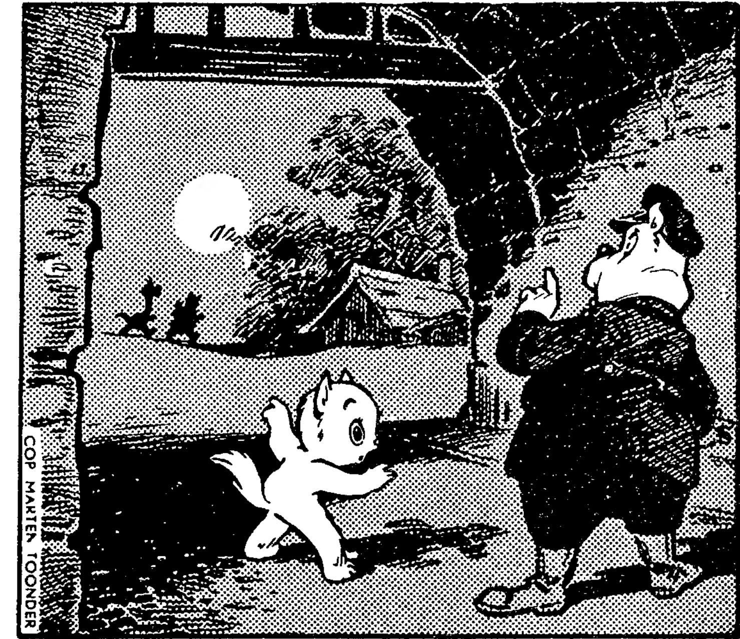
„Heer Ollie!" riep hij ontdaan naar voren springend. „Dat is geen gezelschap voor u! Dat is een Zwelbast! Een rover uit de Zwarte Bergen! Kom gauw mee; u bent in gevaar!"
Heer Bommel verslikte zich, zodat zijn stem uitschoot, en keerde zich verrast om.
„Tom Poes!" riep hij uit. „W-wat doe jij hier?"
Hij trok zijn jas recht en langzaam kwam er een toornige uitdrukking in zijn ogen.
„Loop je me soms na?" hernam hij. „Ben je me soms aan het bespieden, jonge vriend? Het is mooi. Kan ik dan nooit eens vrij en ongeremd mijn eigen leven leven?"
„Wie is dat ventje?" vroeg de Zwelbast. Hij had nu ook zijn lied geëindigd en keek dreigend op Tom Poes neer.
„Een akelig burgermanneke, zo te zien", gromde hij. „Heeft bovendien niets bij zich om te roven. Een echte armoedzaaier. Zit hij je dwars, makker?"
„Hij remt me in mijn onplooiing", zei heer Ollie klagend. „Altijd loopt hij me op gevaren te wijzen en hij probeert me steeds tegen te houden als ik grote daden wil verrichten".
„Een echte stoofjesgast dus", zei de rover begrijpend. „Weg met hem! Ik begin me nu juist weer lekker te voelen!"
Na deze woorden haalde hij zó diep adem, dat hij als een ballon opzwol en daarna blies hij Tom Poes met een geweldige luchtstoot het woud uit.

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

3228. „Dat was mooi werk, heer Zwelg", zei heer Ollie goedkeurend. „Tom Poes is soms wel een aardige jonge vriend, maar dikwijls is zijn bemoeizucht méér dan men verdragen kan. En dan die eeuwige zorgen en zwarigheden! Nee, het is goed, dat hij nu eens een lesje heeft gehad!"

Zo sprekende klopte hij de Zwelbast prijzend op de gehoornde rug, zodat deze nog iets in omvang toenam.

„Geen dank", sprak de rover verlegen. „Wij, van het ruige leven, doen elkander graag een lol. En nu moet je me de weg naar de Zwarte Bergen maar eens wijzen. Ik verlang naar de ravijnen waar de wind doorheen giert en waar men lekker uit kan bolderen als de pet er naar staat".

Toen viel het hem op, dat heer Ollie's gelaat betrok.

„Of heb je soms een beter plan?" vroeg hij daarom.

„Tja", zei heer Bommel aarzelend, „dat is te zeggen.. ik bedoel, ik moet je eigenlijk eerst even naar Rommeldam brengen voor die afspraak met de markies en de burgemeester, als je begrijpt wat ik bedoel..."

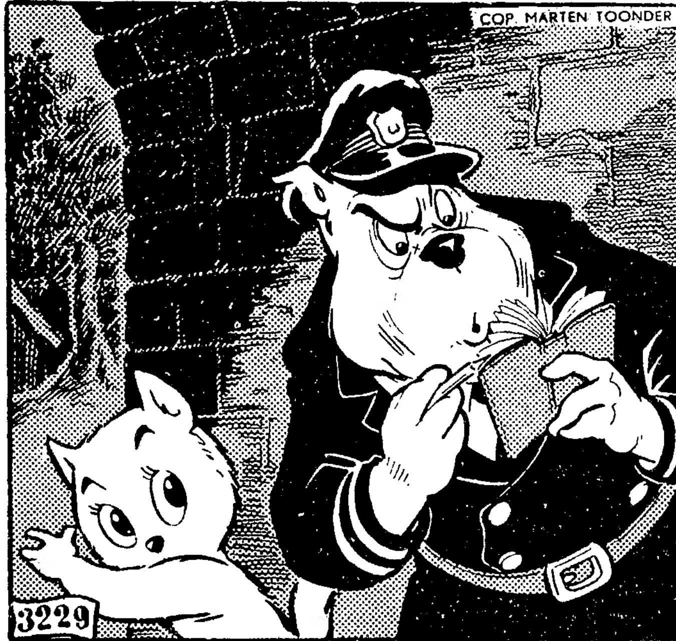
„Geen idee", gromde de ander. „Maar als we samen gaan, lijkt het me wel een plan met mogelijkheden. Met z'n tweeën is daar in die steenwoestijn misschien wel pret te maken. Komaan, makker, wijs de weg, de maan staat naar roof!" Hij zette een wild roverslied in en stampte naast heer Ollie stadwaarts.

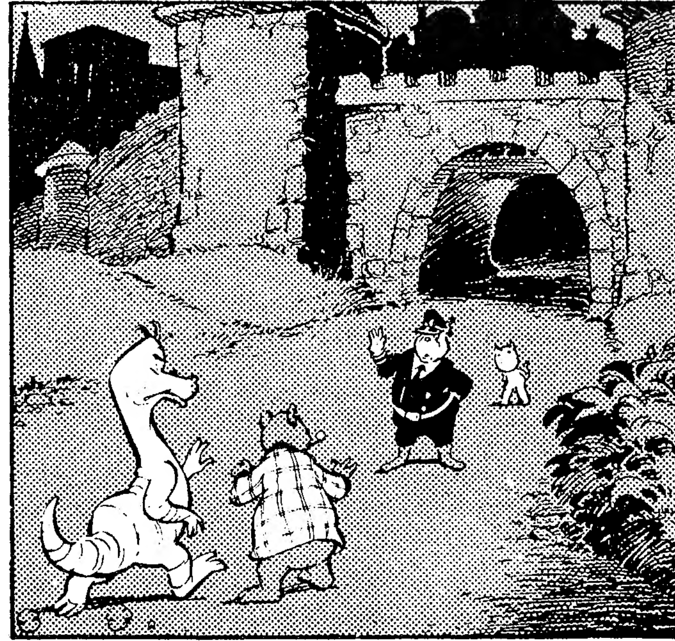
„Kijk daar komen ze!" zei Tom Poes, die met commissaris Bulle Bas bij de stadspoort stond. Toen hij zo ruw was weggeblazen had hij begrepen, dat heer Bommel in groot gevaar verkeerde — en daarom was hij hulp gaan halen.

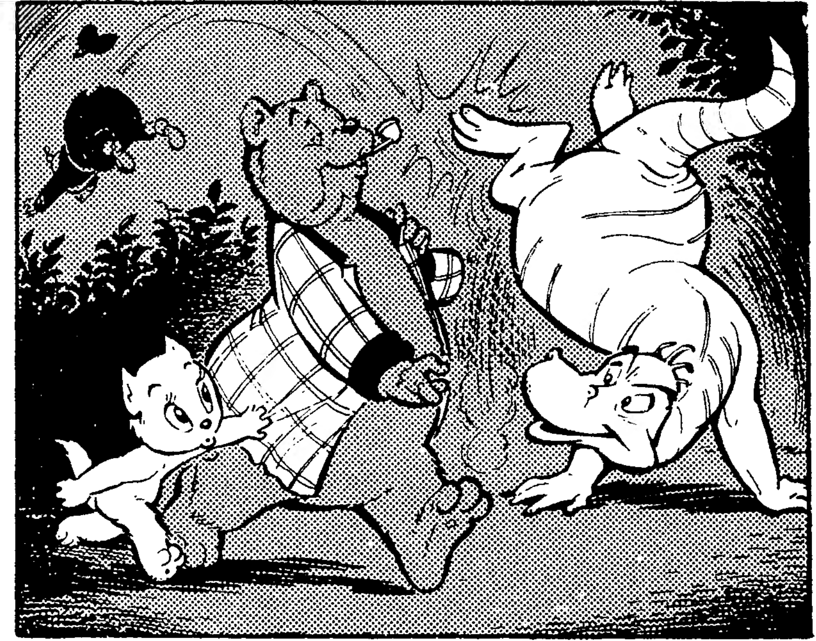
„Doe iets, commissaris!" drong hij aan. „Vlug, voordat het te laat is".

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

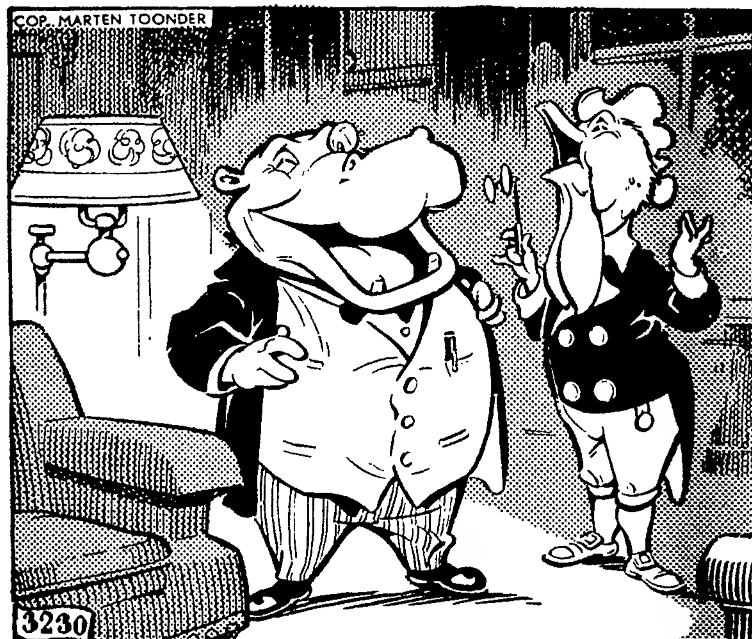

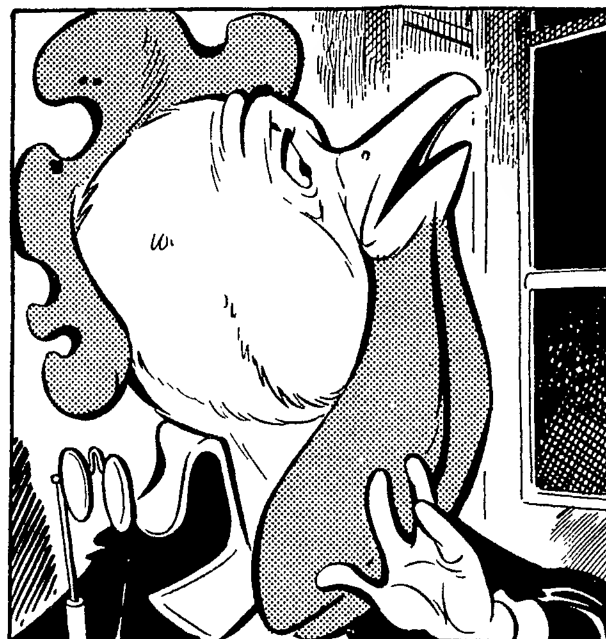
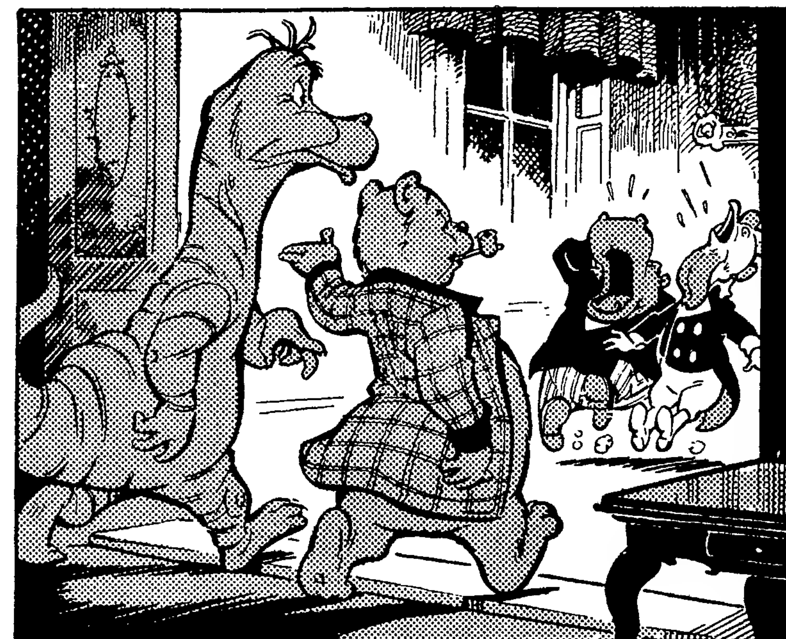

3229. De commissaris wierp een zorgelijke blik op het tweetal, dat luid zingend door de nacht naderde.
„M-maar, dat is een Zwelbast!" stamelde hij. „Bommel met een bergrover! Dat is te zeggen.."
Zenuwachtig trok hij een boekje uit zijn zak, waarin alle lieden genoteerd stonden, die voor de een of andere misdaad gezocht werden — en begon te bladeren. Zodoende stiet hij al gauw op een hele reeks foto's van Zwelbasten, die beschuldigd waren van roof en die dus aangehouden moesten worden.
„Een moeilijke zaak!" prevelde hij nerveus. „Al die schurken lijken op elkaar. Hier wordt tact vereist!"
Met die woorden stelde hij zich midden op de weg op en stak gebiedend een hand omhoog.
„Halt!" riep hij, „in naam der wet! Hoe is je naam?"
„Mijn naam is Bommel", zei heer Ollie tevreden. „En dat is mijn vriend Zwelg".
„Wat wil die figuur met dat petje?" vroeg de rover grommend. „Is dat ook een uitslover, makker?"
„Och", zei heer Bommel, „soms wel. Maar hij kan het niet helpen. Hij is een politieambtenaar".
Commissaris Bulle Bas had intussen snel de namen doorgelopen — en nu stiet hij een kort lachje uit.
„Zwelg!" sprak hij. „Juist. Gezocht voor roof en plundering, in gezelschap van meerdere, niet herkende lieden. Aanhouding en voorgeleiding gevraagd. Mooi! Je bent mijn arrestant. Volg me, Zwelg!"
De aangesprokene gehoorzaamde echter niet. Met een losse beweging veegde hij de ambtenaar opzij en sloot zich bij heer Ollie aan.
„Eigen schuld!" zei die. Ik sta voor deze heer in, commissaris. Kom, we gaan weer eens verder"
„Heer Ollie!" zei Tom Poes gejaagd. „Pas toch op! U maakt het steeds erger!"

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

3230 Het was die avond rustig in de Kleine Club. Buiten wierp de volle maan vreemde schaduwen over de stad en kropen de herfstnevels door de buitenwijken. Doch hier knetterde het haardvuurtje geruststellend. Burgemeester Dickerdack hield daarvan. Hij keek peinzend in de vlammen en glimlachte voor zich heen.

„Die Bommel!" prevelde hij.

„Pardon?" vroeg de markies, opschrikkend uit diepe gedachten.

„Die Bommel!" herhaalde de burgemeester. „Dat is me een druif hoor. Ik sta er altijd weer van te kijken. Maar hij is wel vermakelijk."

„Dat kan ik niet vinden", zei de edelman. „Hij is door en door burgerlijk, amice. En zijn ophakkerij stuit me tegen de borst. Parbleu; deze figuur kent zijn plaats niet! Hij verstoort de sfeer in de club".

„Geen nood", sprak de magistraat monter. „We hadden hem vanmiddag aardig beet. Als hij er niet in slaagt om een Zwelbast te vangen, gaat hij er uit!"

„Ja, dat was aardig vanmiddag", gaf de markies toe.

„Haha. De pocher was gevangen in zijn eigen snoeverij. Een vermakelijk idee om hem op de roverjacht te zenden. Het zal een mooi moment zijn wanneer hij met lege handen terugkeert. haha!"

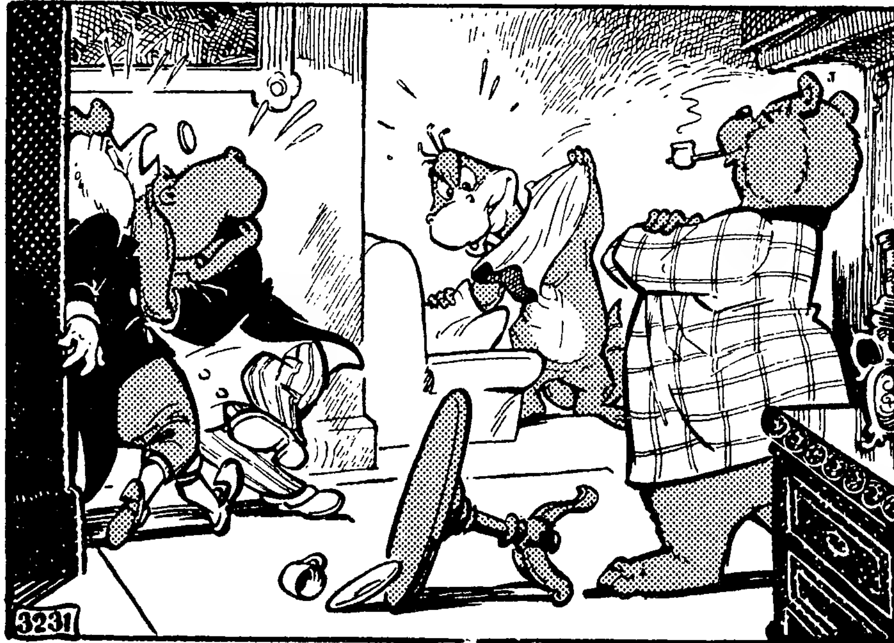
Op dat moment klonk er buiten een snerpend gefluit, zodat het beschaafde lachje van de edelman verloren ging. „Wat is dat?" vroeg hij verblekend.

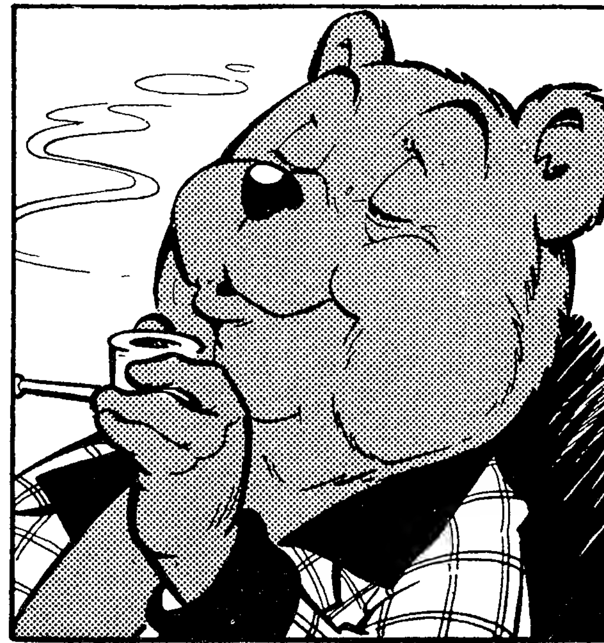
„Een politiefluit", bromde de burgemeester. Hij stond op om een blik uit het venster te gaan werpen, doch zover kwam het niet.

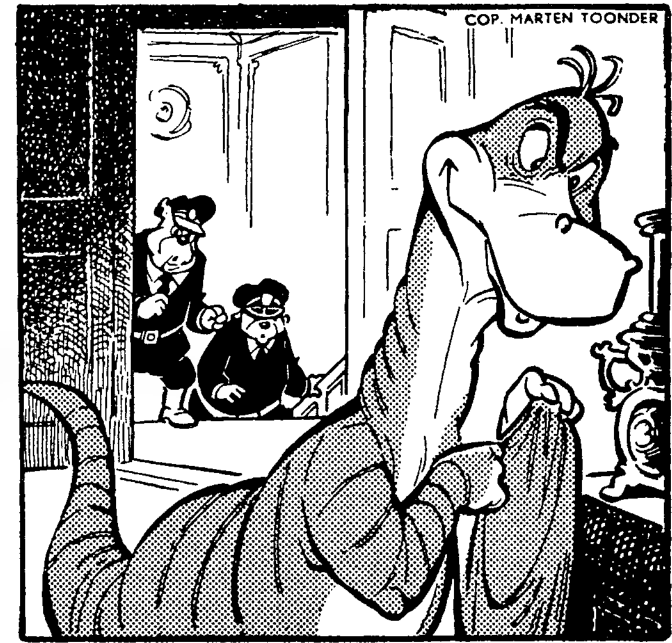
De deur zwaaide open en daar stond heer Bommel in de opening. Doch hij was niet alleen. Naast hem hield zich een indrukwekkende gedaante op...

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

3231 Een kort ogenblik heerste er een diepe stilte. De burgemeester en de markies staarden met holle ogen naar Zwelg, de Zwelbast. Toen rezen ze als één man overeind en sprongen snel in een hoek, waar ze steun zoekend op elkander drongen.

„Parbleu", stamelde de edelman en de heer Dickerdack riep met overslaande stem: „Ga w-weg, Bommel! Ga w-weg!"

Heer Ollie echter stapte glimlachend naar voren en maakte een wijd gebaar.„Hier is hij dan!" sprak hij. „U ziet, dat een Bommel niet bij de pakken neerzit. Zoek een Zwelbast", zegt men en hupla! Daar is hij!"

De markies haalde diep adem en keek met verwrongen gelaat naar Zwelg, die op de achtergrond bezig was met het opentornen van een kussen.

„Fi donc", prevelde hij, „wijs uw vriend de deur... eh... amice. Hij is... uh... hij is hier niet geïntroduceerd. D-deze sociëteit is besloten."

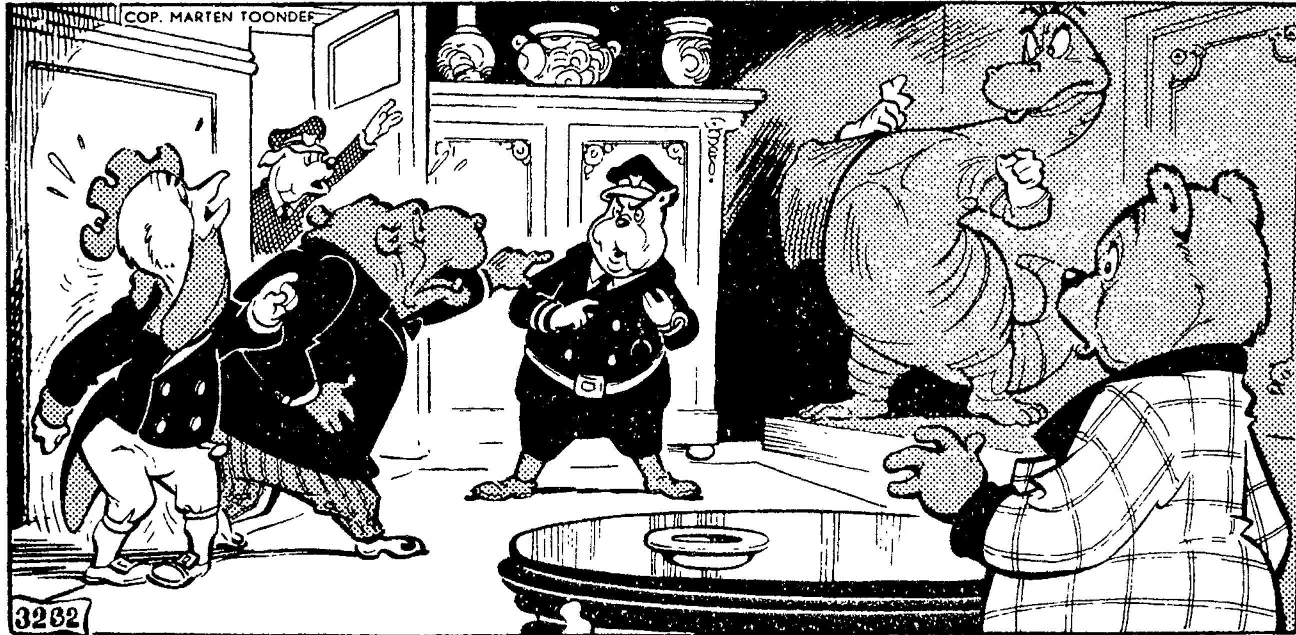
„Wacht even!" zei heer Ollie verontwaardigd. „U hebt zelf gezegd: breng eens zo'n woeste rover hier! Dat zei u! En dat heb ik gedaan, zodat, ik nu erelid van de Kleine Club ga worden. Dat zei u zelf, als u begrijpt, wat ik bedoel!"

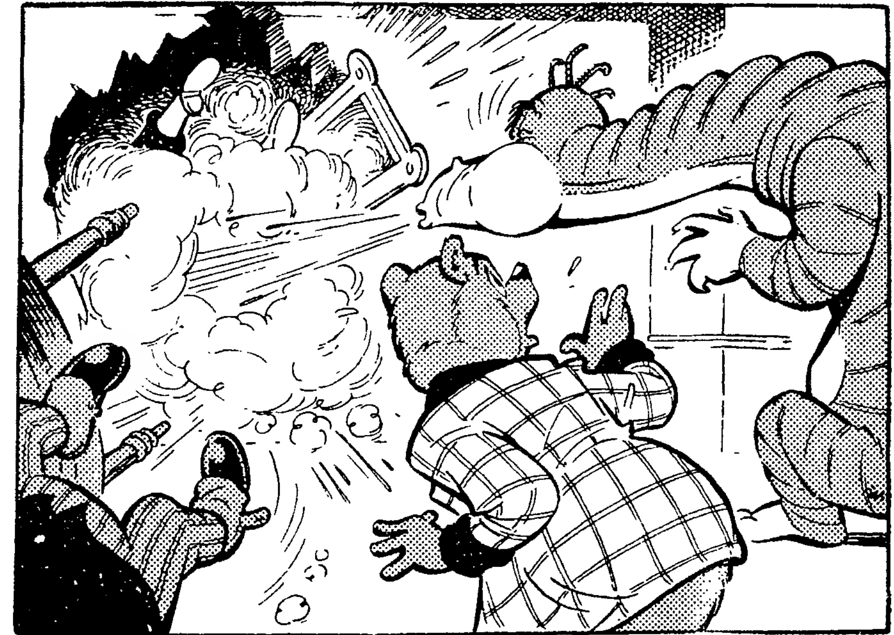
Na deze woorden viel er een gedrukt zwijgen, waarvan de Zwelbast zich echter niets aantrok. Hij had het kussenovertrek losgemaakt en gebruikte dat nu als bergplaats voor een antiek klokstel en andere kostbaarheden, die hij in de lokaliteit aantrof.

Nu werden er echter zware voetstappen op de gang gehoord. Het waren commissaris Bulle Bas en zijn wakkere agenten, die het spoor van de bergrover gevolgd waren en hem nu kwamen arresteren.

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

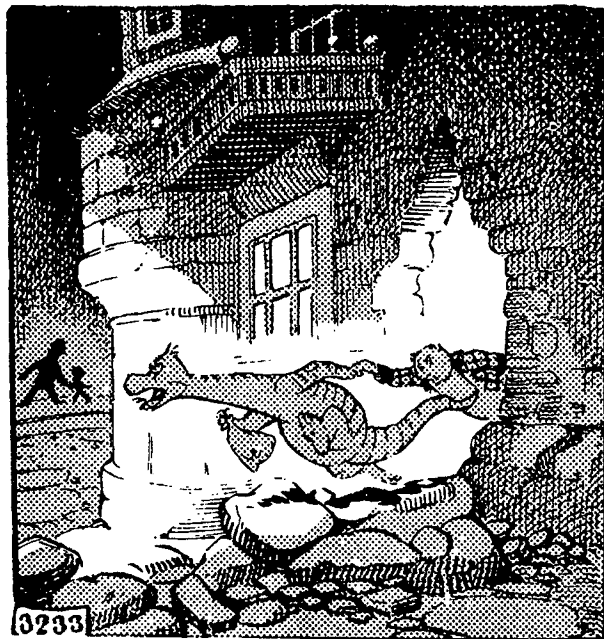

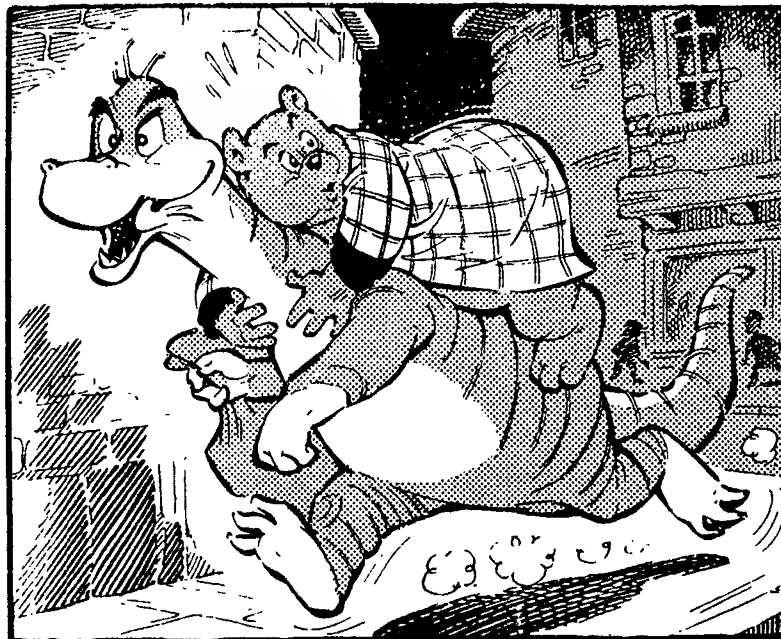

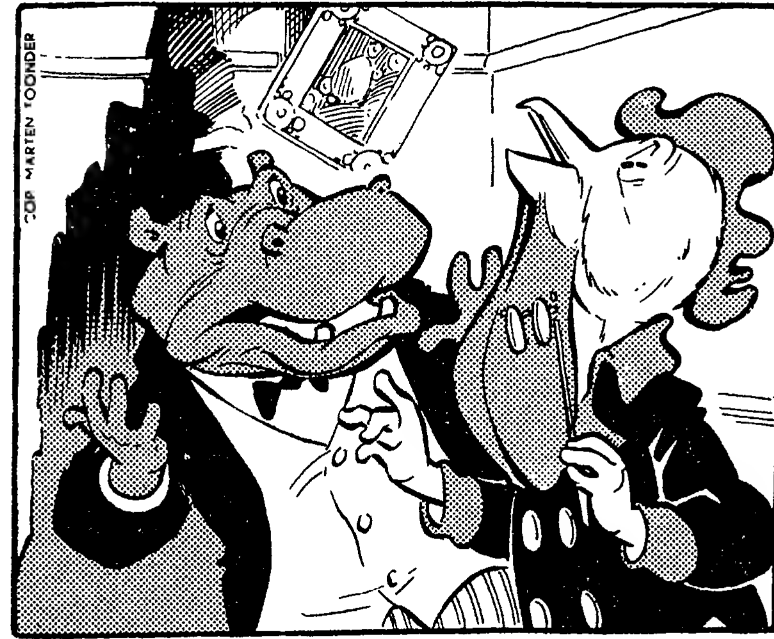
3232 Toen de politieambtenaren binnentraden leefde de burgemeester weer op. Diep ademhalend trad hij uit zijn hoek en riep met schrille stem: „Arresteer die afschuwelijke figuur! Hij is een monster! Pak hem! Gauw! Vóórdat hij iets vreselijks doet!"
„Daar kom ik voor, burgemeester!" zei de commissaris, een stel handboeien trekkend. „Dat is Zwelg, de Zwelbast en hij staat in het opsporingsboekje. Een woeste rover, dat is hij!"
„Horrible", prevelde de markies, met bleke snavel. „Maak voort, amice! En arresteer deze Bommel ook; hij is vast een medeplichtige!"
„Nee maar!" riep heer Ollie. Hij bleef een ogenblik sprakeloos, doch toen barstte hij uit! „Dat is het toppunt! Vanmiddag zei u, dat ik erelid zou worden als ik hier een Zwelbast bracht! En als ik dan met grote moed en levensgevaar mijn opdracht uitvoer, gaat men mij arresteren! Zoiets had ik als heer niet voor mogelijk gehouden. In mijn hele Bommel-loopbaan heb ik dit nog niet meegemaakt. Ik ben blij, dat mijn goede vader dit niet hoeft meemaken. Ik... ikkik..."
Hij zweeg, overmand door zijn ontroering. Doch nu trad de Zwelbast naar voren. „Ik ben hier klaar, makker", zei hij, op zijn gevuld kussenovertrek wijzend. „Je hebt deze kacheltjesklanten mooi aan de praat gehouden, maar nu gaan we weer eens verder".
Na deze woorden zoog hij zich vol lucht, zodat hij tot dubbele grootte opzwol. En vervolgens blies hij met zo'n kracht tegen de muur, dat het metselwerk scheurde en de toesnellende ambtenaren werden weggevaagd.

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

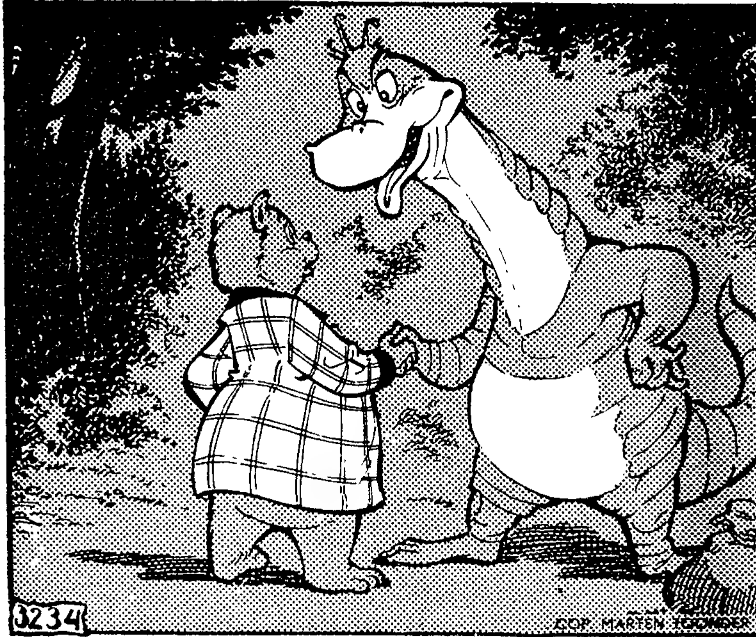

3233 De buitenmuur van het fraaie Clubgebouw stortte gedeeltelijk in — en toen de stofwolken enigszins waren weggetrokken kon men heer Bommel en Zwelg, de Zwelbast naar buiten zien treden.
,,Wat gaan we doen?'' vroeg de rover. ,,Zullen we hier blijven? De maan staat naar brand en plundering; het zou me zinnen om de muffe koffiedrinkerij omver te gooien. Zullen we het doen? Dan kunnen we lol hebben''.
Maar heer Ollie had daar niet zoveel zin in. Hij vond de Kleine Club toch te dierbaar voor zo'n ruwe behandeling en bovendien maakte het aanzwellende stemmenrumoer hem bezorgd.
,,We moeten maken dat we wegkomen'', zei hij zenuwachtig. ,,Direct zit de hele politiemacht achter je... eh... achter ons aan. Daar kan je niet tegenop, al ben je nog zo sterk en woest''.
De ander zag het redelijke hiervan in.
,,Dan gauw maar'', zei hij; ,,deze steenwoestijn stinkt trouwens naar benzinedampen en ik ga even graag terug''. Zo sprekende hees hij heer Ollie met een vlugge beweging op de rug, vatte het kussensloop met de buit stevig beet en snelde voort. Nu dromden ook de politiebeambten het gebouw uit, om, blazend op fluitjes, de vervolging te gaan inzetten.

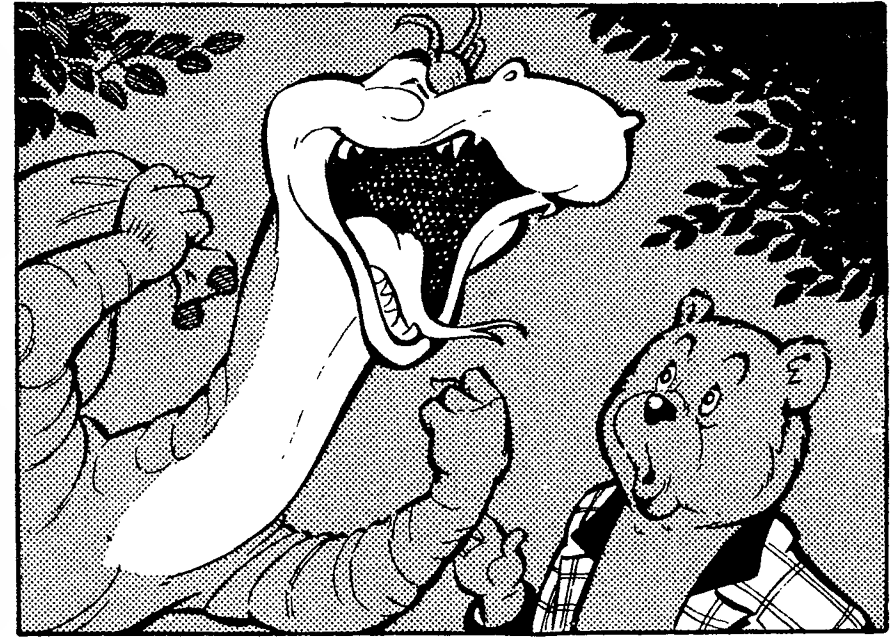
,,Wat nu?'' vroeg de burgemeester Dickerdack, die samen met de markies in het verwoeste interieur achterbleef. ,,Bommel heeft de opdracht om hier een Zwelbast te halen vervuld!. Nu moet hij toch volgens de afspraak erelid worden!''
,,Toch niet'', zei de markies; ,,deze Bommel heeft niet de Zwelbast; maar de Zwelbast heeft deze Bommel hier gebracht. Dat is een fijn onderscheid, amice!''

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

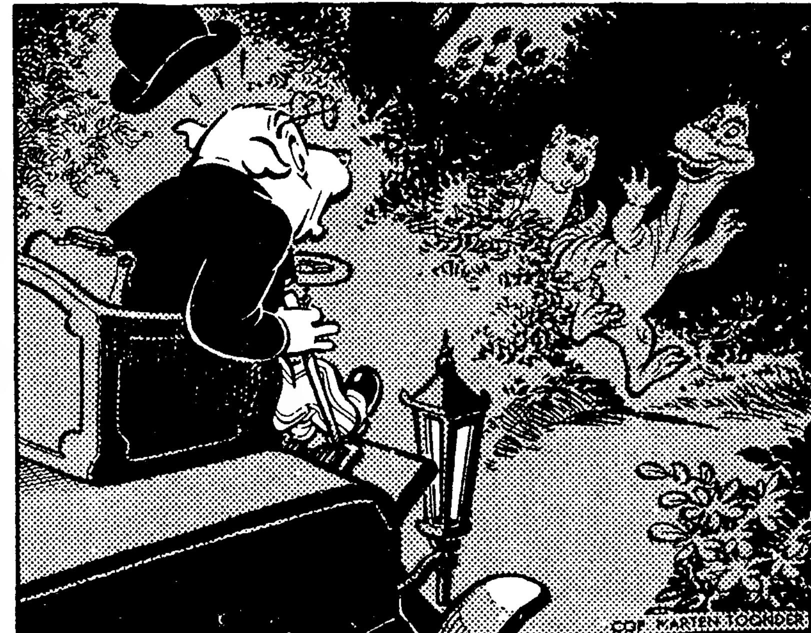
3234. Aan de rand van het woud zette de rover heer Ollie neer.
„Hier is het beter", zei hij, diep ademhalend. „Rottende bladeren en moerasnevels. Dat ruikt prettiger dan benzine".
„Ja", zei heer Bommel, „in de stad is het niets gedaan. Allemaal verraad en bedrog. Ik ben héél slecht en onrechtvaardig behandeld en ik wil die lieden nooit weer zien. Jij bent de enige vriend, die ik heb."
Hij pinkte een traan weg en schudde de ander geroerd de hand.
„Nou, nou", mompelde Zwelg verlegen. „Niks bijzonders, hoor. Kom, laten we een hol op gaan zoeken. Ik voel er voor om hier een beetje te blijven. De streek is geschikt voor een vrij en ongebonden leven."
„O ja", zei de heer Ollie wat aarzelend. „Een hol zoeken, hè? Dat lijkt me wel leuk. Maar is het niet te fris in dit jaargetijde? Ik bedoel: hoe krijgen we eten in zo'n hol? En het lijkt me, dat er weinig gerief is voor een heer van mijn stand, als je begrijpt wat ik bedoel."
„Oho!" riep de Zwelbast uit. „Je kunt krijgen, wat je hebben wilt, makker! De wereld is vol gerief, zoals je dat noemt."
„Hoe dan?" hield heer Ollie aan.
„Door roof en plundering!" riep Zwelg. Hij trok heer Bommel mee in het bos en zette uit volle borst een wild lied in.
Maar heer Ollie kon zo snel niet meekomen. „Door roof?" zo vroeg hij zich bekommerd af. „Maar dat gaat toch niet? Dit zou mijn goede vader nooit hebben goedgekeurd!"

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

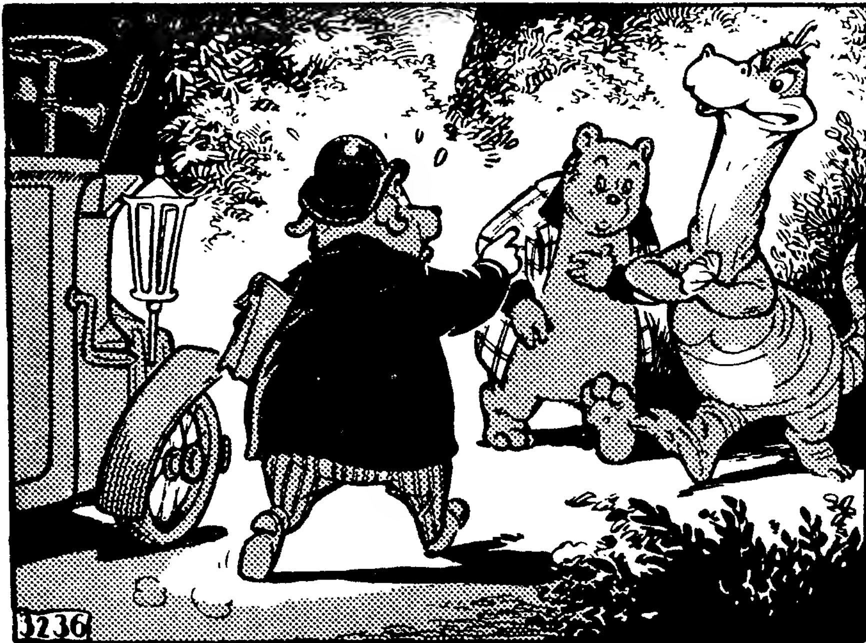

3235. Toen ze bij een weg kwamen die door het woud voerde hield heer Ollie zijn metgezel staande.
„Wacht eens even", zei hij aarzelend. „Zei je, dat wij door roof aan de kost moeten komen? Dat gaat toch niet?"
„Oho! Dat zal je meevallen!" riep de Zwelbast uit. „Weg met de kachel en de stoof; Roof! Roof! Je weet wel. Dat is een mooi ongebonden leven, jongen! Het zal je bevallen; let maar eens op. Maar wees stil daar komt wat aan!"
Hij wees tussen de bomen door op een paar naderende lichten, die in de verte zichtbaar waren.
Het was de ambtenaar eerste klasse Dorknoper, die na een welbestede dag huiswaarts keerde.
Zijn voertuigje hobbelde voort over de duistere bosweg waar de maan vreemde lichtplekjes op wierp. Doch de wakkere beambte had daar geen oog voor. In de eerste plaats zag hij slechts het licht van zijn koplampen, zoals dat past voor een automobilist. En in de tweede plaats was hij te zeer verdiept in het gerinkel dat uit het inwendige van de wagen opsteeg.
„Een aardig geluid, dat belastinggeld", prevelde hij tevreden. „Ach ja, ook ons beroep heeft poëzie; als men het maar zien wil. Het is een zwaar, doch mooi ambt — en zo nuttig!"
Hij remde voorzichtig, want vóór hem bewogen de struiken op een eigenaardige wijze en toen trad er plotseling een gedaante op de weg, die zich in het licht van zijn lampen opstelde.

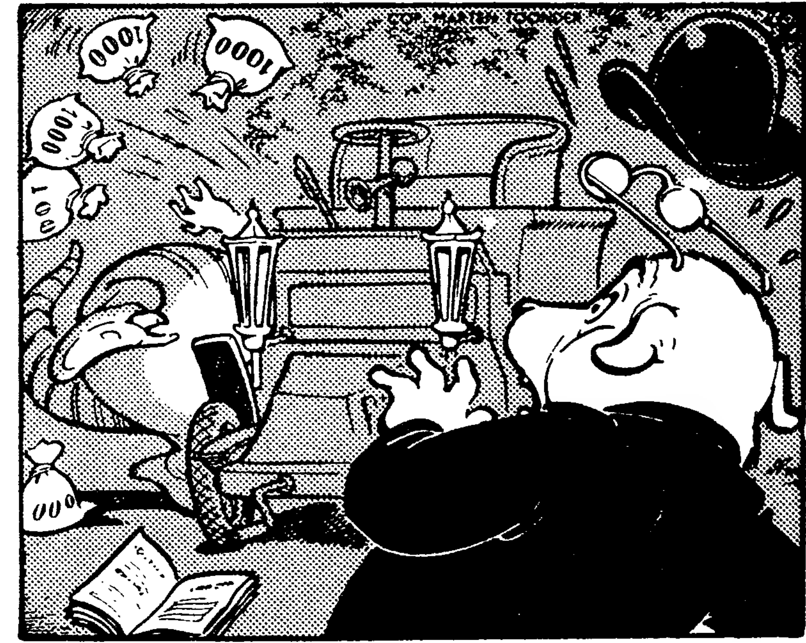
„Hé! Zeker een verkeerscontrole", mompelde de heer Dorknoper. Hij bracht zijn voertuig geheel tot stilstand en boog zich naar buiten. Doch nu viel het hem op, dat de vreemdeling in het geheel niet op een politieambtenaar leek. En ook herkende hij plotseling heer Bommel.

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

3236. De ambtenaar Dorknoper verliet zijn voertuig en trad op heer Bommel toe. „Goede avond", sprak hij, de hoed lichtend. „Het is toevallig, dat ik u tref. Ik heb iets voor u bij me: een dwangbevel! U bent ernstig achter met uw vermogensbelasting".

„Tjonge!" mompelde heer Ollie, wat beteuterd. Hij was helemaal vergeten, dat hij hier eigenlijk stond om een woeste overval te plegen en hij voelde zich, zoals de meeste lezertjes zich tegenover een ambtenaar eerste klasse zullen voelen. Maar Zwelg de Zwelbast had daar geen last van. Hij liet de ogen dreigend rollen en riep met een wrede lach: „Roof!"

„Het heeft geen zin om grof te worden", zei de heer Dorknoper. „Wij moeten allen belasting betalen. Door de belasting wordt onze beschaving in stand gehouden — en als u dat roof noemt bent u een onmaatschappelijk element!"

„Dat ben ik!" zei Zwelg trots. „Ik heb lak aan jou en aan je kriebeltjesbeschaving".

„Aha!" prevelde de hooggeplaatste beambte. Hij trok een boekje en begon te bladeren.

„Juist, hier heb ik u", hernam hij. „Ik heb u al een tijdje op de lijst staan. De naam is toch Zwelg, nietwaar? Welnu, u wordt er van verdacht, dat u een niet aangegeven inkomen geniet. Wat hebt u daarop te zeggen?"

De ander antwoordde niet direct. Hij had zich omgedraaid en de deur van het autootje geopend. Een brede lach verhelderde zijn trekken toen hij al de geldzakjes zag die het voertuig vulden.

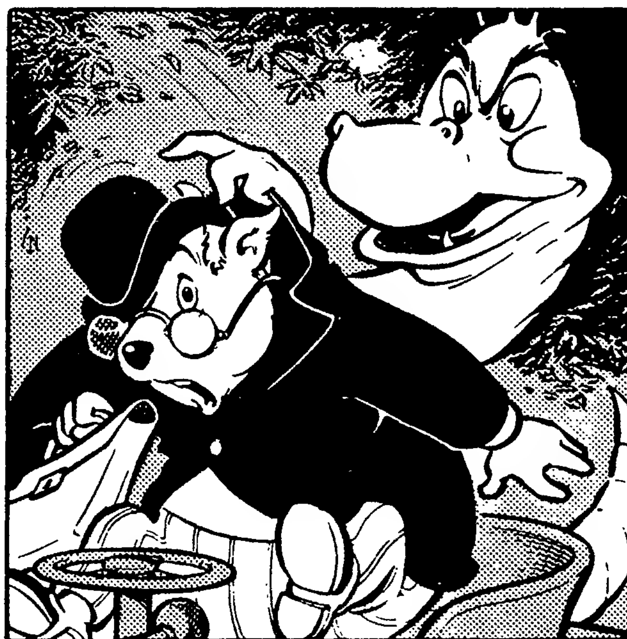
„Je hebt gelijk!" riep hij, „ik geniet vreselijk! Roof! Roof!"

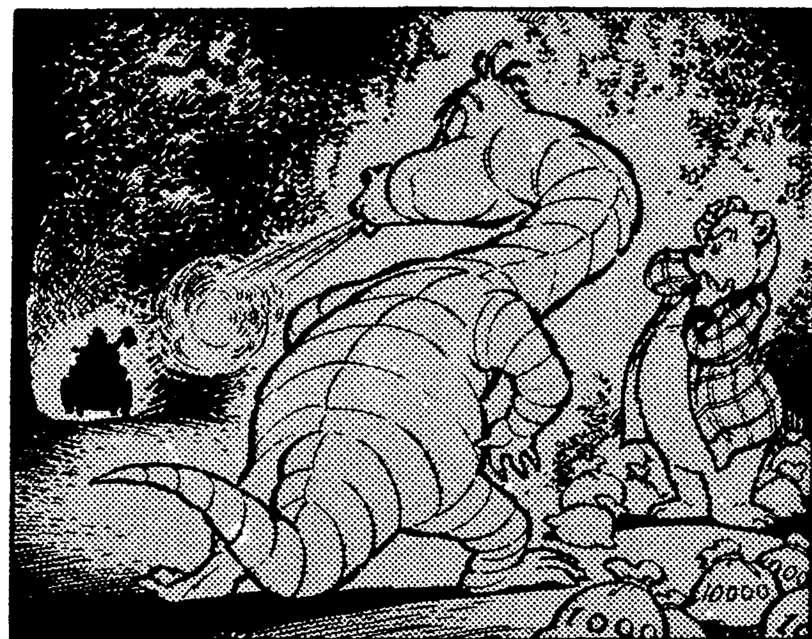
En met deze woorden begon hij het geld naar buiten te werpen, zodat een grote ontzetting zich van de beambte meester maakte...

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

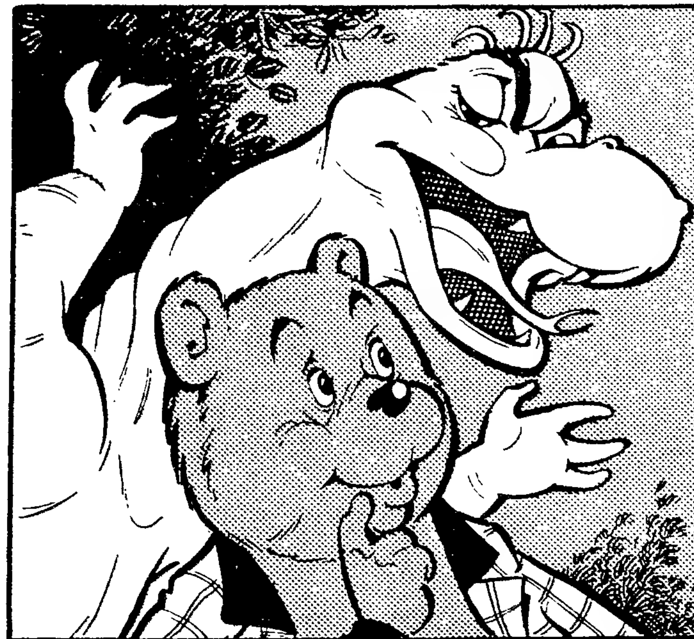
3237. Gedurende enkele ogenblikken stond de ambtenaar Dorknoper geheel verstijfd naar de bezigheden van de rover te kijken. Toen vond hij echter zijn stem weer terug.
„Meneer!" riep hij schril. „U vergrijpt u aan staatseigendommen! Laat dat onmiddellijk na! Leg die geldzakjes netjes terug, dan zal ik u oogluikend laten gaan".

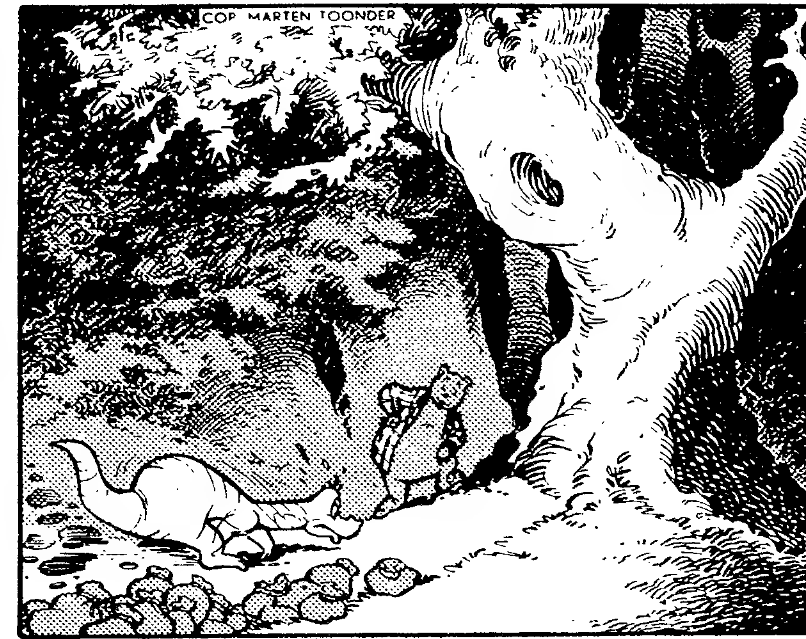
„Terugleggen?" zei de Zwelbast met een ruwe lach. „Dit is de mooiste buit sinds vele manen. Kom makker, help eens een handje!"
„Eh, ja.." zei heer Ollie zwak, „dat is te zeggen... ik eh... hmpff!"
De beambte wendde zich handenwringend naar hem om.
„U bent toch een rechtschapen burger, meneer Bommel!" jammerde hij. „Hoe kunt u toestaan, dat de belastinggelden op deze wijze gemanipuleerd worden? Dit is een zware overtreding, meneer! Dit lijkt op diefstal!" „Eh... ja zeker", prevelde heer Ollie. „Dat is te zeggen.."
„Het is roof!" riep Zwelg, de laatste zakjes naar buiten werpend. „Een mooie, afgeronde roof!"
„Daar staan zware straffen op!" schreeuwde de ambtenaar overspannen. „Dit kan u beiden duur te staan komen krachtens het wetboek van strafrecht!
De zwelbast klopte zich de handen af en trad naar voren.
„Wat zullen we met jou doen?" vroeg hij, terwijl hij de heer Dorknoper in de kraag greep. „Gevangen houden en een losgeld vragen?"
„Niet doen," zei heer Bommel haastig. „Dat hoort niet zo. Ik bedoel, de regering betaalt niet voor ambtenaren, als u begrijpt wat ik bedoel. Laat hem gaan, heer Zwelg."
„Zoals je wilt, makker", zei de rover. Hij plaatste de beamte achteloos achter het stuur van zijn auto en blies het voertuigje met een geweldige ademstoot uit het gezicht...

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

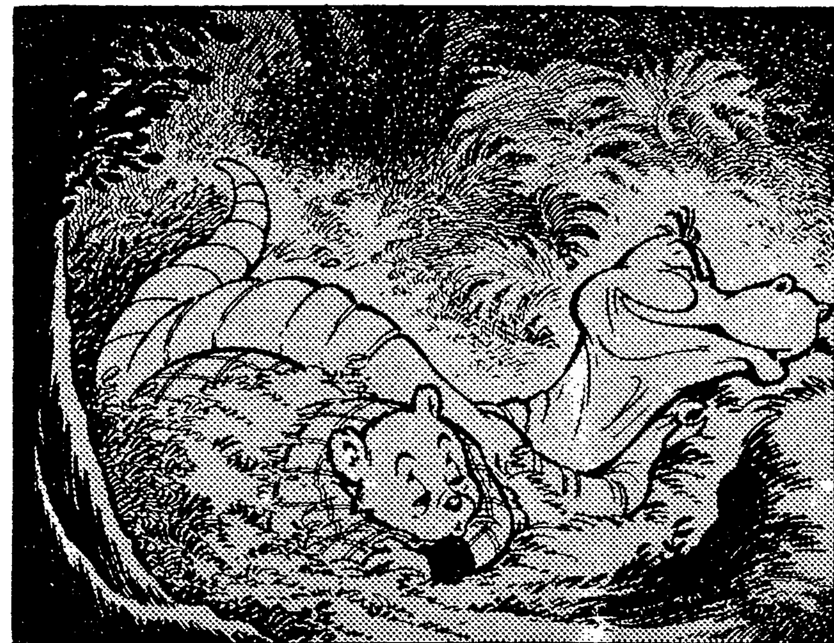
3238. „Nou makker", zei Zwelg de Zwelbast, op de geldzakken wijzend. „Wat zeg je ervan? Een mooie buit, wat? En heb je gezien, hoe eenvoudig het was?"
„Ja, heel eenvoudig", zei heer Ollie aarzelend. „Maar was dit nu wel goed? Ik bedoel dit is eigenlijk diefstal — en diefstal mag niet, als u me volgen kunt".
„Kom nou!" riep de rover uit. „Dit hoort bij het vrije, ongebonden leven — en bovendien is het je eigen geld!"
„Mijn eigen geld?" vroeg heer Ollie verbaasd.
„Zeker", verklaarde de Zwelbast, „ik wil wedden, dat je in je leven al zoveel geld aan de belastingen betaald hebt, dat dit nog niet eens genoeg is! We hebben de rover beroofd, makker — en dat is mooi werk!"
Heer Bommel klaarde wat op.
„Ja, als je het zo ziet", hernam hij, „dan zit er iets in. Net wat ik al wel eens gedacht heb. Wat gaan we nu met al dit geld doen? Het is zwaar om te dragen — en bovendien speelt geld geen rol voor een heer van mijn stand".
„Nou, voor mij ook niet!" riep de ander uit. „Stel je voor, dat we met al die zakken gingen rondsjouwen. Het zou de vrijheid belemmeren, jongen. Nee, we gaan het ergens begraven, zoals dat hoort voor een rover. Als we dan iets nodig hebben kunnen we het halen!"
Hij bukte zich en begon snel een kuil te graven aan de voet van een oude eik. „Deze boom is gemakkelijk te herkennen", legde hij uit. „Onthoud hem goed, het kan te pas komen".
„Ja, maar", hield heer Ollie aan, „wat gaan we met dat geld doen? Wanneer hebben we het nodig, bedoel ik?"
„We gaan het gebruiken voor een goed doel", zei de rover al gravende. „Om lol te maken bijvoorbeeld. Of om lui te steunen, die in nood zijn; zoals jongens die ook een vrij leven willen leiden, maar die geen woeste rovers zijn, zoals wij".

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

3239. Na enige tijd was het werk klaar. De Zwelbast had een diep gat gegraven aan de voet van een oude eik en daarin hadden ze samen de geldzakken en het kussenovertrek uit de Kleine Club laten zakken. Toen nu de kuil weer vol aarde gegooid was veegden ze er wat dorre bladeren overheen — en toen schudden ze elkander plechtig de hand.

„Het is een mooi, vol leven", verklaarde de rover. „Vrij en ongebonden, zonder muffe wetten en kacheltjesgezeur!"

Heer Ollie wilde zeggen, dat hij wel hield van een kachel op kille herfstavonden. Maar toen bedacht hij, hoe hij altijd miskend was en daarom lachte hij zwak.

„Kacheltjesgezeur", herhaalde hij. „Stoofjesklanten. Ja, ja! Daar wil ik niets meer mee te maken hebben, heer Zwelg. Men heeft mij verraden en bedrogen omdat ik een vrij heer wilde zijn".

„Kom mee!" riep de ander. „We trekken verder. De maan is nog niet onder en de nacht is nog lang!"

Hij zette zijn roverslied weer in en marcheerde tussen de stammen door naar een onbekende bestemming. Heer Ollie echter begon vermoeid te raken. Hij was dit nachtwerk niet gewend en de aandoeningen hadden hem uitgeput.

Op zijn klagen zocht de Zwelbast tenslotte een gemakkelijke kuil op.

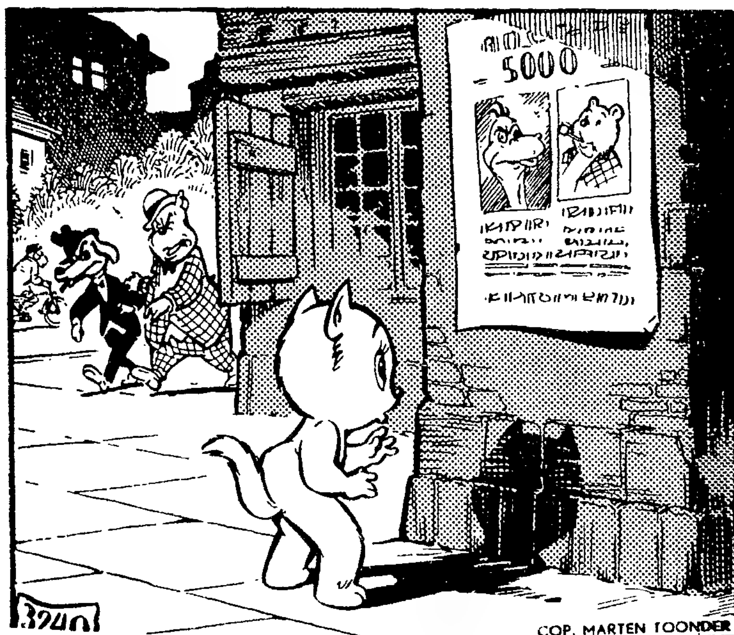
„Je bent nog wat slap, makker", sprak hij, enig gebladerte aanvegend. Maar goed, het vak moet geleerd worden; je bent er niet zo maar".

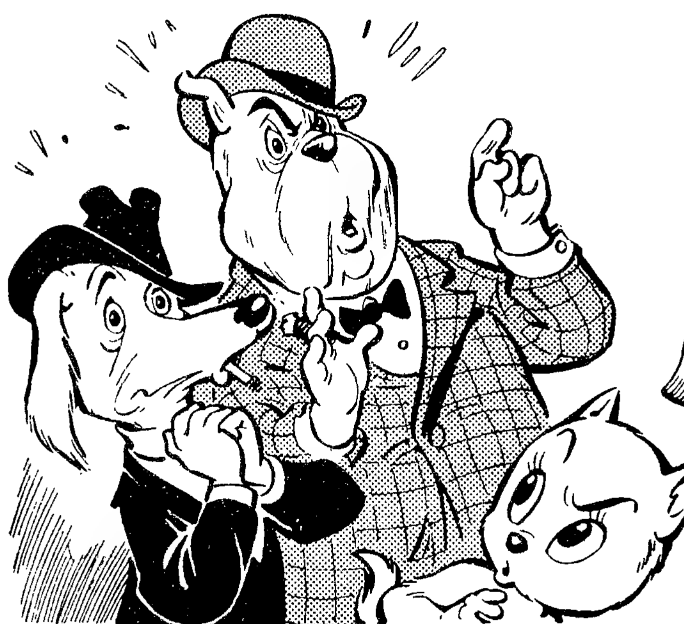
„Nee", gaf heer Bommel toe. „het is erg vermoeiend.. en ik heb het koud".

„Ook dat komt in orde", zei de rover. „Morgen zullen we een bontzaak plunderen. Houd maar moed, je komt er wel, als je maar wilt".

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

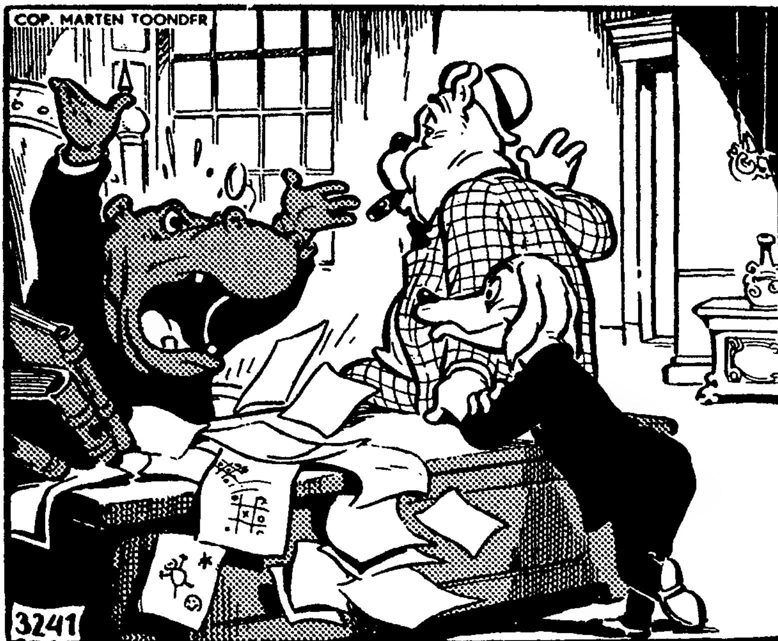

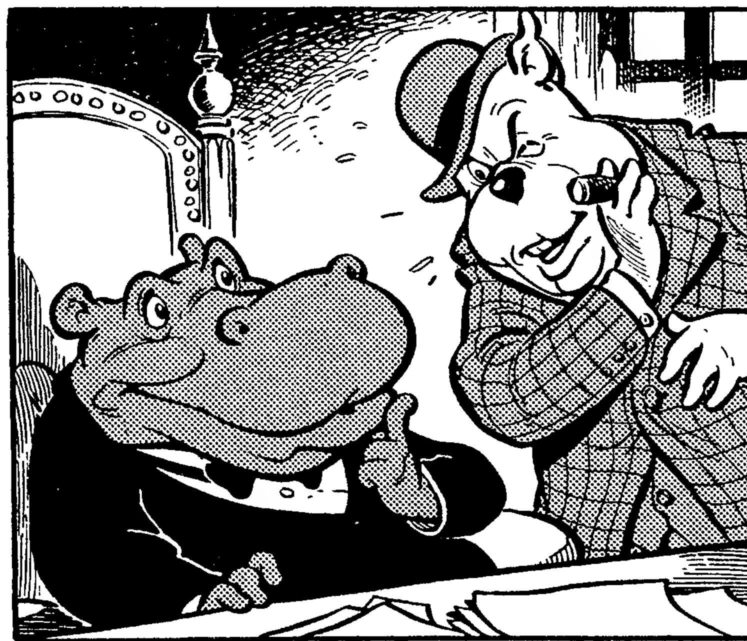
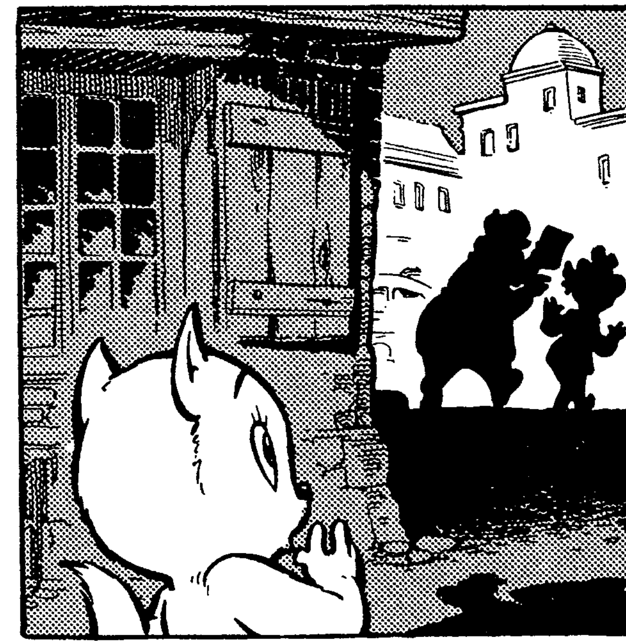

3240. Toen Tom Poes de volgende morgen door Rommeldam liep, werd zijn aandacht getrokken door een aanplakbiljet, dat aan het stadhuis was opgehangen. Reeds van verre zag hij, dat de vertrouwde trekken van heer Bommel het papier sierden, zodat hij er vol bange voorgevoelens op af liep. En ja hoor! 'Gezocht wegens roof', stond erop. 'Bommel O.B., zich vermoedelijk ophoudende in de wouden rond de stad; in gezelschap van de Zwelbast Zwelg. Hoge beloning voor degene, die inlichtingen kan verstrekken.' Daarop volgde het relaas van de diefstal der belastinggelden; 'de brutaalste misdaad van de laatste decennia', zoals het pamflet uitriep. Tom Poes stond geheel beduusd te kijken, want dit was erger, dan hij gevreesd had.
„Het is treurig", sprak een rauwe stem achter hem. „Die Bommel vervalt van kwaad tot erger!"
„Hij heeft nooit willen deugen, baas", zei een andere stem, „het is droevig dat een dergelijk individu vrij rondloopt".
Tom Poes keek om — en toen zag hij daar Bul Super en Hiep Hieper staan. Hun gezichten drukten een diepe afkeer uit en ze schudden meewarig hun hoofden.
„De politie deugt niet!" stelde Super vast. „Daar betalen we nu onze belastingcenten voor! De eerste de beste schurk kan ze stelen!"
„Wat een wereld!" klaagde Hieper. „Is er dan niemand meer, die een brave burger beschermt?"
„We gaan ons zelf beschermen!" sprak Super. „We gaan zelf die onverlaat inrekenen; dan hebben we recht op de beloning; want die kunnen we gebruiken. Ik heb een plannetje!"
„Goed zo, baas!" riep Hieper. Hij wierp een ongunstige blik op Tom Poes en verdween toen grijnzend achter zijn maat aan in het raadhuis.

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

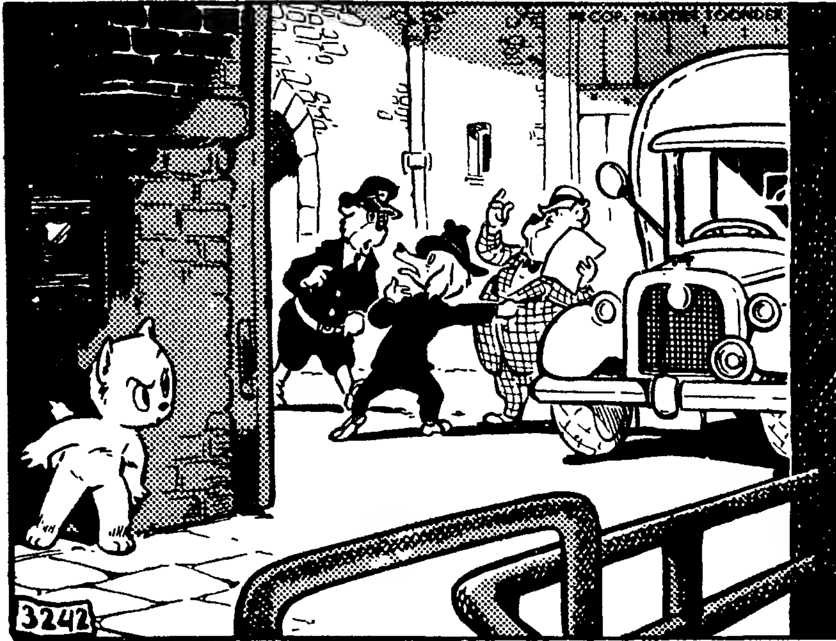

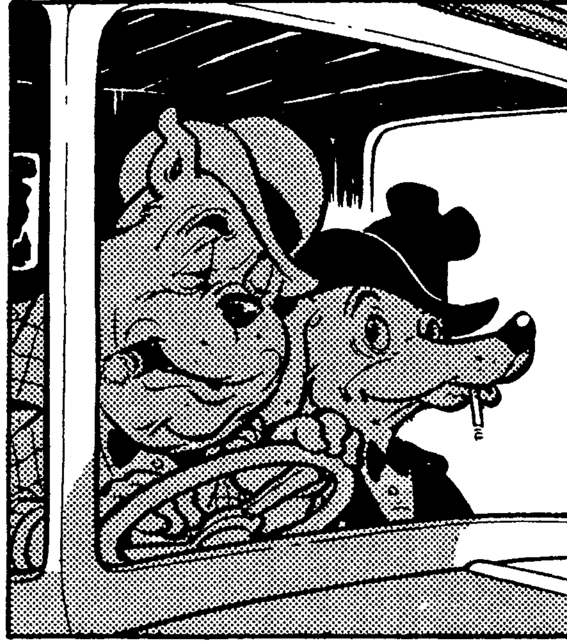
3241. Bul Super en Hiep Hieper betraden de werkkamer van de burgemeester, die die morgen reeds vroeg zitting hield. Het gelaat van de magistraat stond zorgelijk.
„Het is me een toestand", sprak hij. „De heer Dorknoper is geheel overstuur. Geen wonder — alle belastinggelden zijn gestolen; de vrucht van een jaar noeste arbeid. Hebt u een plan, heren?"
„En of!" zei Super. „Een Super-plan. We gaan die rovers lokken — en dan nemen we ze gevangen!"
„Alleen?!" riep de burgemeester uit. „Dat is gevaarlijk, heren; heel gevaarlijk!"
„Oho!" riep Super. Hij zette zich gemakkelijk op het bureau en stak een sigaartje aan. „Die Bommel", legde hij uit, „die kennen we. Niets waard. Een ballon. Als je er een gaatje in prikt, loopt hij leeg".
„Dat is waar", prevelde de heer Dickerdack getroffen. „Maar die Zwelbast dan? Hoe wilt u die lokken? Dat is een kwaaie hoor!"
„We gaan met een auto vol geld door het bos rijden", zei Super. „Daar komt hij vast op af. En bang zijn we niet voor hem, hoor!"

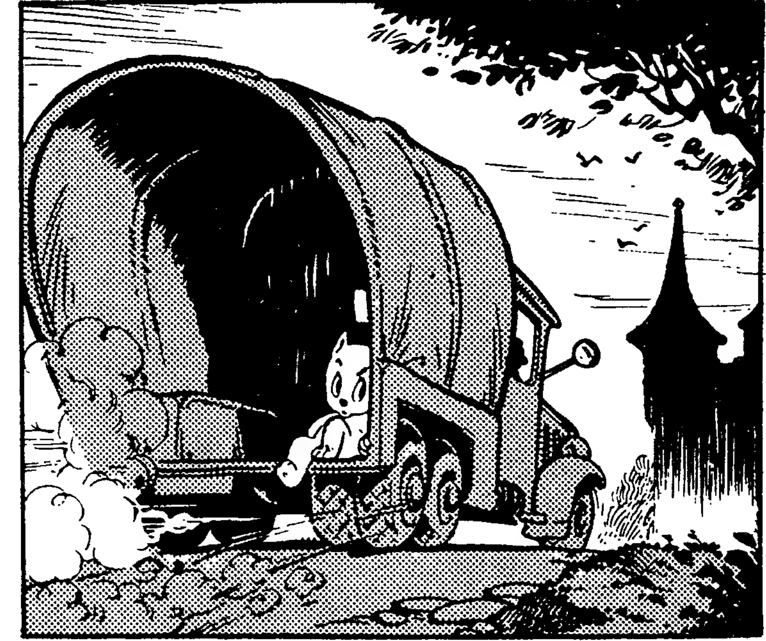
„Een auto vol geld", riep de burgemeester geschokt. „Ik heb geen geld. Na vannacht niet meer!"
„Niet nodig", suste Hieper. „Mijn maat hier heeft een reuze plan. Het enige wat we nodig hebben is een soort volmacht, met uw handtekening!"
Daarop begonnen de beide bezoekers hun list uiteen te zetten — en die viel zózeer in de smaak, dat de burgemeester glimlachend een machtiging tekende.
Daarop verlieten ze het raadhuis met luchtige pas. Ze waren zo vrolijk dat ze niet zagen, dat Tom Poes hen volgde...

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

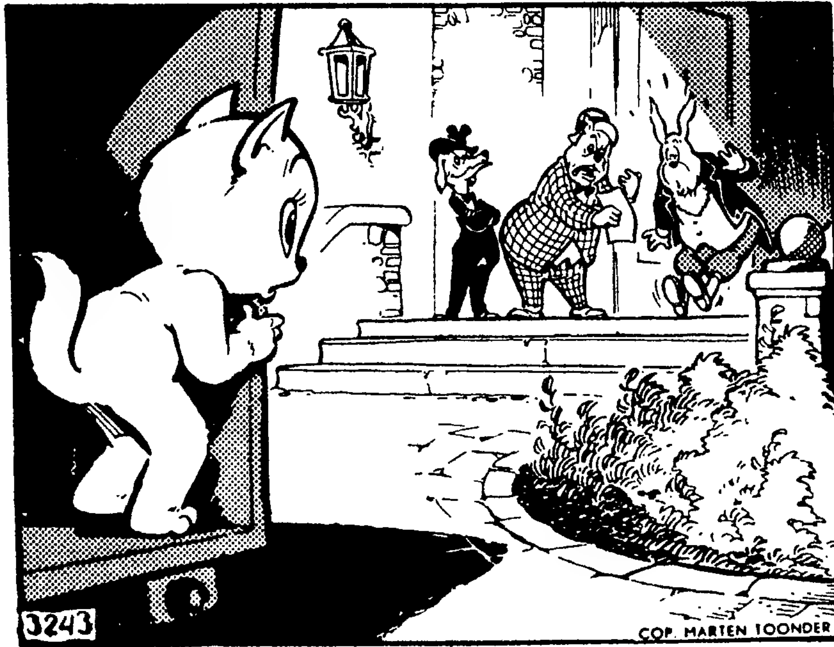

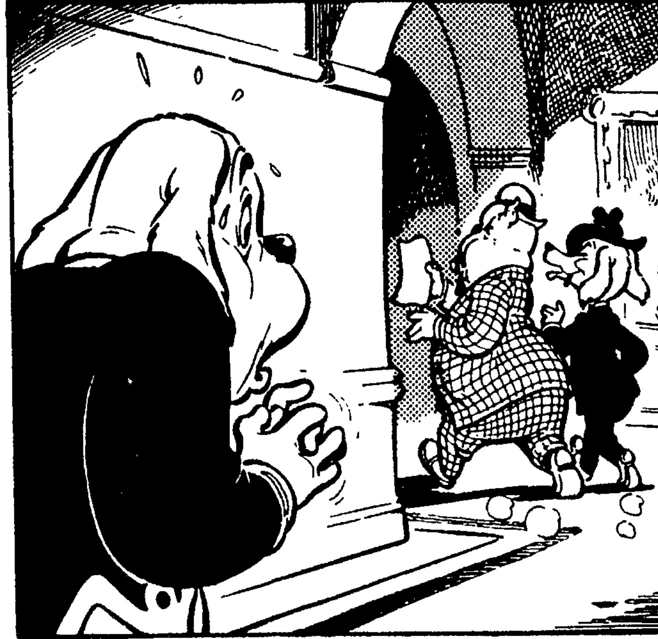
3242. Super en Hieper begaven zich met ferme pas naar het hoofdbureau van politie en eisten de daar geparkeerde vrachtauto op.

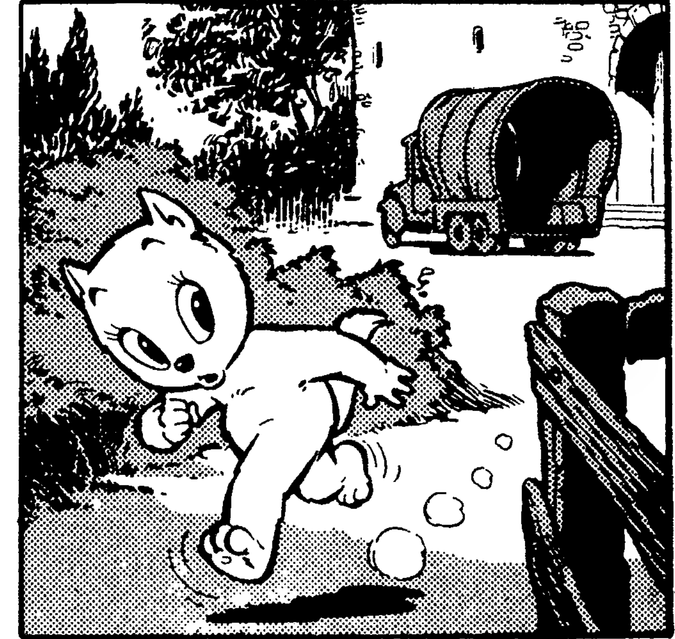
„Hier is een machtiging van de burgemeester!" verklaarde Bul Super, desgevraagd.
„Ik heb het recht deze wagen te gebruiken voor de gevangenneming van de woudrovers. Je weet wel: de bolle Bommel en Zwelg, de Zwelbast."
De dienstdoende agent kon niet anders dan toegeven en zo reden de beide voortvarende burgers even later ronkend in de richting van het woud.
„Ik begrijp je plan nog niet helemaal, baas", zei Hieper. „Je wilt deze wagen vol geld en kostbaarheden laden, hè? Dat zei je toch? Waar haal je die vandaan?"
„Zal je wel zien!" gromde zijn maat.
„Goed", hernam Hiep. „Dat zal ik wel zien. Dan gaan we die Zwelbast lokken en gevangen nemen en de beloning opstrijken; dat snap ik. Maar wat dan? Wat doen we dan met deze auto vol leuke dingen? Teruggeven, soms?"
„Hiep", sprak Super koel, „je bent een sukkel. Je zult het nooit ver brengen. Natuurlijk brengen we deze wagen niet terug. Wanneer we de beide schurken hebben afgeleverd en de beloning hebben gekregen, gaan we terug naar het bos, waar de auto staat te wachten — en dan gaan we naar een ver land. En wanneer de burgemeester soms vraagt waar de wagen gebleven is, dan zeggen we, dat de woudrovers ons eerst gevangen hebben genomen en de kostbaarheden hebben verstopt. Begrepen?"
„Dat is super-werk, baas!" zei Hieper bewonderend.
„Waar haal je het vandaan?"
Super antwoordde niet. Hij stuurde het voertuig grijnzend een zijweg in — en nu bleek ook wat het doel van de tocht was.
„Bommelstein!" mompelde Tom Poes, die ongemerkt achterop geklommen was en zo de tocht had meegemaakt.

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

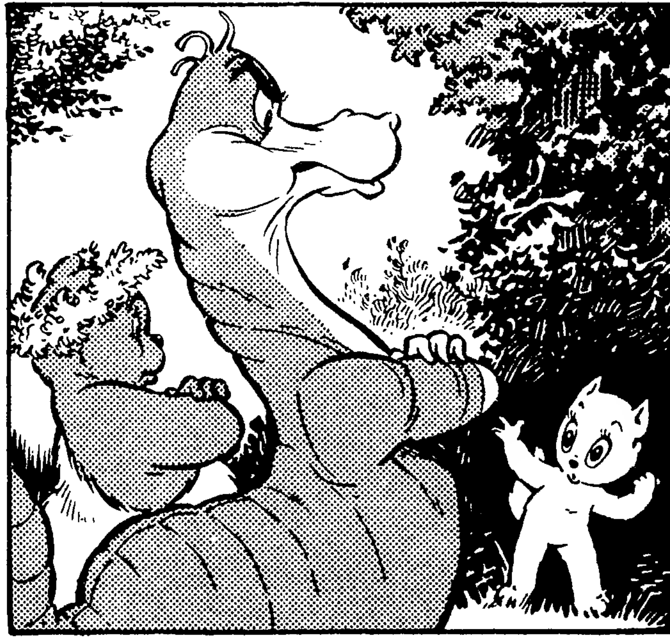
3243. Op het luide bellen van Bul Super opende de bediende Joost de deur.
,,Heer Olivier is voor zaken op reis'', sprak hij vormelijk. ,,En overigens geloof ik niet, dat hij u zou willen ontvangen. Goede dag!''
,,Heb je ooit!'' riep Super. ,,Zijn we soms niet sjiek genoeg voor je.''
,,Hij is een kapitalistenknecht, hè baas?'' vroeg Hieper uitsloverig.
,,Het is treurig'', hernam Super hoofdschuddend. ,,Alleen maar omdat wij een paar arme hardwerkende jongens zijn, die ronde taal gebruiken, wil meneer ons niet ontvangen. Maar dat zal veranderen. Kijk maar eens wat ik hier heb; als je kunt lezen, tenminste!''
Joost nam met opgetrokken neus de volmacht van burgemeester Dickerdack aan; doch al lezend werd zijn gelaat zienderogen langer.
,,Wat betekent dat?'' prevelde hij met bleke lippen.
,,Dat betekent'', zei Super, ,,dat wij hier een paar dingen komen weghalen. Wat glimwerk en voorwerpen van waarde. Alleen maar te leen, hoor, het komt eerlijk weer terug. We hebben het maar even nodig, om je baas te gaan vangen. De burgemeester vindt het goed, zodat de wet achter ons staat. Kom Hiep!''

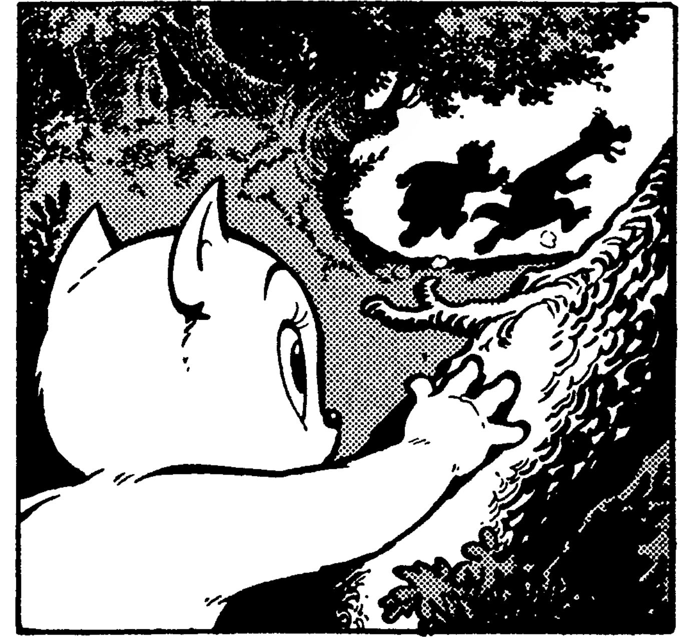
De beide heren marcheerden opgewekt de gang in en de trouwe bediende keek hen handenwringend na. ,,Wat te doen?'' mompelde hij, haast schreiend. ,,Dit gaat me boven de macht, als ik zo vrij mag zijn!''
Hij had niet in de gaten, dat Tom Poes om een hoek van het bordes het gesprek had afgeluisterd. En Tom Poes gunde zich niet de tijd om alles uit te gaan leggen. Hij had genoeg gehoord en hij vond het zijn plicht om zo gauw mogelijk heer Ollie te gaan opzoeken. ,,Misschien wil hij nu luisteren!'', dacht hij, al dravende.

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

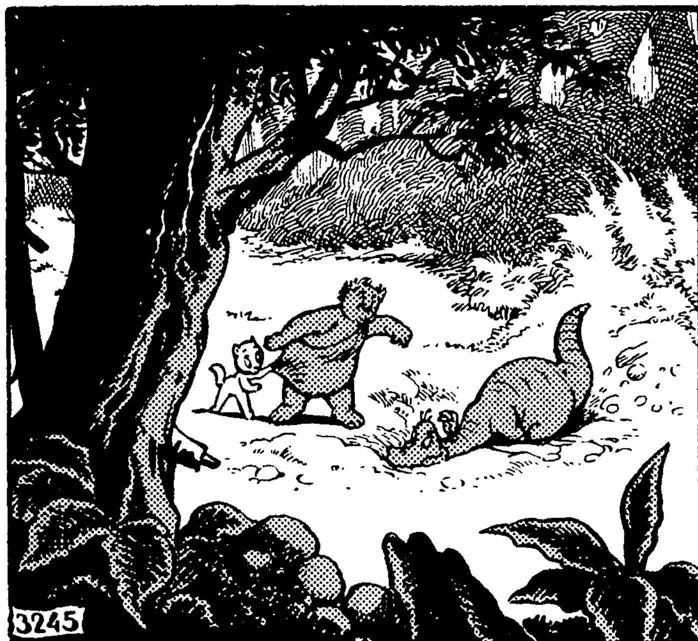

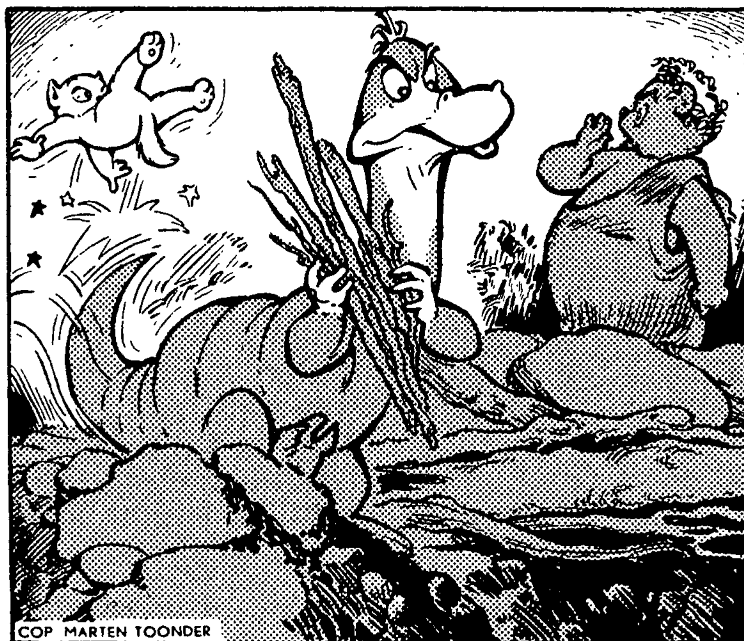

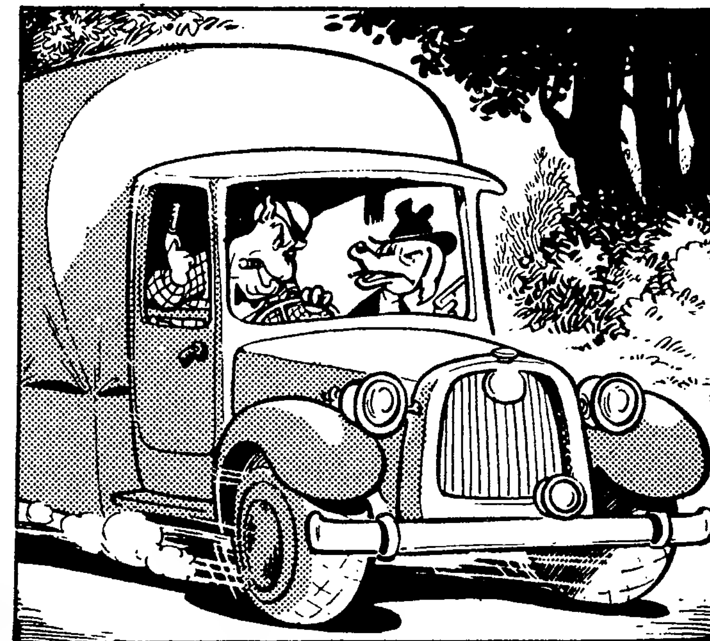
3244. Op de middag van die dag werd de stilte van het woud verstoord door een luid gezang, dat menig eenzaam houthakker verbleekt deed vluchten en dat de vogels uit de bomen joeg.
Geen wonder! Het waren de woeste rovers Zwelg de Zwelbast en Ollie de Bommel, die zich dansend en zingend tussen de bomen door bewogen en zich overgaven aan wetteloze vrolijkheid.
Die morgen hadden ze een pelsjager overvallen en hem grondig geplunderd.
„Net goed", had heer Ollie gepreveld. „Op jagers jagen is een mooie bezigheid voor een rover van mijn stand." En daarop had hij een bontvel omgehangen om beter tegen de koude bestand te zijn. De eikenkrans die zijn slapen sierde, diende om zich beter bij de natuur aan te passen en nu voelde hij zich opgewekt en tevreden.
Het bandeloze gezang maakte het Tom Poes gemakkelijk om zijn vriend te vinden.
„Heer Bommel!" riep hij al van verre, „er dreigt gevaar!"
„Hola!" riep Zwelg uit. Hij hield de pas in en kruiste de armen voor de borst. „Daar hebben we die huisjeshokker weer. Kom je de pret weer drukken, makker?"
„Hij is een pretdrukker", zei heer Ollie gemelijk. „Wat kom je doen, jonge vriend?"
„Bul Super en Hiep Hieper zijn onderweg om jullie te vangen!" zei Tom Poes haastig. „Ze hebben een auto vol kostbaarheden bij zich om jullie te lokken — en die kostbaarheden..."
Men liet hem echter niet uitspreken. Reeds na zijn eerste woorden holden de beide rovers naar de weg, zodat Tom Poes er roepend achteraan moest hollen...

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

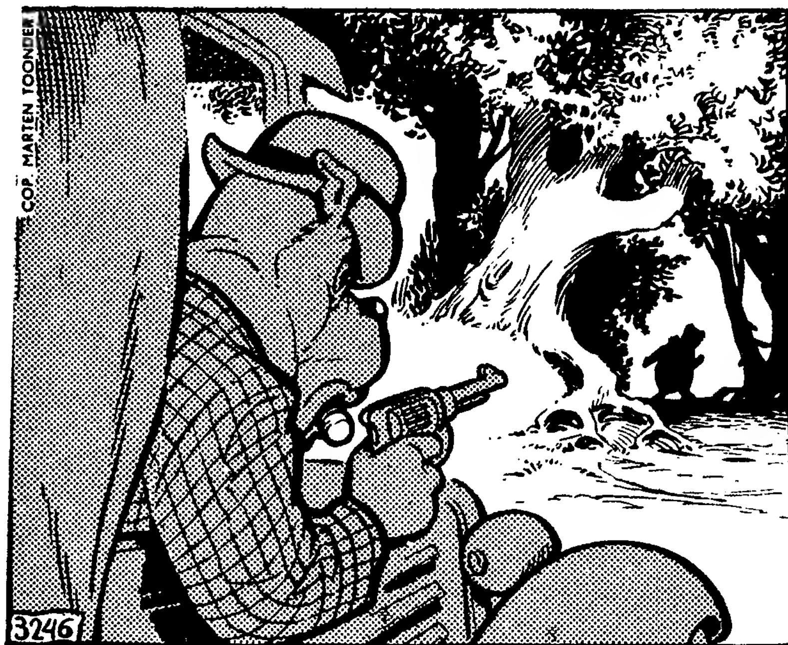

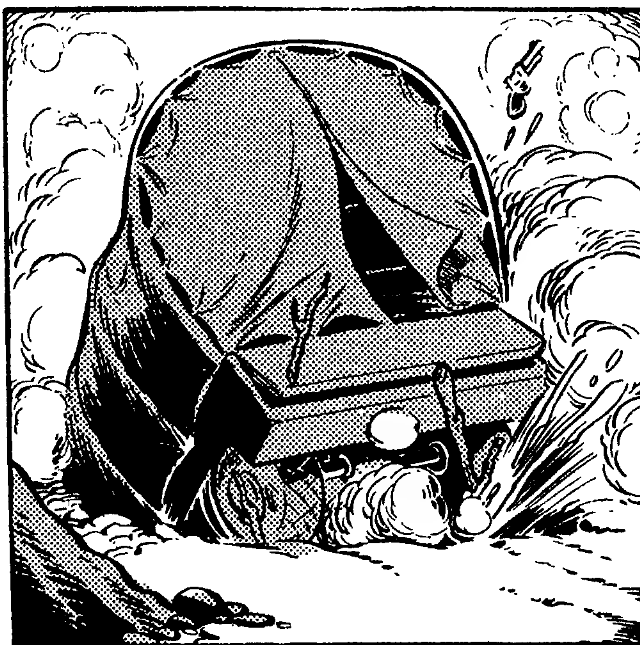
3245. „Een auto met schatten!" riep Zwelg. „Die gaan wij plunderen! Joho!"
„Joho!" riep heer Ollie, die achter hem aan holde. „Eh... dat is te zeggen... Hoe gaan wij die plunderen? Super en Hieper zijn gevaarlijk..."
„Let op", sprak de Zwelbast. Hij had de weg bereikt en spuwde zich in de handen. „We gaan een kuil graven", legde hij uit. „Een diepe, zodat de wagen er ruim in gaat. En die kuil dekken we toe met takken."
„Net was ik wilde voorstellen", zei heer Ollie tevreden. „Drommels, wat zullen die schurken kijken als ze merken, dat ze beroofd worden door Olivier B. Bommel persoonlijk. Men kan het toch ver brengen, als heer zijnde."
„Heer Ollie!" hijgde Tom Poes, luister nu toch eens. Het is een valstrik! Super en Hieper hebben hun wagen volgeladen met...
„Met schatten, ja, ja!" riep heer Ollie ongeduldig. Laat met toch met rust, jonge vriend! Ik wens mijn eigen leven te leiden — en jij vergalt me weer het genoegen met allerlei zwarigheden."
„Weg met hem!" loeide Zwelg. Hij wierp een armvol takken over de kuil die hij gegraven had, terwijl hij Tom Poes met een enkele zwiep van zijn staart wegveegde. „We kunnen hier geen stofafnemers gebruiken!" Daarop trok hij heer Ollie mee het struikgewas in — en nu lag de weg weer geheel verlaten.

Maar niet lang. In de verte klonk geraas van een naderende vrachtauto, die, zoals de oplettende lezertjes kunnen zien, de rovervangers Super en Hieper bevatte.
„Langzaam rijden, baas", zei Hieper. „Ze moeten ons goed horen aankomen."
„Dat spreekt", gromde Super. Hij draaide het portierraampje open en boog zich naar buiten.
„Geef mijn revolver eens aan", beval hij. „Daar beweegt iets."

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

3246. De vrachtauto reed langzaam voort over het bospad. Bul Super liet de motor flink razen om de aandacht te trekken, terwijl hij spiedend uit het raampje keek.
„Daar!" gromde hij, zijn revolver naar buiten brengend. „Als ik het niet dacht! Daar komt die bolle Bommel uit de struiken. Maak je klaar, Hiep, nu gaan de poppen aan het dansen!"
„Ja baas", zei Hieper gehoorzaam. „Hihihi! Ze zullen vreemd opkijken, hè?"
Op dat moment klonk er een luid gekraak. De weg, die op die plek met takken bedekt scheen, zakte plotseling weg, zodat de auto bonkend en dreunend uit het gezicht verdween.
Het bleek, dat Zwelg zijn werk goed gedaan had. De kuil was zo breed en zo diep, dat het voertuig er aan alle kanten ruim in paste. Behalve een opstijgende stofwolk liet het dan ook geen enkel spoor na.
Heer Ollie trad naar voren en stelde zich naast het gat op.
„Joho!" riep hij. „Hier staat Ollie de Bommel; Een woeste rover onder de maan! Geef je over, misselijk kacheltjesvolk! Je geld of je leven!"

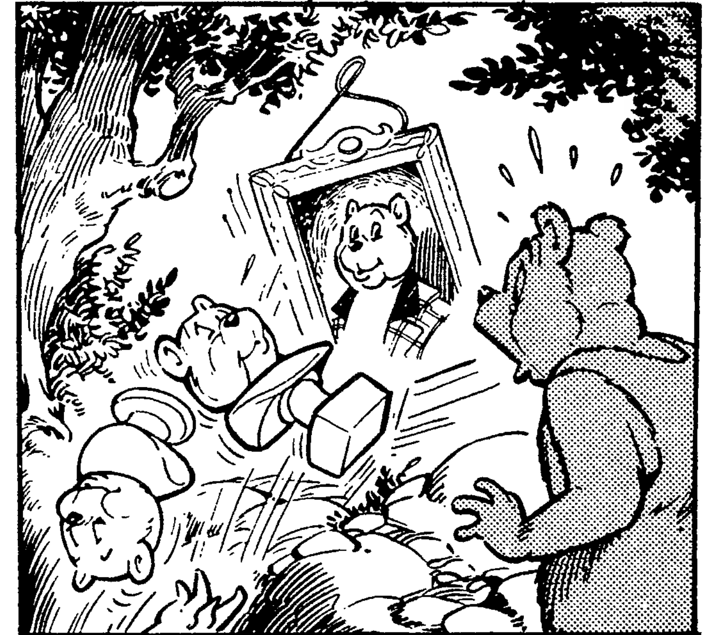
Uit de kuil klonk een zwak geroep, dat echter snel sterker werd toen Zwelg zich voorover boog en de verongelukte rovervangers uit hun zitplaats trok.
„Help!" jammerde Hieper, „wij zijn oppassende burgers, met een machtiging van de burgemeester! Laat ons gaan, dan zullen we niets tegen de politie zeggen!"
„Mijn revolver!" loeide Bul Super. „Waar is mijn revolver? Vecht, als je een kerel bent!"
„Ik ben geen kerel", riep Zwelg, „ik ben een Zwelbast. Wat zullen we met deze wegkruipertjes doen, makker? Zullen we ze opzetten voor de verzameling of zullen we er soep van koken?"

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

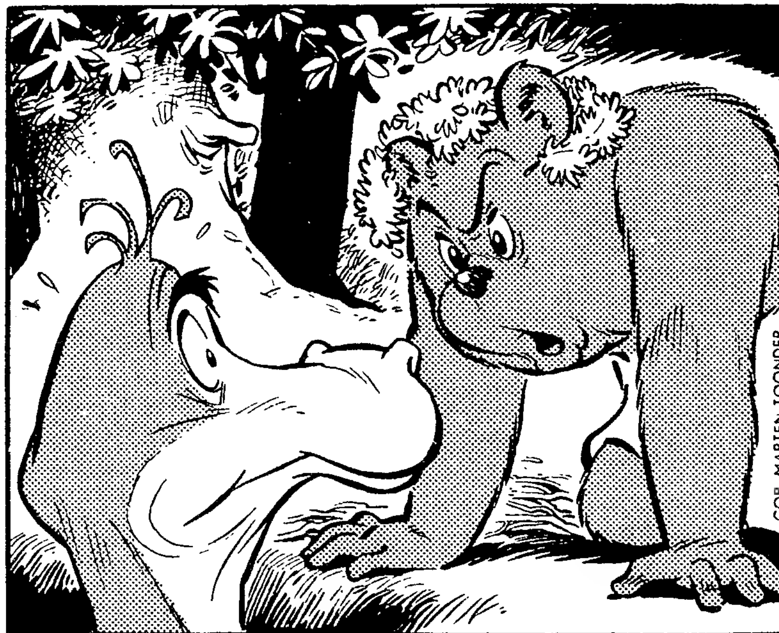
3247. Na enig beraad hing Zwelg de ongelukkige rovervangers aan hun jasjes aan een paar takken boven een brandnetelveldje.
„Het stuit me tegen de borst", verklaarde hij, toen hij met heer Ollie terugliep naar de weg. „Dat soort figuren moet men eigenlijk niet zo keurig behandelen. Maar voor de soep zijn ze wat taai."
„Ik zou ze niet lusten", zei heer Bommel met grote weerzin. „Mijn smaak is te fijn besnaard, als u begrijpt wat ik bedoel."
„Je zult het wel leren", gaf de Zwelbast toe. „Maar komaan, we gaan eens kijken wat voor buit we gevangen hebben".
Hij sprong in de kuil en rukte de deuren van de verongelukte auto open. Heer Bommel hoorde hem een gedempte uitroep slaken en boog zich nieuwsgierig over de rand.
„Wat is het?" riep hij. „Goud en juwelen? En is er ook iets eetbaars bij? Ik begin honger te krijgen".

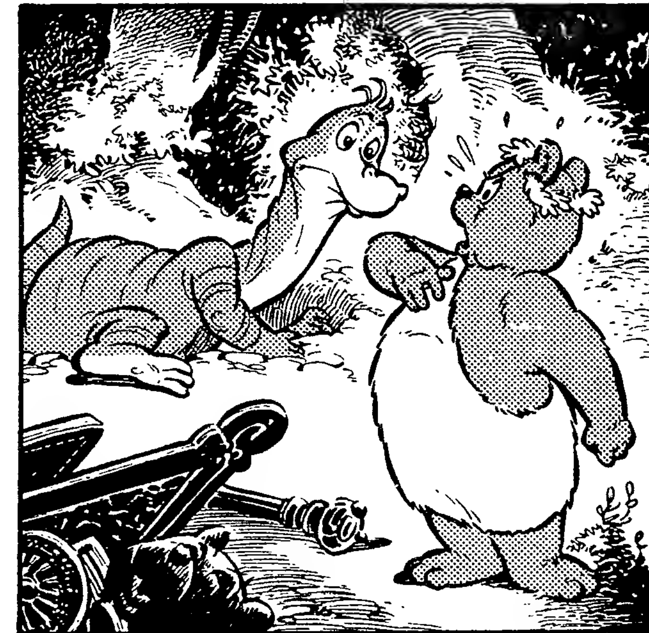
„Eetbaar is het niet", riep Zwelg gesmoord uit de duisternis. „Voor mij niet tenminste. Maar misschien is het iets voor jouw besnaarde smaak. Vang maar, dan kan je eens kijken".
In het wrak van de auto klonk nu wat geschuif — en toen begon de rover de inhoud naar boven te werpen. Heer Ollie wilde vangen, maar na de eerste beweging reeds verstarde hij. Met glazige ogen staarde hij naar de schatten die uit de kuil vlogen. Het waren zijn eigen kunstvoorwerpen...

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

3248. Zwelg de Zwelbast wierp zingend de inhoud van de vrachtauto uit de kuil. Hij ging geheel in die bezigheid op en in het begin ontging hem dan ook, dat zijn mede-rover niet zo'n schik in het werk had. Daar werd hij pas attent op door een rauwe kreet.

„Wat is er?" vroeg hij, het hoofd over de rand stekend. „Bevalt de buit je niet, makker?"

„Nee!" riep heer Bommel hees. „Kijk nu eens wat je doet! Dat prachtige beeldhouwwerk ligt in gruizels!"

„O dat!" zei de Zwelbast minachtend. „Een lelijk kopje van de een of andere opgezwollen cententeller. Niks waard. Hier heb ik iets beters".

Hij bukte zich en beurde een zware kist met juwelen uit de kuil. Doch nu werd heer Ollie woedend.

„Dat zijn sieraden, die ik van mijn tante Euphemia geërfd heb!" riep hij driftig. „En dat lelijke kopje, zoals jij het noemt, is een portretbuste, die ik voor mijn verjaardag heb laten maken. Dat ben ik zelf — en al deze kostbaarheden zijn van mij!"

„Des te beter", riep Zwelg met een ruwe lach. „Dan kunnen we er lol mee maken zonder dat je je bezwaard voelt!"

„Dit is toch het toppunt!" tierde heer Bommel. „Dit is brutale roof van mijn eigen eigendommen. Het is treurig, dat een heer op klaarlichte dag geplunderd kan worden! Is er dan geen politie meer? Ach, wanneer mijn goede vader dit had moeten beleven!"

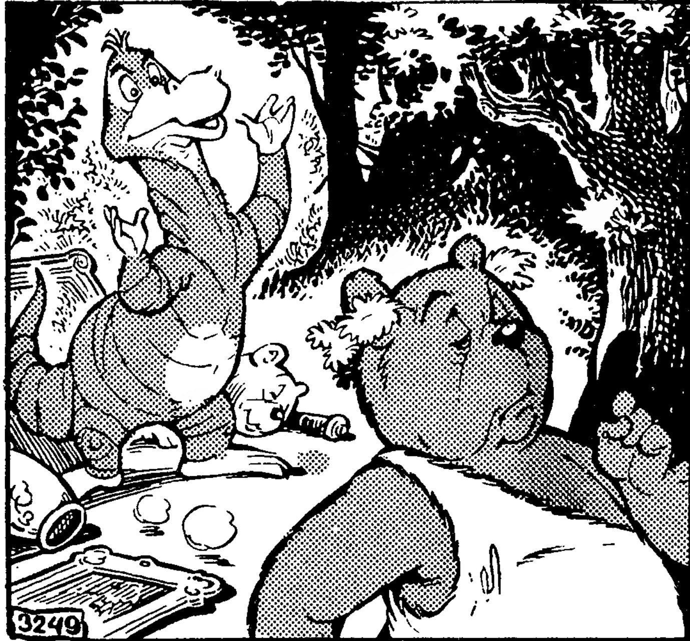
De Zwelbast keek hem niet begrijpend aan.

„Vind je het niet leuk meer?" vroeg hij, uit de kuil wippend.

„Nee!" zei heer Bommel. „Het is allemaal jouw schuld. Jij verleidt me tot dingen waar ik niet achter kan staan, als je begrijpt wat ik bedoel. Dit is de grens! Hier scheiden onze wegen zich!"

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

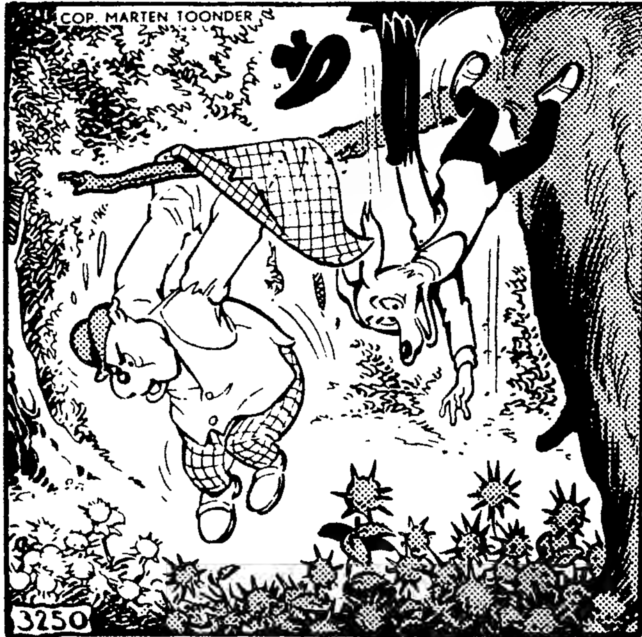

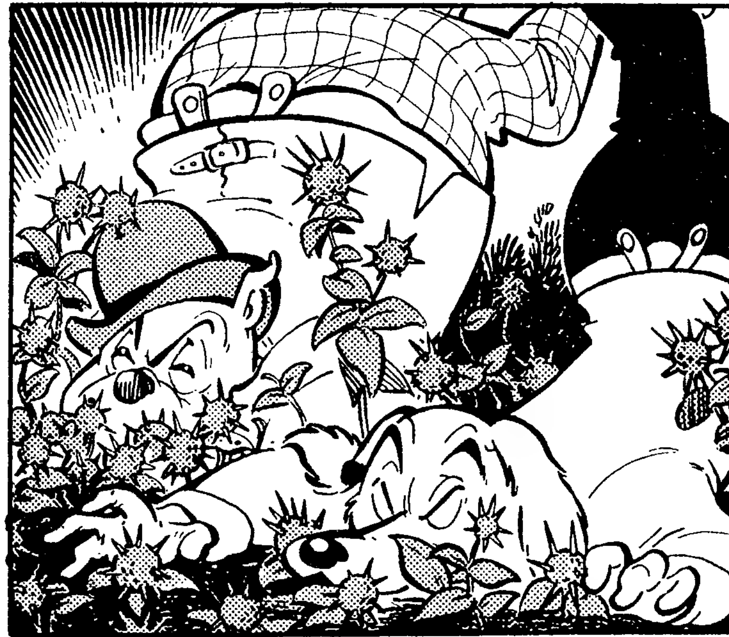
3249. „Ik dacht", zei Zwelg een beetje teleurgesteld, „dat je een vrij en ongebonden leven wilde leiden. Een leven van roof en plundering en pret!"
„Er zijn grenzen!" zei heer Bommel koel. Hij wendde zich af en liep met opgeheven hoofd het woud in.
„Goed!" riep de Zwelbast verbitterd. „Ga maar weer naar de kacheltjesklanten en de stoofjesgasten!"
Heer Ollie bleef getroffen staan.
„Dat nooit weer!" riep hij terug. „Ik ga eh... ik ga alleen een dol leven leiden!"
„Dat verandert de zaak", zei Zwelg. „Daar kan ik inkomen. Ik zal deze buit bij de andere begraven. Onder de oude eik, je weet wel. En bij die eik kan je me altijd bereiken als je me nodig hebt — ik blijf voorlopig in de buurt!"
Hij oogde heer Ollie een poosje na en knikte peinzend. „Daar kan ik inkomen", herhaalde hij. „Wij, woeste rovers, moeten soms eens alleen zijn. Alles op zijn tijd!" Hij haalde diep adem en zette toen uit volle borst het roverslied in, zodat de bomen trilden.
Het geweld van zijn zang bereikte ook de zakenlieden Super en Hieper, die niet ver van daar aan de takken hingen.
„Hoor je d-dat, baas", vroeg Hiep met een benauwde stem. „W-wat zou hij van plan zijn?"
„Niet veel goeds", mompelde Super somber. „Die Zwelbast is een ruwe klant".

„We hadden hier nooit aan moeten beginnen!" hernam Hieper huilerig. „Zwelbasten deugen niet, dat weet iedereen. Maar jij hebt me overgehaald".
„Schei uit", snauwde Super. Hij monsterde het dreigende veldje met brandnetels en begon toen zijn jas los te knopen...

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

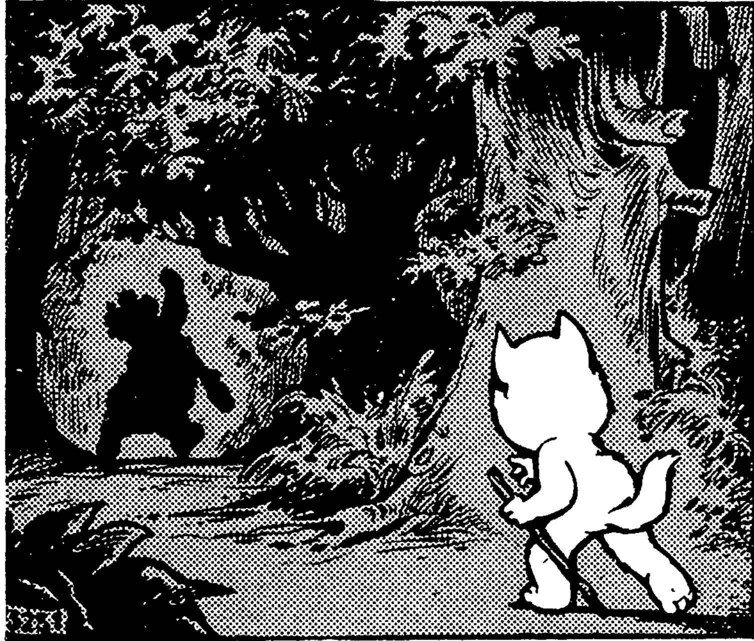
3250. Hieper keek ontsteld naar zijn maat, die bezig was zijn jas los te knopen.

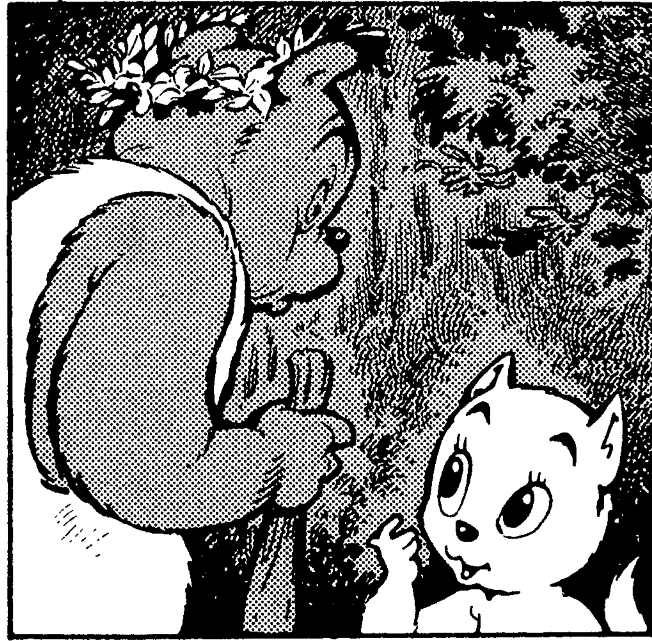
„W-wat ga je doen? vroeg hij.
„Ik heb er genoeg van", zei Super kort. „Ik bedank er voor om hier als een gerookte paling te hangen. Ik ga naar beneden springen".
„Maar daar groeien allemaal distels!" riep Hiep ontsteld.

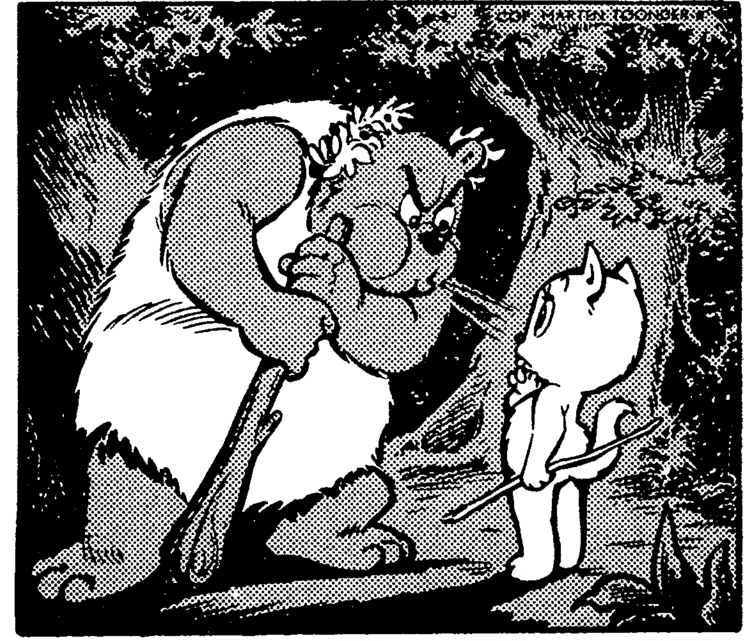
„Zeur niet!" riep de ander. „Doe je jas uit en laat je vallen!"
Hij gaf het voorbeeld en belandde met een doffe dreun tussen de brandnetels. Hieper volgde, want het gezang van de Zwelbast hield aan en de duisternis begon te vallen, zodat het hem bang te moede werd. Maar toen hij eenmaal naast zijn maat in het prikkende gewas zat, voelde hij zich in het geheel niet opgelucht. Jammerend kwam hij overeind en strompelde naar een kale plek om zich van de stekels te ontdoen.
„Waren we maar thuis", prevelde hij droevig. „Ik haat dit bos".
Ook heer Bommel begon bedenkingen tegen het woud te krijgen. Nadat hij enige tijd eenzaam tussen de stammen had gelopen, begon het donker te worden. Een kille wind blies droefgeestig door het gebladerte en om hem heen klonken vreemde, ritselende geluiden.
Voor zijn geestesoog verscheen het beeld van Joost, die zorgzaam de haard aanlegde — en een bange zucht ontsnapte hem. Maar hij vermande zich.
„Dat is afgelopen", mompelde hij. „Men heeft mij bedrogen en verraden — het misselijke stoofjesvolk. Ik kan niet meer terug. Maar alleen is toch maar alleen."
Hij kuchte eens en begon toen wat beverig het roverslied te zingen.

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

3251 Tom Poes was aarzelend op weg naar huis. Toen de Zwelbast hem zo ruw had weggezwiept was hij heel boos geweest. Hij vond, dat hij zijn plicht gedaan had en dat heer Bommel het nu maar zelf moest weten.

Maar toch had hij het verloop van de overval vanuit de verte afgewacht om te zien wat er zou gebeuren.

Heer Ollie zag hem in het vale licht van de avondschemering naderen en hield verrast de pas in.

„Wat doe jij hier?" vroeg hij wantrouwig.

„Ik ben u nagelopen", zei Tom Poes. „Tjonge, ik ben reuze blij, dat u eindelijk verstandig bent geworden, heer Ollie."

„Eindelijk verstandig geworden?" herhaalde heer Bommel gemelijk. „Wat bedoel je daarmee, jonge vriend?"

„Nou, dat u die Zwelg in de steek hebt gelaten!" riep Tom Poes uit. Het zal wel even moeilijk zijn om weer in Rommeldam terug te komen, natuurlijk.

U zult wel een poosje in de gevangenis moeten voor die roofovervallen — maar dat is gauw genoeg voorbij. En dan kunt u weer leven als een heer van uw stand.

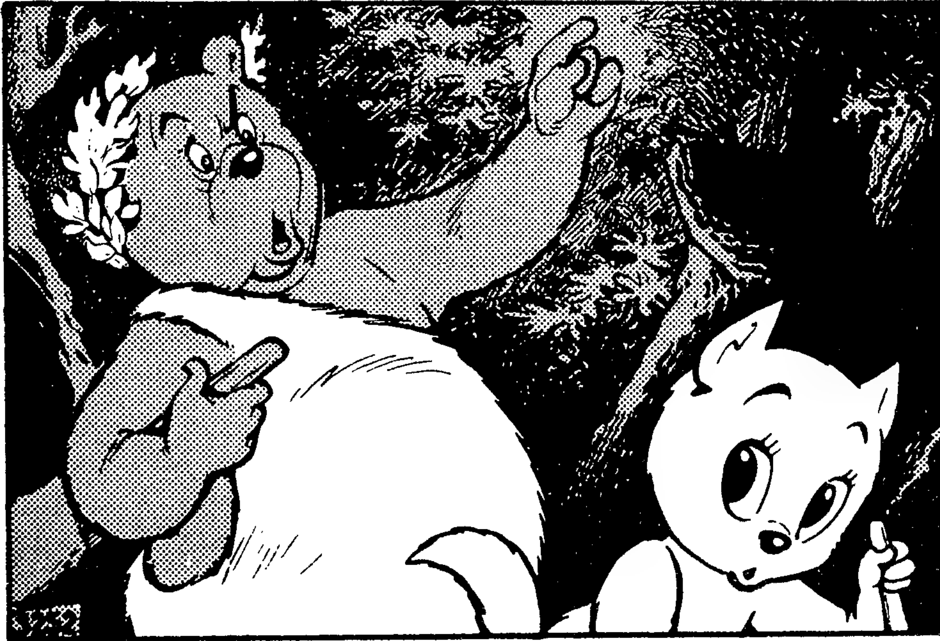
Kom mee, heer Ollie; ik zal u wel helpen".

„Helpen?" riep de ander. „Nu is het genoeg! Ik ben aan het bewijzen dat ik mijn eigen leven kan leiden. En ik ben niet verstandig geworden, dat verstandig van jou betekent gevangenis en leven tussen stoofjesvolk. Ik leid een eigen, dol leven! Ga weg, jonge vriend! Je hindert me in mijn ontplooiing!"

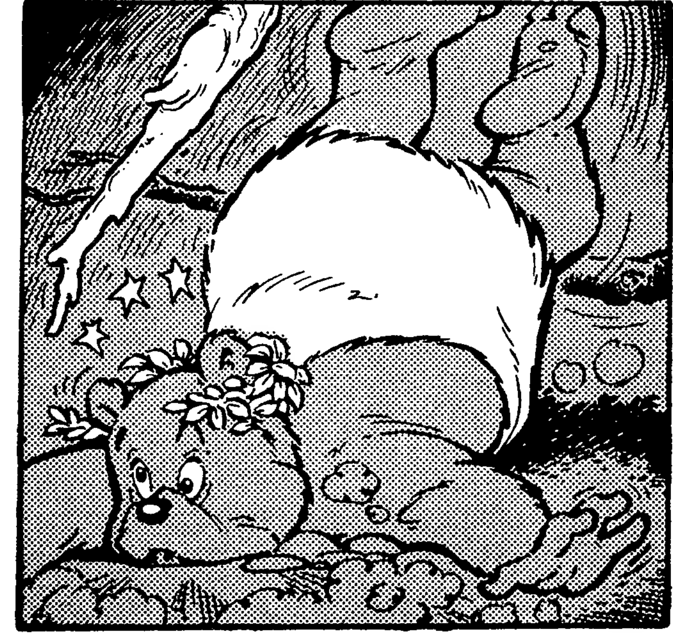
Na deze woorden haalde hij diep adem en blies zo hard hij kon in de richting van Tom Poes. Maar het was maar een kleine blaas.

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

3252 „Kom nu mee naar huis", drong Tom Poes aan. „Misschien krijgt u niet zo veel straf wanneer u vrijwillig alles wat u geroofd hebt teruggeeft. Kom toch tot inkeer, heer Ollie!"

Maar heer Bommel luisterde niet naar deze verstandige taal. Integendeel, de woorden van zijn jonge vriend schenen een diepe weerzin in hem op te wekken.

„Scheer je weg!" riep hij met krachtige stem. „Ik walg van je stoofjespraat!"

Toen begreep Tom Poes, dat de eens zo oppassende heer geheel op het verkeerde pad was geraakt door de invloed van zijn slechte vriend Zwelg. Hij haalde bedroefd de schouders op en liep verslagen heen.

„Ik wil niets meer met je te maken hebben!" schreeuwde heer Ollie hem na. „Uitslover! Heilig boontje! Brave Hendrik!"

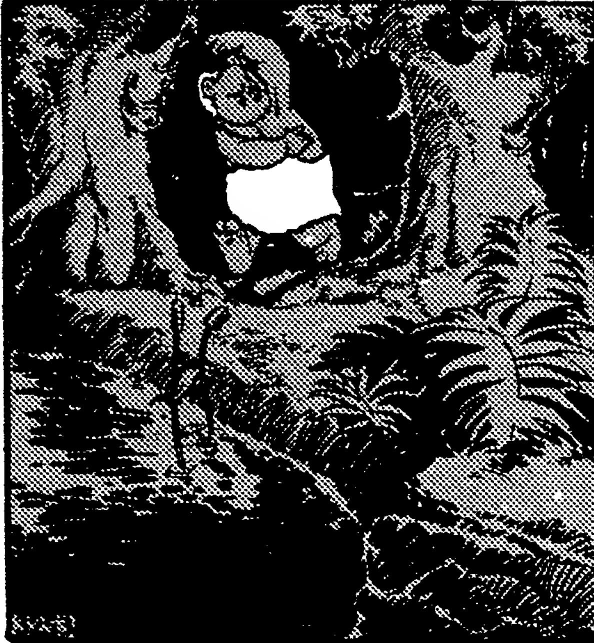
Tom Poes keek niet om en dat kalmeerde heer Bommel een weinig. Hij begaf zich weer tussen het geboomte, van tijd tot tijd over zijn schouder kijkend...

„Bah!" prevelde hij, „hoe stuitend is dit alles voor een rover van mijn stand! En dan te bedenken, dat ik jaren lang in die muffe kacheltjessfeer heb geleefd; tussen huisjesvolk en centjestellers. Maar ik laat me nu niet meer terughouden. Ik zie mijn pad duidelijk voor me; het vrije, ongebonden pad van een woeste..."

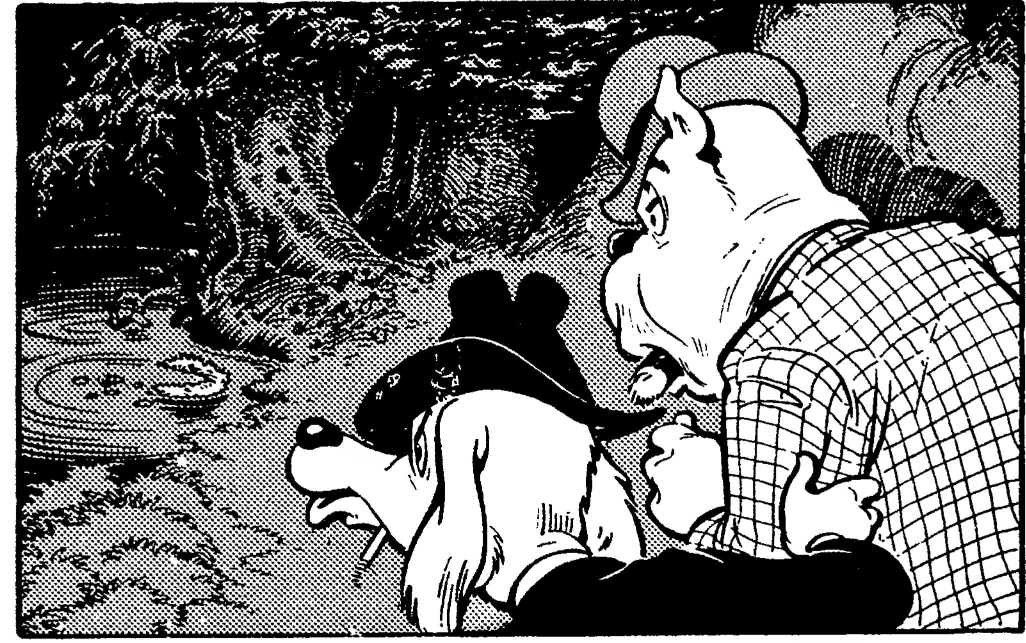
Op dat moment struikelde hij over een tak, die hij, al omkijkende, niet gezien had — en met een doffe slag smakte hij ter aarde.

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

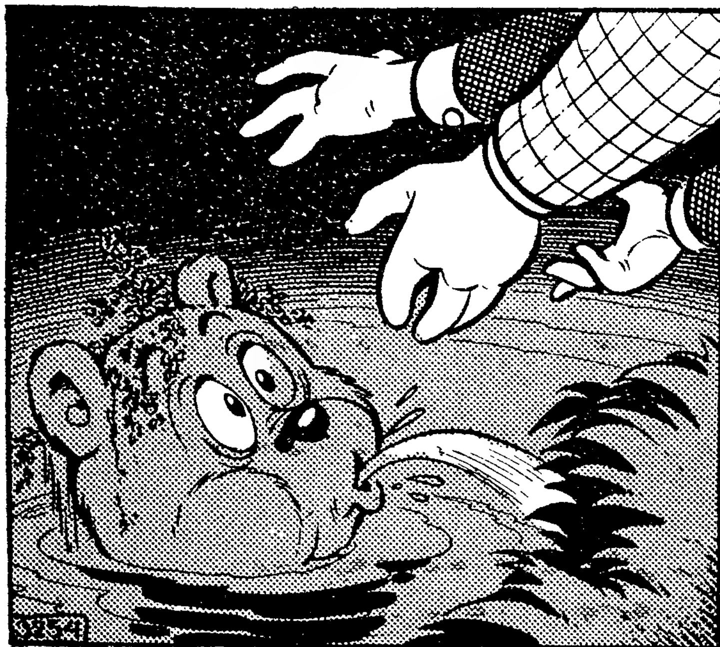

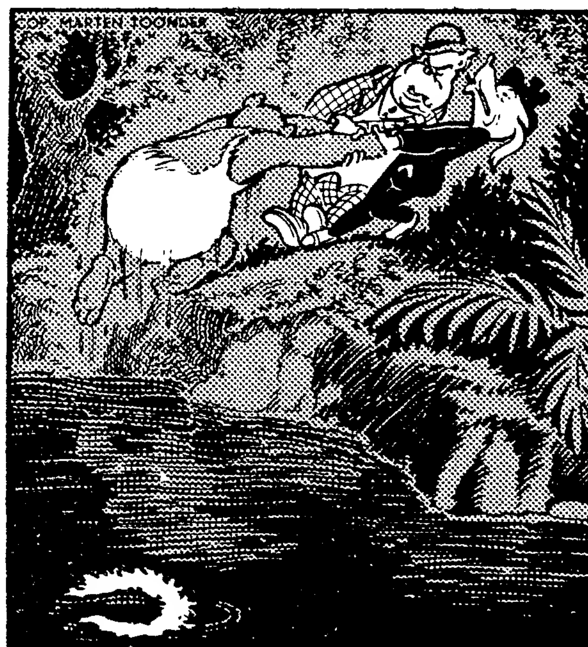
3253. Een ogenblik bleef heer Bommel versuft liggen. Toen scharrelde hij langzaam overeind en klopte zich het bontvel af.

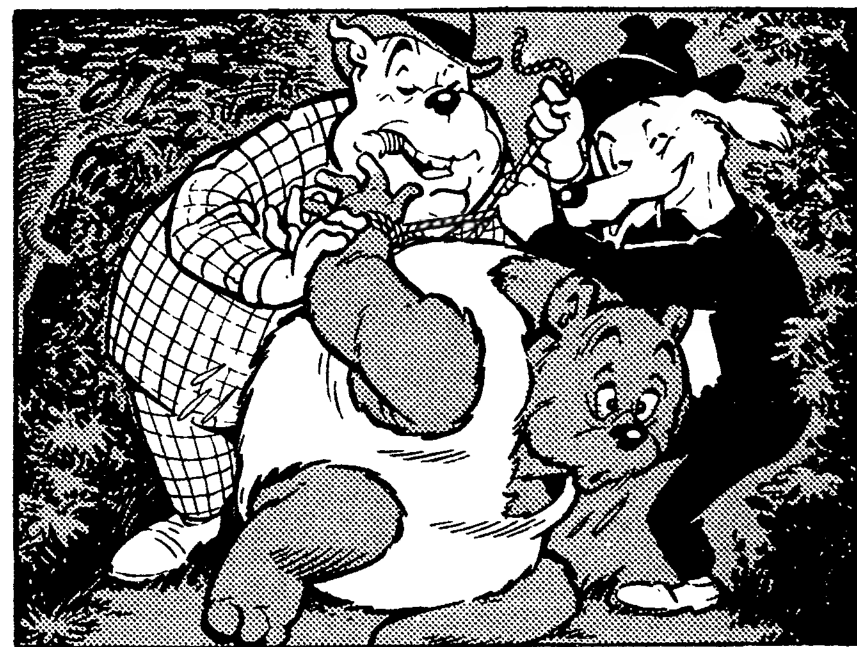
„Dat komt door de duisternis!" prevelde hij. „Men struikelt zo gemakkelijk in een woud bij avond; vooral wanneer men dit soort leven niet gewend is..."
Hij zuchtte eens en verviel in een diep gepeins. In gedachten zag hij Joost met het avondblad en een geurig kopje koffie binnentreden. „Was de maaltijd naar uw genoegen, heer Olivier? hoorde hij de trouwe knecht zeggen. „Was de tapiocapudding niet een weinig te slap, als ik zo vrij mag zijn?"
Heer Bommel schudde zich en keek met glazige ogen naar de maan die door de verwaaide takken scheen.
Toen rechtte hij de rug en begon tastend door het struikgewas te dringen.
„Bah!" prevelde hij, „men denkt nu zeker, dat ik mijn eigen weg niet kan gaan. Bah! Maaltijd! Een rover voedt zich met knolgewassen en wilde bessen als het moet. Er gaat niets boven de vrije ongebonden levenswijze van een..."
Zijn gemompel eindigde in een gesmoorde kreet. Want plotseling voelde hij geen grond meer en voordat hij begreep wat er gebeurde viel hij voorover in het riviertje de Rommel, dat daar zacht kabbelend door het woud stroomde.
Zijn angstgil trok de aandacht van de heren Super en Hieper, die niet ver van daar door het geboomte trokken om naar huis te gaan...

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

3254 Heer Bommel ging geheel onder in het snel vlietende water. Het werd hem zwart voor de ogen en een ogenblik dacht hij, dat zijn laatste uur geslagen had. Doch toen drong de stroom hem weer naar de oppervlakte.

„Help!" riep hij met verstikte stem.

„Kalm maar", antwoordde iemand. „Hier zijn we al, ouwe reus. Geef maar een handje".

Heer Ollie greep toe — en toen zag hij tot zijn grote verbazing dat zijn redders niemand anders dan Super en Hieper waren.

Zorgzaam trokken de zakenlieden hem aan de kant en hielpen hem op het droge.

„Hoe kwam dat nu zo, jongen?" vroeg Super. „Heeft je moeder je niet verteld, dat je goed moet uitkijken, 's avonds in het donker? En mag je zo alleen in het bos lopen van je pa?"

„Laat mijn goede vader hier buiten", zei heer Bommel, zich herstellend. Hij wiste zich het kroos van het voorhoofd en veegde zijn bontvel wat af. Toen nam hij een waardige houding aan.

„Het is aardig, dat jullie me geholpen hebben", hernam hij. „Als dank zal ik jullie vrij laten gaan".

„Wablief?" vroeg Hieper verbluft.

„Ik zal jullie vrij laten gaan", herhaalde heer Ollie. „Mijn vriend Zwelg heeft jullie niet voor niets aan een boom gehangen. Wij, woeste rovers houden niet van jullie soort. Maar ik ben je dankbaar, dat je mij geholpen hebt, en daarom..."

„Zo is het wel goed", zei Super, die achter hem was gaan staan. En voordat heer Ollie begreep, wat er gebeurde, werden zijn armen op zijn rug getrokken en met een stevig touw vastgebonden.

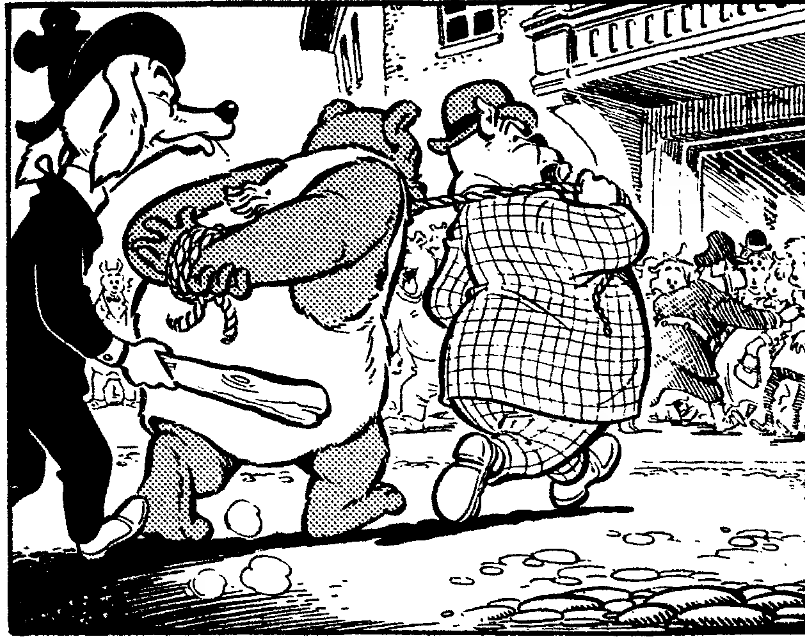
„Geen dank voor het redden", riep de rovervanger met een ruwe lach. „We hebben dat niet om je mooie ogen gedaan. Ik had je liever laten zwemmen, bolle, want de stekels van dat distelveldje zitten me nog in het vlees.

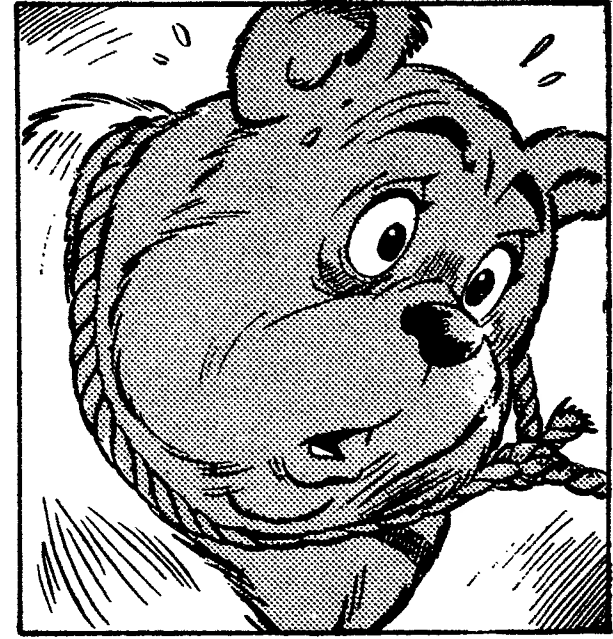
Maar er is een beloning voor je aanhouding uitgeloofd — en zaken zijn zaken."

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

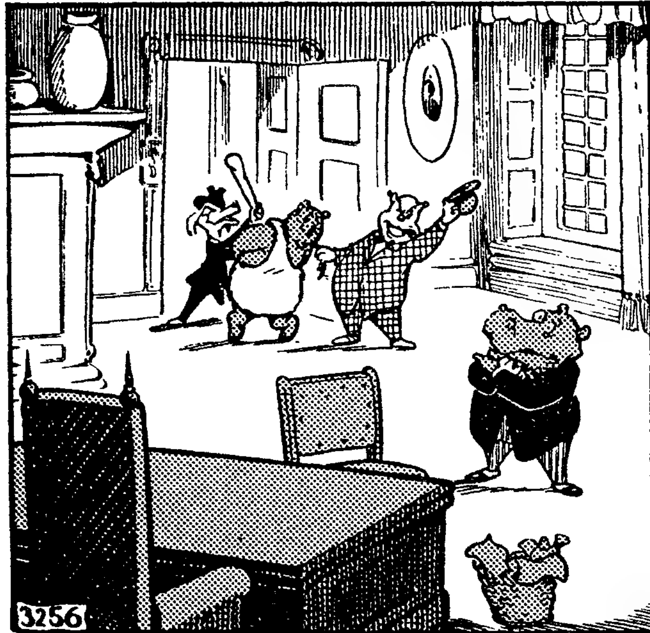

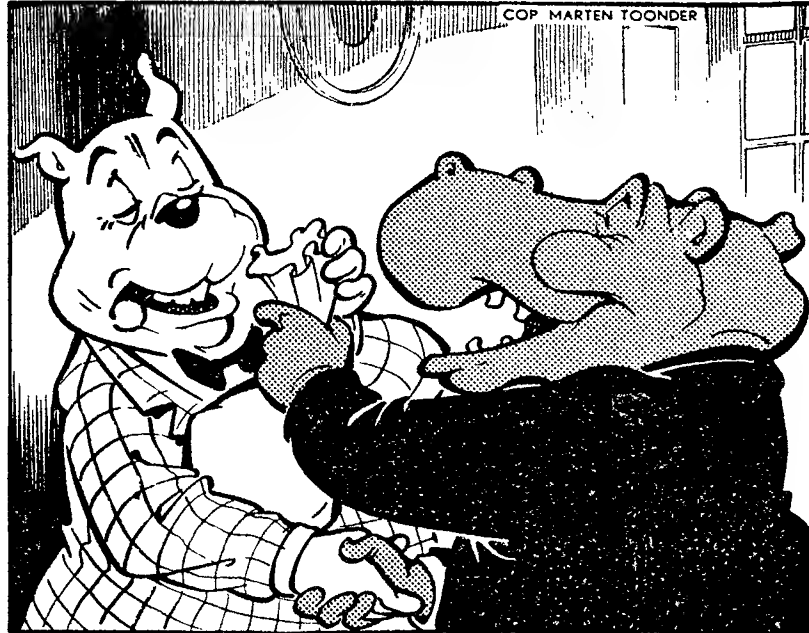
3255. Bij het ochtendkrieken trok een vreemd optochtje de goede stad Rommeldam binnen. Vroege voorbijgangers bleven staan en wreven zich de ogen uit. Geen wonder.
Daar werd heer Olivier B. Bommel, gehuld in een bontvel, aan een touw voortgetrokken. De eens zo vooraanstaande heer van Bommelstein maakte een geheel vervallen indruk. Met moeilijke tred slofte hij achter Bul Super aan en de toonloze stem waarmede hij tot zichzelf sprak duidde erop, dat hij zijn keel lelijk overspannen had.
Het groepje baarde dan ook heel wat opzien. Van alle kanten stroomden de brave burgers toe — en toen het raadhuis in het zicht kwam was er een gehele samenscholing op de been.

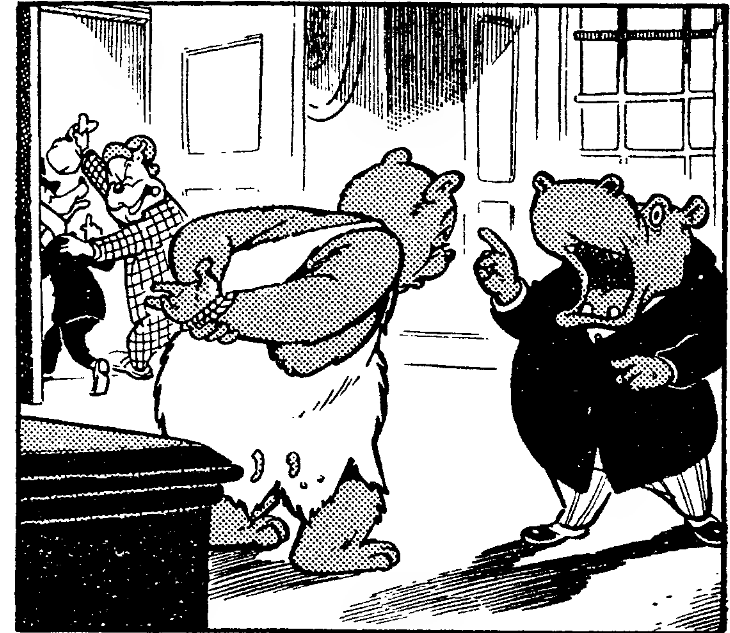
Een luid gejoel wekte heer Ollie uit de versuffing waarin hij verzonken was. Met lodderige ogen staarde hij naar de opgewonden en boze gezichten, die hem omringden.
Kreten als „gemene dief" en „roverstuig" vervulden de lucht en een dienstdoende agent van politie had moeite om de opdringende menigte op een afstand te houden.
Toen drong het tot heer Bommel door, dat hij bezig was om zijn goede naam te verliezen; evengoed als zijn geld, dat in het bos begraven lag.
„Hoe verschrikkelijk is dit alles", prevelde hij met schorre stem. „Als mijn goede vader dit eens had moeten meemaken, het zou hem het hart gebroken hebben. Ach! Het is ver met mij gekomen!"

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

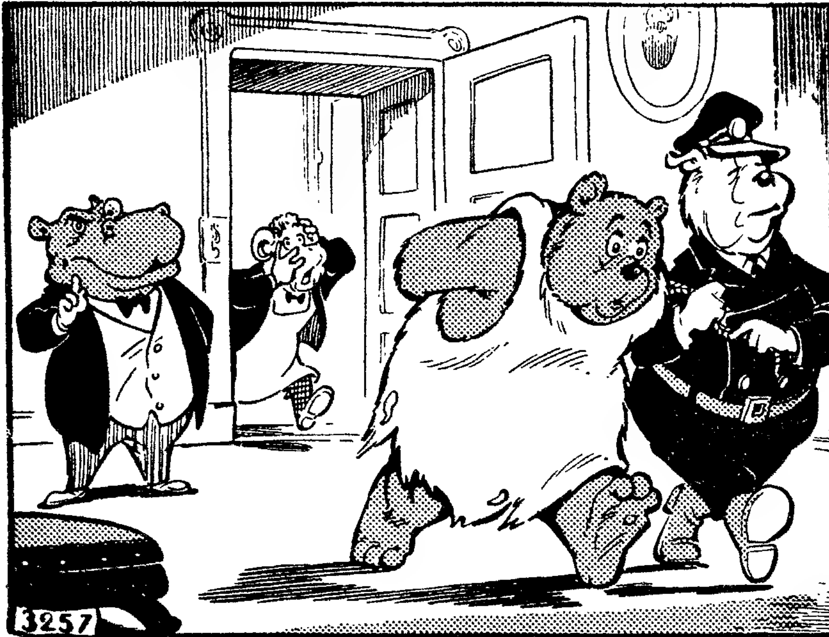

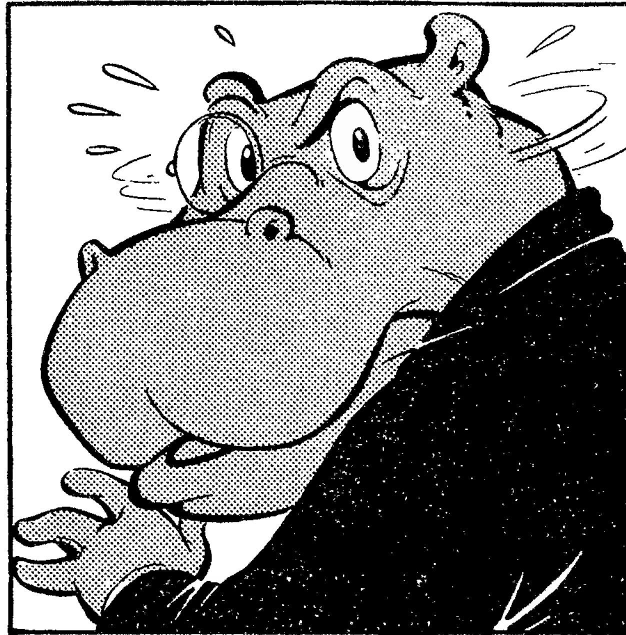
3256. De heren Super en Hieper voerden hun gevangene het stadhuis binnen; rechtstreeks naar de werkkamer van de burgemeester.
„Hier is hij", sprak Super fier. „We hebben de rover gevangen. Het was moeilijk, want hij deed erg woest. Maar wij zijn niet zo gauw verlegen, wat jij Hiep?"
„Nee baas", zei Hiep. „We zijn niet verlegen, maar moeilijk was het wel".
„Het is mooi werk!" zei de burgemeester getroffen. „Ik ben trots op ulieden. Het is een voorrecht voor de stad, dat er zulke heldhaftige en oppassende burgers wonen".
Heer Bommel slikte moeilijk, maar niemand lette op hem.
„Hier is uw beloning!" voer de heer Dickerdack voort. Hij nam een zak vol ronkelende florijnen uit een kast en drukte die in Supers handen.
„Ziehier, de helft", besloot hij. „De andere helft krijgt u wanneer u de andere rover, de medeplichtige van deze Bommel hier brengt".
„Oho, een kleinigheid!" riep Bul Super uit. „We gaan hem even halen, hoor!"

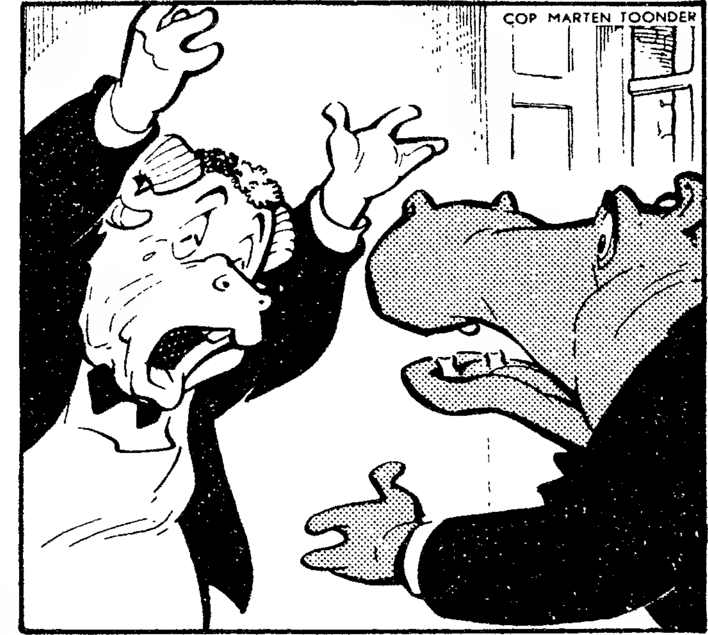
Met deze woorden verliet hij het vertrek en nu wendde de magistraat zich tot heer Ollie. „Het is ver met je gekomen", zei hij. „Je bent diep gezonken. Het is droevig".
„Ze kunnen hem niet vangen", zei heer Bommel. „Zwelg is een Zwelbast en die zwelt op als hij boos wordt. Hij is een echte, woeste rover — en Super en Hieper zijn laffe schurken!"
„Zwijg!" riep de burgemeester toornig. „Je bent onverbeterlijk, vrees ik., Een zware, zéér zware straf zal op zijn plaats zijn. Het is gedaan met je, Bommel!"

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

3257 „Breng deze misdadiger naar een cel!" sprak de burgemeester tot een daartoe ontboden agent. „Sluit hem op en bewaak hem goed. De wereld is van een groot kwaad verlost en de burgers kunnen weer gerust slapen zolang hij opgesloten is".

„Tot uw orders", zei de politiebeambte. Hij voerde heer Bommel de kamer uit en de magistraat ademde verlicht op.

„Nu komt er weer vrede", mompelde hij, maar de woorden waren nog maar net koud of de deur werd weer opengerukt; dit keer om toegang te verlenen aan de kruidenier Grootgrut.

„Het is vreselijk!" jammerde de brave handelaar. Is er dan geen bescherming meer? De middenstand heeft het toch al zo moeilijk in deze vreselijke tijd — en nu dit weer! Betaal ik daar al die belasting voor? Moet ik..."

„Stil!" riep de burgemeester geprikkeld. „Wat betekent dat? Wat is er aan de hand?"

„Ik ben beroofd!" huilde de heer Grootgrut.

„O, dat komt in orde" zei de ander oplevend. „We hebben de dader al te pakken, hoor! Het was die Bommel zeker?"

„Meneer Bommel?" herhaalde de kruidenier verbaasd. „Welnee, waarom zou die mij beroven? Dat is een heel keurige heer, die zijn nota's altijd prompt betaald! Nee, het was een vreselijk monster, dat een wild lied zong. Midden in het bos was het... Een uurtje geleden."

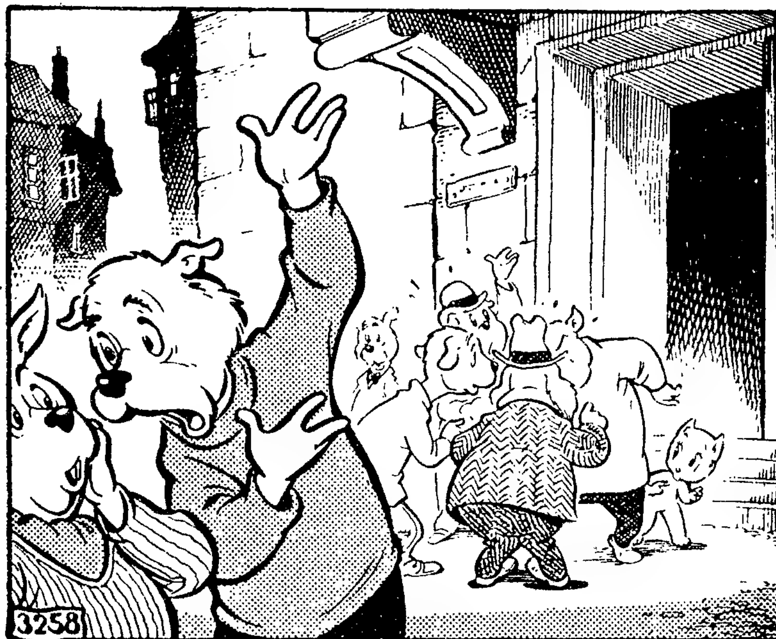
De brave middenstander zweeg, overmand door ontroering.

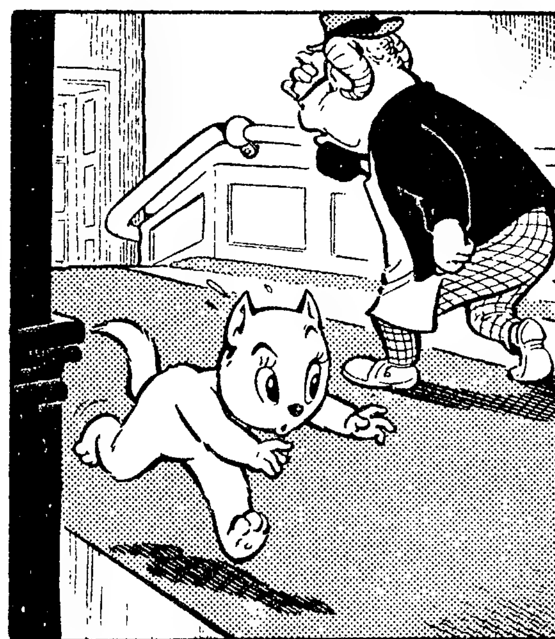
„Mijn bestelauto..." stamelde hij, de neus snuitend, „helemaal omgekeerd! Mijn Grutsprits... opgegeten. Mijn overheerlijke boterbabbelaars en mijn honingdrabbels; mijn prima kersenjam en mijn gerenommeerde kaasjes... alles opgegeten. Mijn geld afgenomen en mijn..."

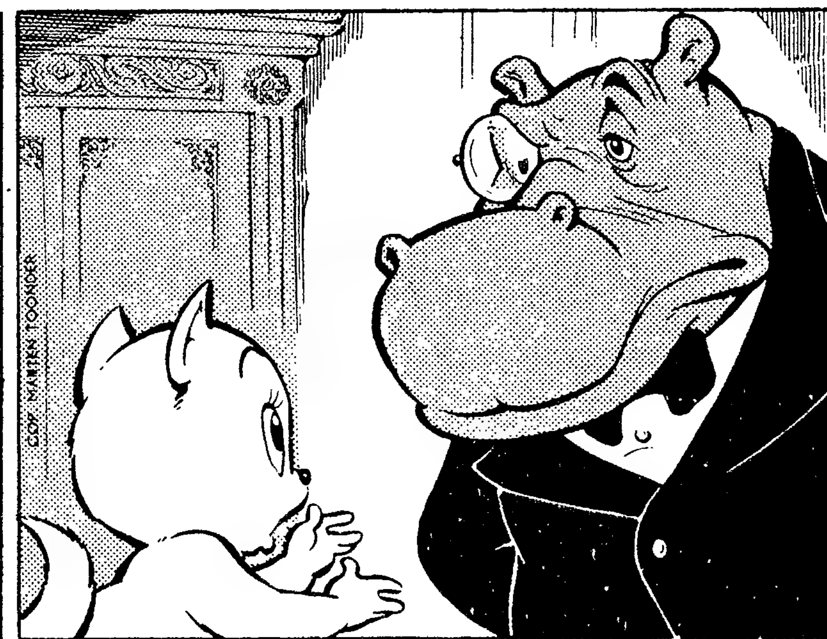
„Zwijg!" bulderde de heer Dickerdack overspannen. „Dit wordt me te veel!"

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

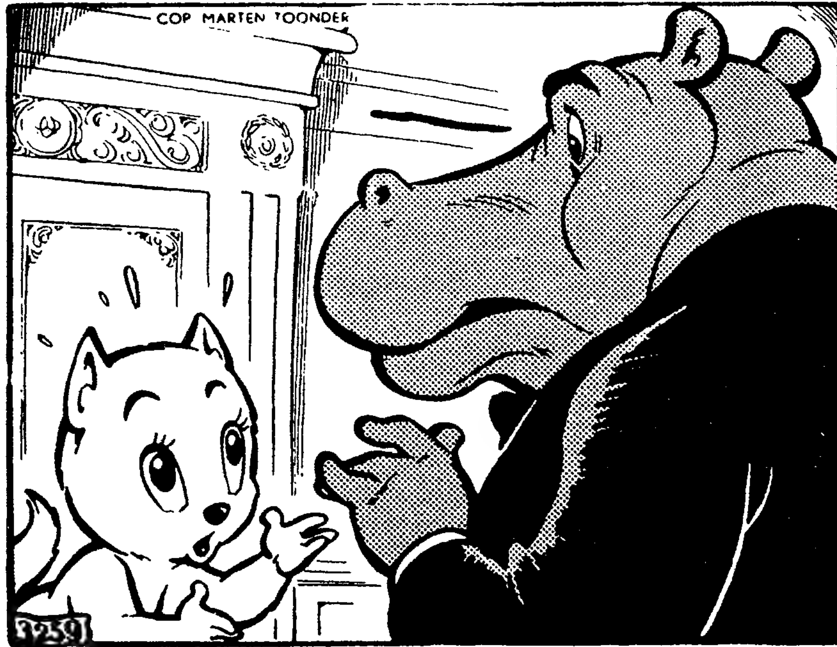

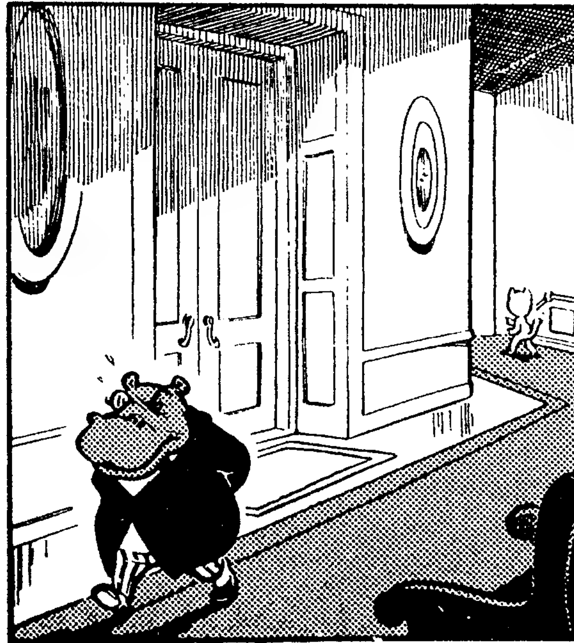
3258 Toevallig passeerde Tom Poes die morgen het gemeentehuis. Hij hield nieuwsgierig halt toen hij daar de opgewonden groepjes zag staan — en na enig luisteren begreep hij al gauw wat er aan de hand was.
„Het is dus zover", dacht hij. „Heer Bommel is gepakt, maar die Zwelbast niet. Nu krijgt hij dus alle schuld van de roofovervallen. Maar ik zal proberen of ik hem helpen kan".
Ja, dat is nu eenmaal iets eigenaardigs van Tom Poes. Hij kan het niet laten om heer Ollie te helpen — en zelfs nu, na de onaardige manier waarop deze hem had weggestuurd, stond hij weer klaar.
Hij draafde meteen het stadhuis binnen, waarbij hij de diep getroffen kruidenier Grootgrut passeerde die op weg was naar de uitgang.
„Dag jonge heer", prevelde de middenstander. „Als u soms de burgemeester zoekt; die heeft het druk. Hij zal u wel niet kunnen ontvangen. Ik heb net aangifte gedaan van de diefstal van al mijn grutsprits..."
Doch Tom Poes luisterde niet. Hij trad buiten adem de kamer van Dickerdack binnen en sloot de deur.
„Ik heb gehoord, dat heer Bommel gevangen is", begon hij. „Maar heer Ollie is niet de hoofdschuldige, burgemeester. Hij kan het niet helpen..."
„Bommel is een sukkel", zei de magistraat somber.
Die opmerking verbaasde Tom Poes enigszins, maar hij ging dapper door.

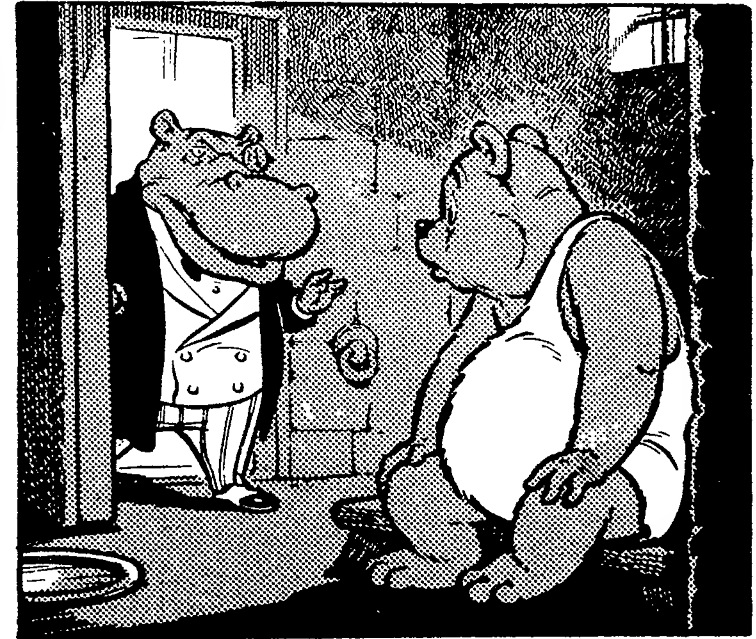
„De echte rover is Zwelg, de Zwelbast", hernam hij.
„Ik weet het!" riep de ander uit. „Bommel is maar een onbetekenende medeplichtige. Ik dacht eerst, dat hij de hoofdschuldige was; maar de roverijen gaan door, ook nu hij gevangen zit. Nu ben ik dus nog even ver".
„Nee, dat bent u niet!" riep Tom Poes uit. „Ik heb een plan; luister maar".

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

3259. „Ik heb een plan om Zwelg te vangen", zei Tom Poes. „De enige, die het vertrouwen van de Zwelbast heeft, is heer Bommel. Daarom moet u heer Ollie op de rover afsturen. Hij kan hem aan de politie overleveren — in ruil voor zijn eigen vrijheid natuurlijk".

„Hm", zei de burgemeester. Hij dacht een tijdje na en knikte toen langzaam.

„Er zit iets in", mompelde hij. „Het is natuurlijk niet helemaal in de haak — maar ik heb Bommel ook eigenlijk liever niet voor de rechtbank. Want dan zou die gekke weddenschap op de kleine club ook uit de doeken komen en dan zou blijken dat ik zelf... hm! Ik voel er wat voor, m'n jongen. Ik zal er eens over nadenken".

Tom Poes verliet het stadhuis en de heer Dickerdack begaf zich meteen naar de vleugel van het gebouw waar men een cel voor tijdelijke gevangenen had ingericht.

Want nadenken over het plan hoefde hij helemaal niet. Hij begreep, dat Tom Poes een goed voorstel gedaan had, omdat een massa moeilijkheden daardoor voorkomen konden worden.

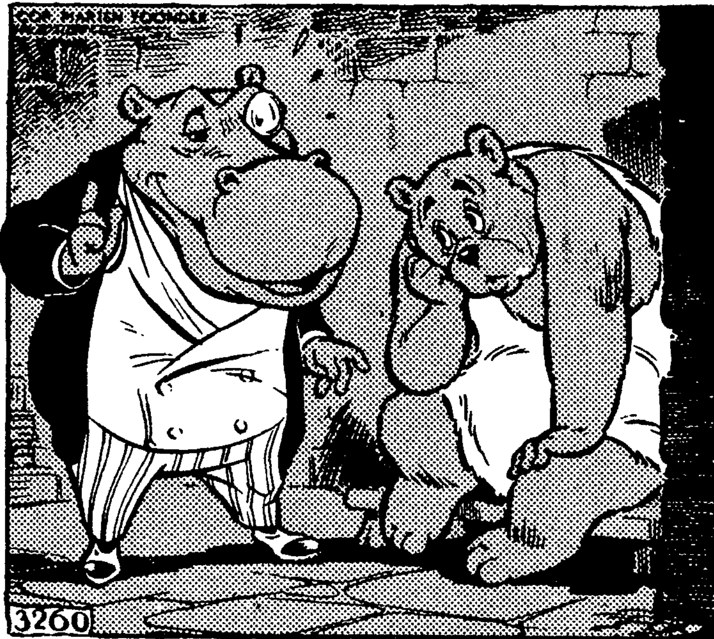
„Hallo, Bommel!" sprak hij, het cachot binnentredend. „Ik moet eens met je praten."

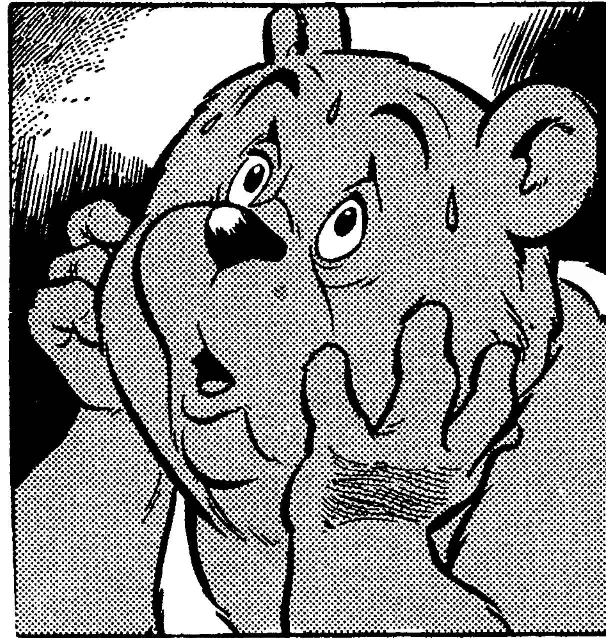
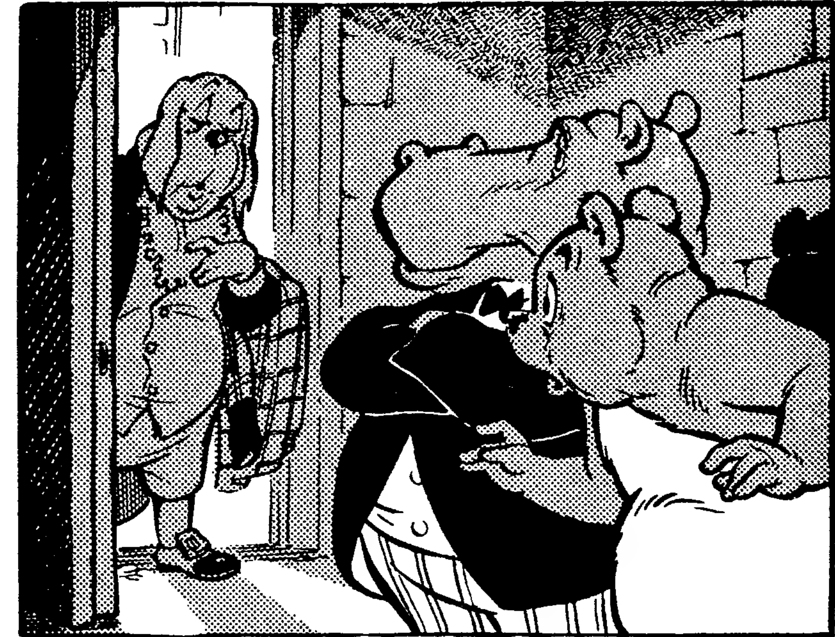
„Ik zou niet weten waarom", zei heer Ollie. „U bent geen heer! U hebt mij het erelidmaatschap van de kleine club beloofd wanneer ik een Zwelbast naar Rommeldam zou brengen. Nu, dat heb ik gedaan, maar in plaats van..."„Daar praten we nu niet meer over", hernam de burgemeester haastig.

„Door die roverijen heb je jezelf er lelijk ingewerkt. Maar ik wil genade voor recht laten gelden. Als jij Zwelg aan de politie overlevert schenk ik je de vrijheid! Je moet natuurlijk wel de gestolen goederen teruggeven, maar verder praten we nergens meer over. Nu, wat zeg je daarvan? Is dat geen mooi voorstel?"

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

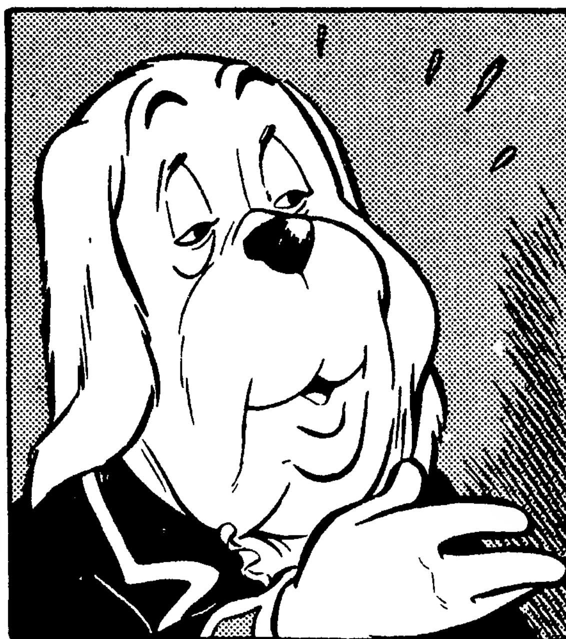

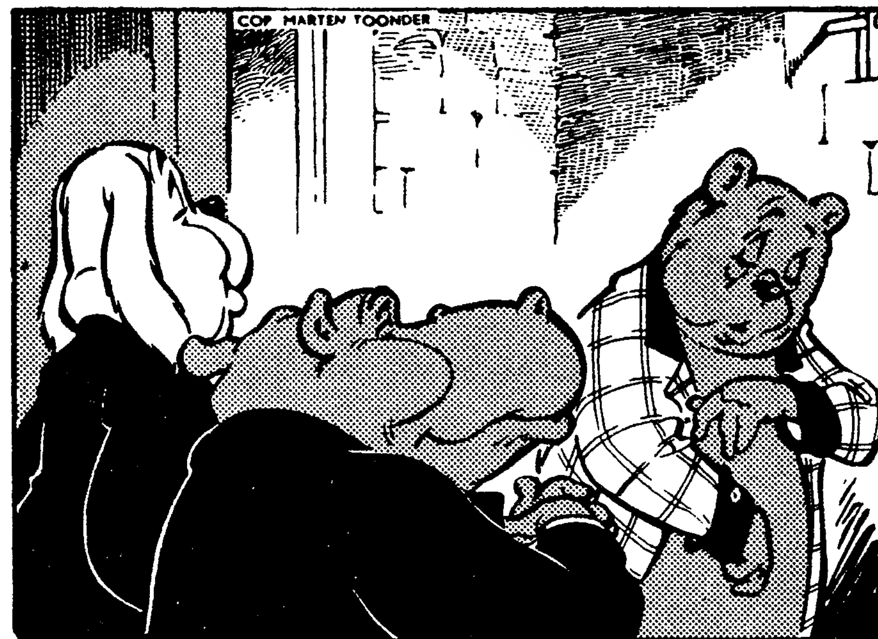
3260. „Zwelg aan de politie overleveren" riep heer Ollie uit. „Maar dat gaat niet. Zwelg is mijn vriend!"
„Een mooie vriend voor een heer van uw stand!" merkte de burgemeester fijntjes op. „Hij heeft u meegesleept in roof en plundering. Door hem bent u een bandeloos leven gaan leiden. Nee, goede vriend, u ziet het verkeerd. U bent niet slecht, alleen maar een beetje zwak. U kunt nog terugkeren van het slechte pad. Maar die Zwelbast is door en door bedorven.
„En toch is hij mijn vriend", prevelde heer Ollie. „Hij hielp me en heeft me geleerd, dat ik een eigen leven kan leiden".
„Een mooi leven", hernam heer Dickerdack bitter. „Uw geld en uw goede naam hebt u vergooid. Wat zou u goede vader daarvan gezegd hebben?"
Heer Bommel zweeg. Hij wrong de handen en het was duidelijk, dat hij in een vreselijke tweestrijd gewikkeld was.
Op dat moment werd er op de celdeur geklopt — en toen de burgemeester opendeed stond de bediende Joost op de drempel.
„Excuseer, heer Olivier", sprak de knecht vormelijk, „ik vernam dat u hier momenteel verblijft in een onwelgevoegelijk costuum, als ik mij zo mag uitdrukken. Daarom ben ik zo vrij geweest om u een meer gepaste jas te brengen".
„Dat is mooi van je, Joost!" riep heer Ollie bewogen. doch de bediende hief de hand op.
„Overigens", vervolgde hij, „bied ik u hierbij mijn ontslag aan, met welnemen. Ik ben gewend bij de betere standen te dienen — en een betrekking bij een rover past mij niet. Het doet mij leed, werkelijk!"

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

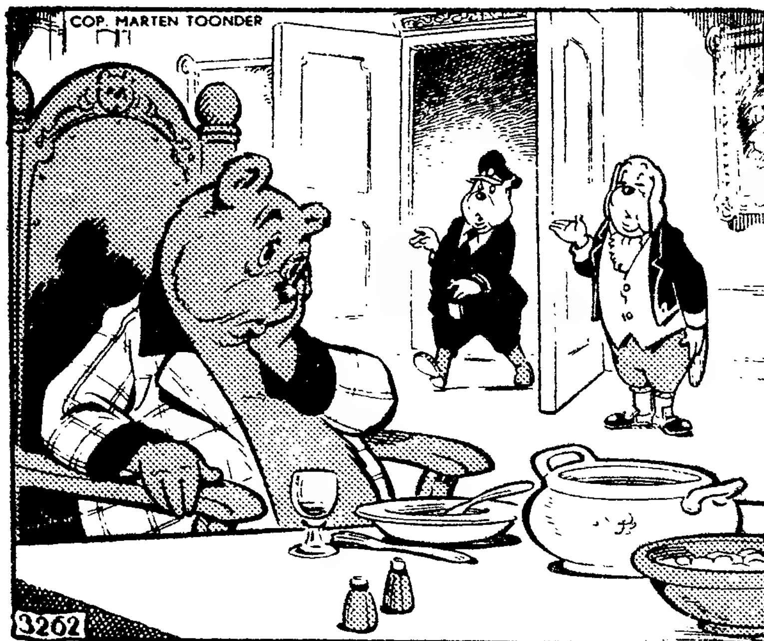

3261 „Het is héél begrijpelijk, dat Joost zijn ontslag aanbiedt", zei de burgemeester zalvend. „Het is ongepast om bij een zwerver te dienen. Maar wanneer wij nu eens de zaak in de doofpot doen? Wanneer u Zwelg nu eens aan de politie zou uitleveren?"
Heer Bommel stond op en hees zich moeizaam in zijn jas. Het ontslag van Joost had hem sterk aangegrepen en het was duidelijk, dat hij inzag hoe diep hij aan het zinken was.
„Ik zal het doen", zei hij toonloos.
„Ik ben heel blij, dat te horen, heer Olivier", zei de trouwe bediende geroerd. „Het zou me spijten om heen te moeten gaan. Ik heb u altijd gaarne gediend en wij hebben mooie tijden gehad, als ik me zo mag uitdrukken. De gezellige winteravonden, de rust van het slot Bommelstein, het fraaie park in de zomer..."
„Ik zal het doen!" zei heer Ollie met verheffing van stem. „Dat zei ik toch?"

„Een héél mooi besluit", zei de heer Dickerdack. „Een besluit, dat van karakter getuigt. Wij kunnen allemaal wel eens dwalen, als we maar weer tot inkeer komen. Dat is dus afgesproken, Bommel. Jij levert Zwelg aan de politie uit — en de aanklacht tegen jou wordt ingetrokken. Dan kan je weer tussen ons leven als een geacht ingezetene en als een 'heer'!"
Heer Ollie zweeg lange tijd. Hij liet het hoofd hangen en een diepe zorgrimpel ontsierde zijn trekken.
„Als een heer", prevelde hij ten slotte. „Een heer brengt zijn vriend niet aan — zelfs niet als die vriend een rover is. Maar ik heb geen keus. Het leven is soms erg hard voor een Bommel..."

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

3262 Heer Ollie was teruggegaan naar Bommelstein. Lusteloos liep hij door zijn kamers en bekeek de waardevolle voorwerpen die Super en Hieper hadden achtergelaten. Maar ze gaven hem geen vreugde. Het knappende houtvuur en zelfs de maaltijd die Joost vol zorg opdiende lieten hem koud.

Somber zat hij in zijn stoel naar het onaangeroerde eten te kijken terwijl zo nu en dan een diepe zucht hem ontsnapte.

Ja, het was duidelijk, dat zware zorgen hem drukten — en toen de bediende de commissaris Bulle Bas aandiende voer hem een schok door de leden.

„Aha, heer Bommel, hier ben ik!" riep de politiechef monter. „Ik heb gehoord, dat u uw leven gebeterd hebt. Daar ben ik blij om. Werkelijk! Het is toch maar mooi om een oppassend burger te zijn. Wat u?"

„Hrmpf.. ja, ja", zei heer Ollie moeilijk.

„En nu", hernam de commissaris, „gaan we die rover vangen. Het is een drommels gevaarlijke bandiet; maar de hele Rommeldamse politiemacht staat klaar om u onhoorbaar in het bos te volgen, wij staan achter u!"

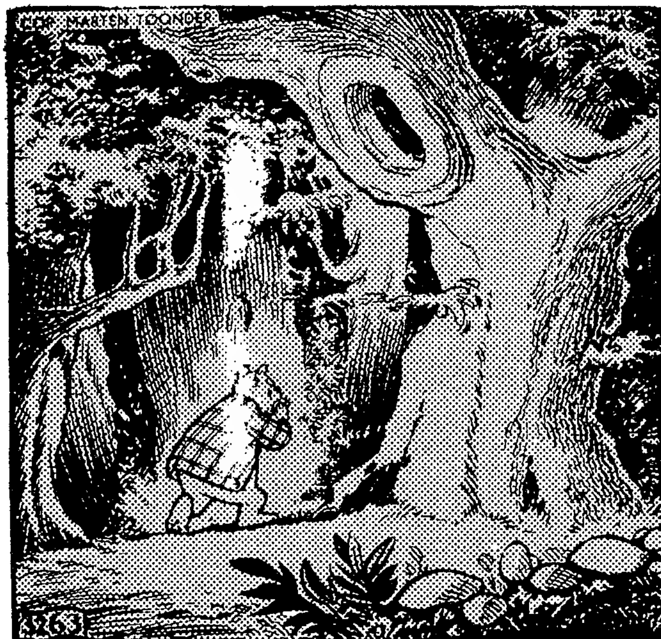
„Ik ben niet bang voor Zwelg", mompelde heer Ollie, „hij is mijn vriend."

Na deze woorden stond hij op en begaf zich op weg. Hij keek niet om toen een geritsel van bladeren en een dof geluid van voetstappen hem verried, dat de politie hem begon te volgen.

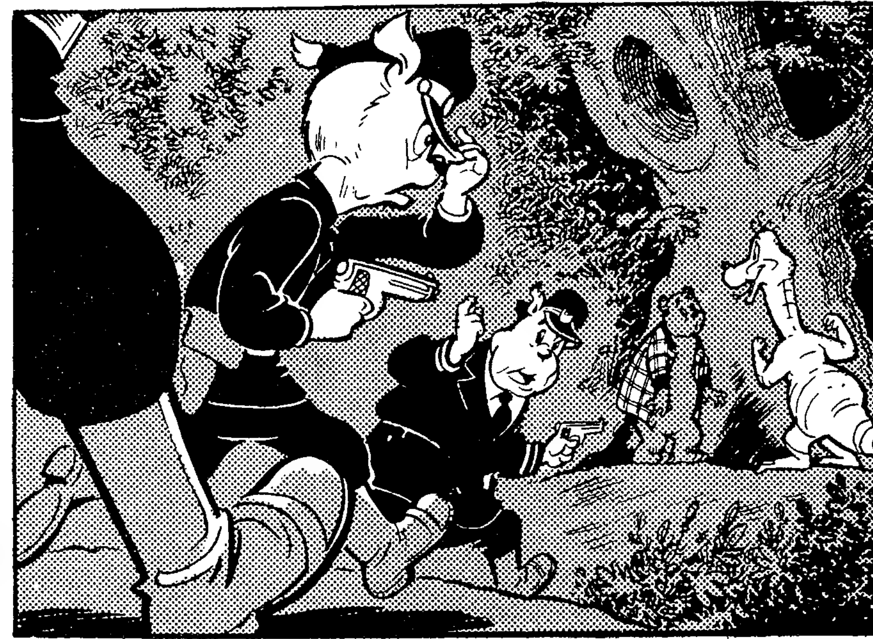
Zwijgend en gebogen begaf hij zich tussen het geboomte terwijl om hem heen de avondwind door het gebladerte speelde en de ondergaande zon de lucht rood kleurde.

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

3263 Het was reeds donker, toen heer Ollie de oude eik naderde.

„Hier kan ik hem altijd vinden, als ik hem nodig heb", prevelde hij. „Dat zei hij, toen hij hier de buit begroef. En nu ga ik hem verraden. Het is wel vreselijk waar een heer toe komen kan. Zou Zwelg begrijpen, dat ik niet anders kan?"

Heer Bommel keek bedrukt om zich heen. Achter hem ritselden de struiken waar de agenten van Bulle Bas zich schuil hielden, maar verder was alles stil. Toen begon hij met droeve stem te zingen.

„De maan schijnt vol, de wind huilt hol in de drakenkloof: Roof, roof."

„Roof!"' bulderde iemand achter de boom — en daarop trad Zwelg de Zwelbast tevoorschijn.

„Zo, ben je daar weer, makker?" riep hij vrolijk. „Heb je al genoeg van het alleen zijn? Dat moet gevierd worden! We gaan er een dol feest van maken. Het treft goed, want vanmiddag heb ik een paar fustjes op de kop kunnen tikken!"

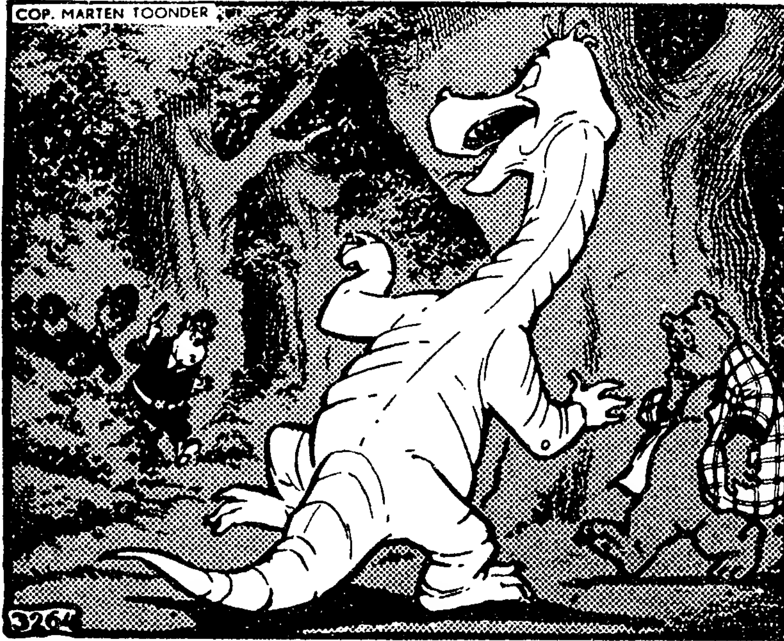
Heer Ollie zei niets. Hij keek bedrukt naar de grond en in de stilte klonk nu duidelijk het geluid van brekende takken en ritselende bladeren; de politiemacht zette zich in beweging.

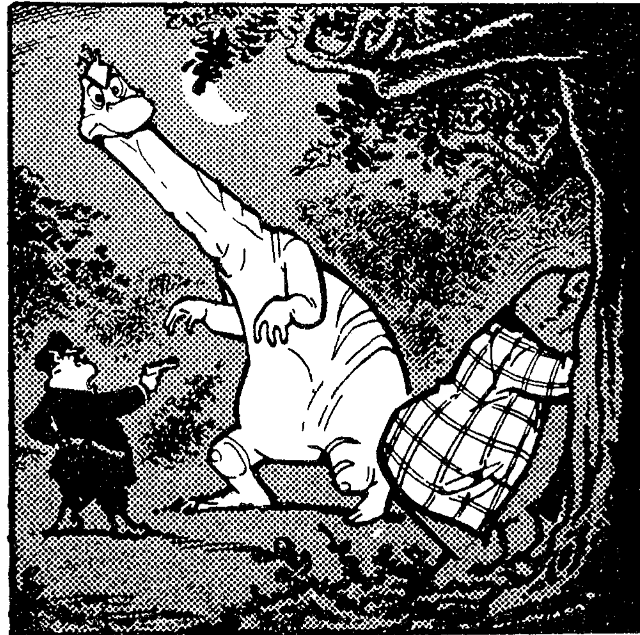
„P-pas op!" riep heer Bommel, zich plotseling vermannend. „De popopolitie. Ze z-zijn me gevolgd!"

„O, die had ik wel in de gaten, hoor!" zei Zwelg geringschattend. „Maar die zullen we samen wel klein krijgen. Tegen twee woeste rovers kan dat pantoffelvolk niet op. Vooruit makker, we gaan ze weg blazen! Kunnen we pret hebben."

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

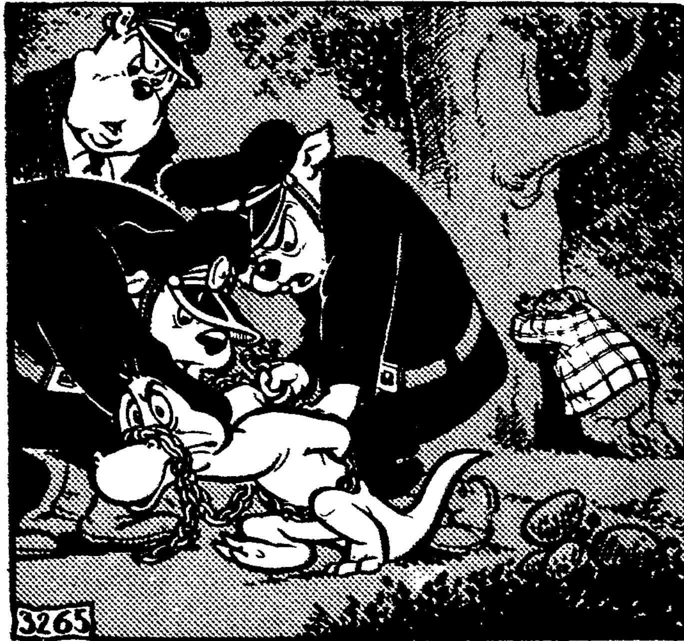

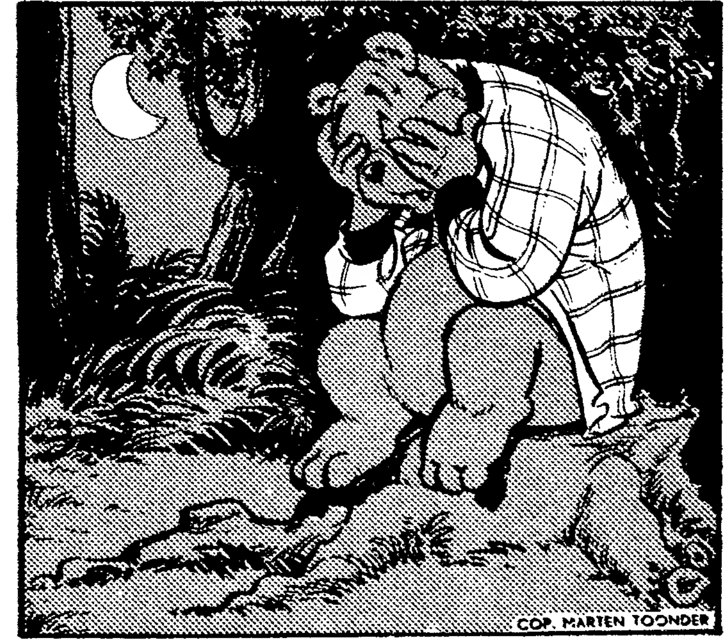
3264 De agenten van Bulle Bas maakten zich los uit de struiken waar ze zich achter verborgen hadden. Als een dreigende zwarte groep stormden ze nu op de Zwelbast aan, geleid door de commissaris.
,,Ha!'' riep de rover grimmig. ,,Het zijn er mooi veel! Vooruit, makker, neem een knuppel; dit wordt een ouderwets partijtje! We zullen het stof eens uit hun basten blazen!''
Zo sprekende begon hij op te zwellen. Het was duidelijk, dat het zien van zo'n menigde wetsdienaren hem opwond. De schrik sloeg de politiechef dan ook om het hart, terwijl hij op hem toerende.
,,In n-naam der wet!'' riep de ambtenaar met bevende stem, ,,je bent mijn arrestarrestant!''
Zwelg haalde diep adem en keek opzij om te zien waar zijn vriend bleef. Tot zijn verbazing zag hij, dat deze zich had afgewend. Met het hoofd tegen een boom geleund stond Ollie de Bommel op de achtergrond en verroerde zich niet.
,,Ben je soms bang?'' riep de Zwelbast. ,,Dat hoeft niet, hoor! Kom maar hier en blijf een beetje in mijn buurt. Er kan je niks gebeuren. Wij, woeste rovers...''
,,Heer Bommel is geen rover'', sprak Bulle Bas, moed scheppend. ,,Hij is een oppassend burger, met eerbied voor de wet. Geef je over!''
Zwelg keek ongelovig naar de gebogen rug van zijn makker; maar toen deze geen beweging maakte en zelfs niet omkeek, begreep hij, dat hij verraden was. Zijn blik werd dof en de woede liep uit hem weg, als lucht uit een lekke ballon. Hij schrompelde bedroefd ineen, totdat hij niet groter was dan een opgeschoten jongen....

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

3265 Toen de Zwelbast ingeschrompeld was tot een droevig klein figuurtje, traden er enkele flinke agenten voorwaarts om hem met geoefende bewegingen in de ketens te klinken.

„Het is gedaan met je hoge sprongen!" sprak de commissaris dreigend. „We zullen je leren, dat roverij in Rommeldam streng bestraft wordt. Maar in de gevangenis zullen we je een goed beroep leren, zodat je nog een nuttig lid in de samenleving kunt worden. En nu: voorwaarts!"

De ambtenaren namen Zwelg tussen zich in en marcheerden het bospad af, terwijl de politiechef de optocht sloot.

„Kranig werk, heer Bommel!" riep hij, zich nog even omdraaiend. „Ik zal rapport van uw flink gedrag uitbrengen bij de burgemeester!"

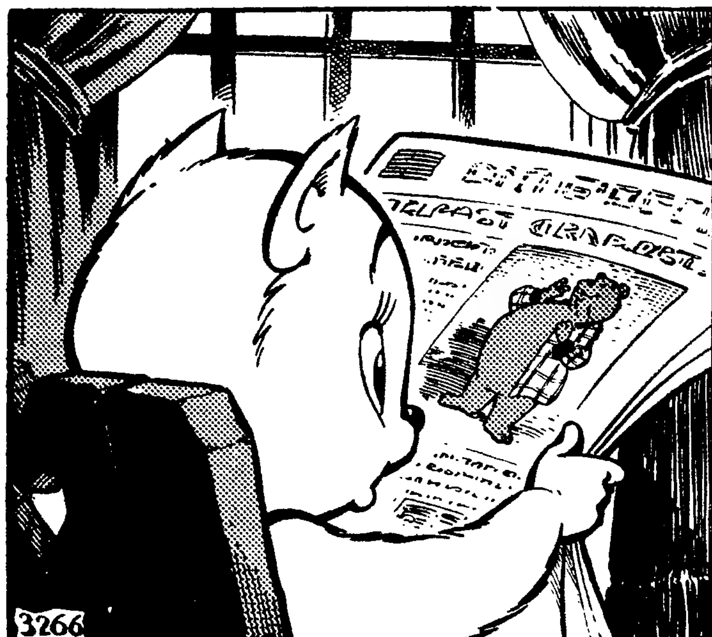
Heer Ollie antwoordde niet. Hij keek de duistere groep zwijgend na totdat deze in de duisternis verdwenen was. De opkomende maan wierp een goor licht door de takken en bescheen zijn vervallen gestalte. De wind deed de bladeren ritselen en trok hem aan zijn jas, maar heer Ollie bleef roerloos staan.

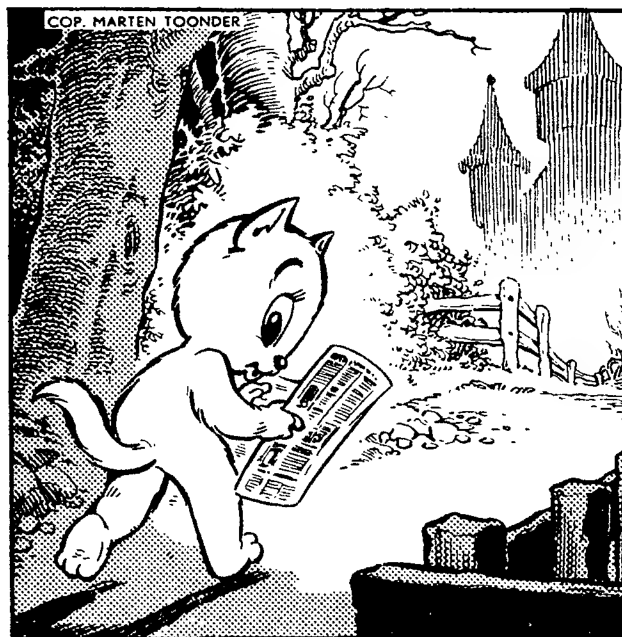
„Kranig werk", prevelde hij. „Nuttig lid van de samenleving... flink gedrag... ja, ja!"

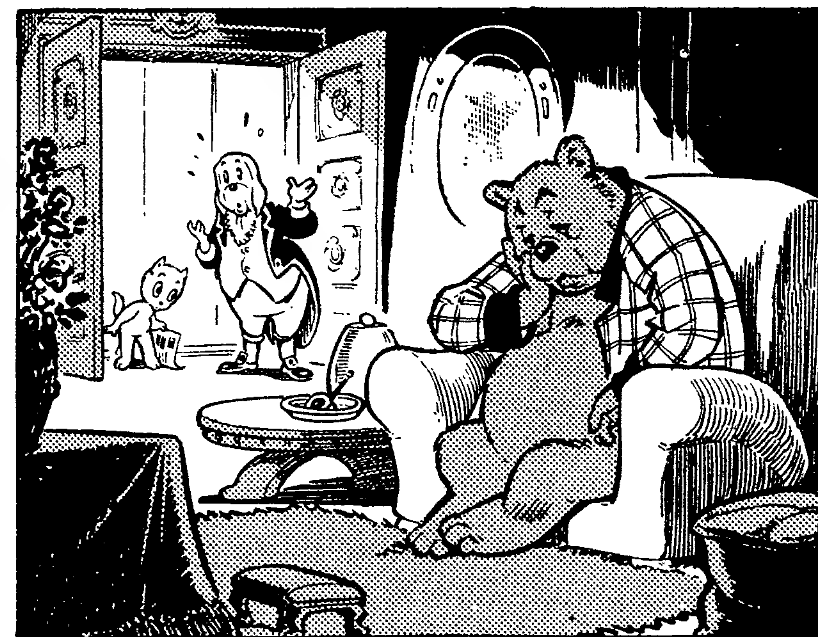
Hij zuchtte diep, zette zich op een boomstronk en begon bitter te wenen.

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

3266 Toen Tom Poes de volgende morgen het ochtendblad ontvouwde werd zijn aandacht getrokken door een opvallend artikel, dat door een portret van heer Bommel gesierd werd.

„Heldhaftige daad van vooraanstaand burger", riep een zwaar kopje. „Heer Olivier B. Bommel heeft een Zwelbast gevangen!"

Daarop volgde een breed verslag van de gebeurtenissen in het woud, de vorige avond. Er werd veel aandacht gewijd aan de grootte van het monster, op het moment dat de agenten naderden, zodat de moed van dezen op zijn voordeligst uitkwam. Een opgave van het aantal roofovervallen besloot het verslag.

„Tjonge, die list is dus weer gelukt!" mompelde Tom Poes verrast. Hij las niet verder, doch liep met de krant onder zijn arm snel naar Bommelstein om heer Bommel te feliciteren. Maar toen hij binnentrad liet hij dat plan varen. Zijn vriend zat in een gebroken houding in zijn stoel en staarde met doffe ogen voor zich uit, terwijl een diepe zucht hem van tijd tot tijd ontsnapte.

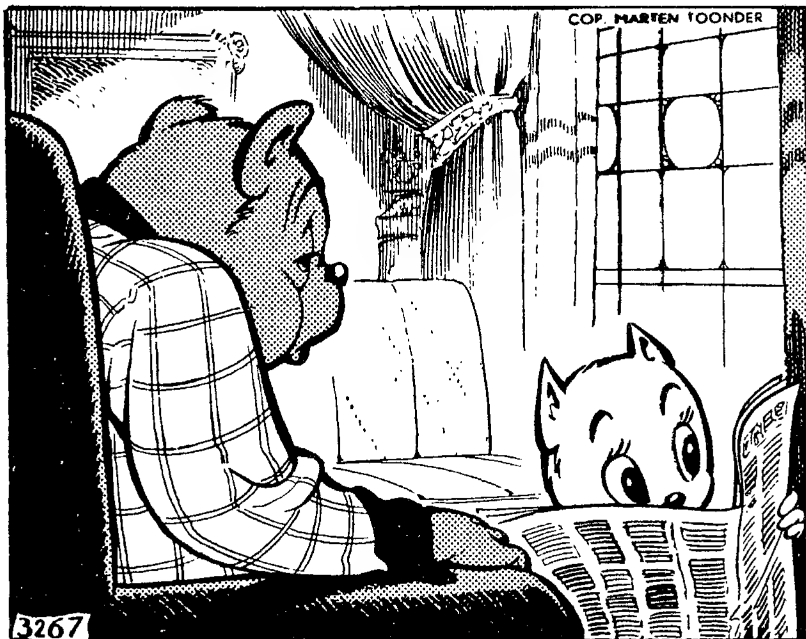
„Dag heer Ollie", zei Tom Poes onthutst. „Wat scheelt er aan? Alles is nu toch goed? U hoeft niet in de gevangenis en u bent in eer hersteld. Bent u niet blij?

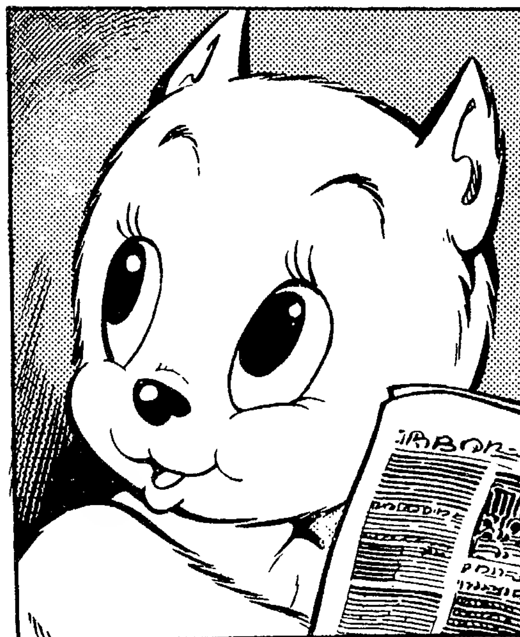
Heer Bommel antwoordde niet en de bediende Joost schudde meewarig het hoofd.

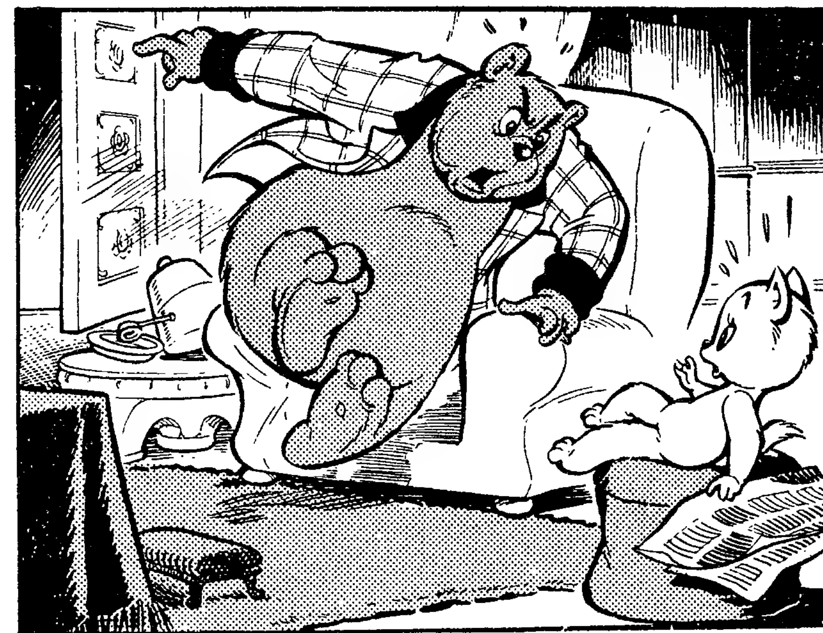
„Zo is hij nu steeds", prevelde hij bedrukt. „Heer Olivier lust zelfs geen maaltijd, met uw welnemen. Het is heel betreurenswaardig. En waarom, vraag ik me af? Het gaat mijn verstand te boven, als u mij toestaat."

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

3267 Tom Poes deed alsof hij niets van heer Bommels gedrukte stemming merkte. Opgewekt ging hij naast hem zitten en ontvouwde zijn krant.

„Het is een erg leuk artikel" zei hij. „Er staat een mooie foto van u bij en er staat precies in hoe u die Zwelbast hebt laten vangen".

Heer Ollie zweeg en daarom ging Tom Poes met verheffing van stem verder.

„En hier", hernam hij, „is een stukje van professor Prlwytskofsky. Hij heeft de Zwelbast onderzocht. Zwelg is niet toerekenbaar, zegt hij, en daarom kan hij niet gestraft worden".

„Wablief?" zei heer Bommel, plotseling opschrikkend.

„Zwelg kan niet vervolgd worden", herhaalde Tom Poes. „Hij is een draak — en draken zijn niet toerekenbaar".

„O", prevelde heer Ollie. Er verscheen een nieuw lichtje in zijn ogen en hij richtte zich wat op.

„Is... is hij vrijgelaten?" vroeg hij gretig.

„Nee, dat niet", zei Tom Poes. „Daar is hij te gevaarlijk voor. Dat weet u toch wel het beste?! Nee, hij is verkocht aan Super en Hieper en die gaan een soort circus met hem beginnen. „Super's Zwelbast-show" heet het — en morgenavond geven ze hun eerste voorstelling. Gaat u mee kijken? Dan kunt u daarna een feestmaal geven".

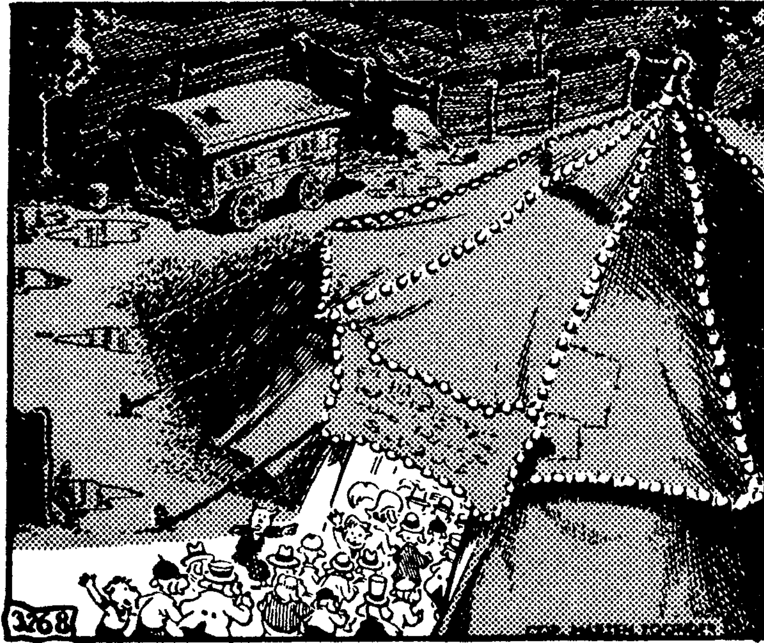
„Een feestmaal?" riep heer Bommel met overslaande stem. „Een feestmaal?"

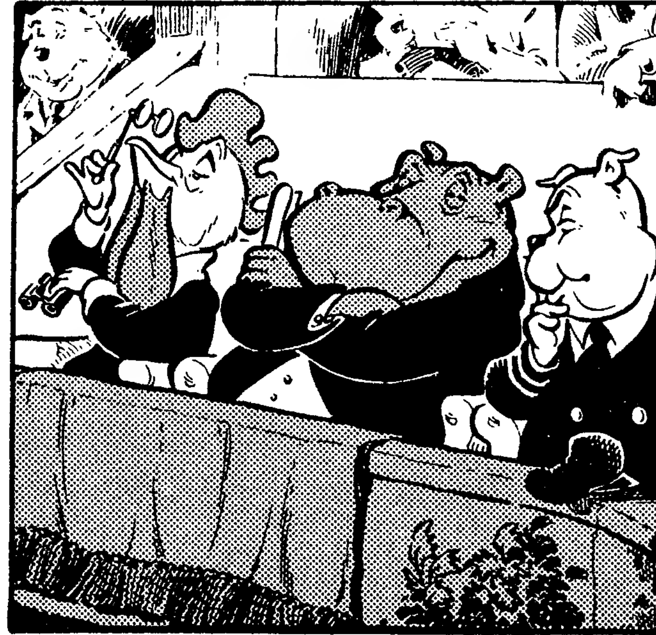
„Dit avontuur is toch afgelopen?" zei Tom Poes sussend.

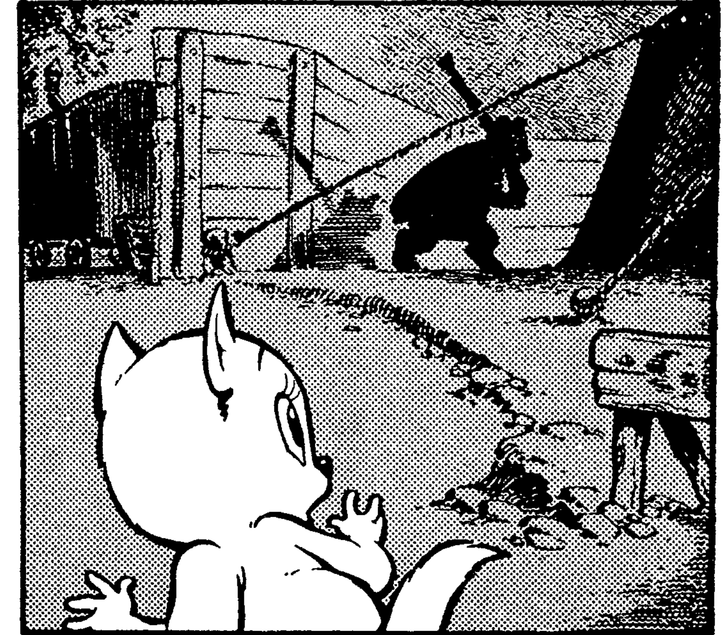
„Dit avontuur", riep heer Ollie rood, „is helemaal niet afgelopen. Voor jou misschien wel, want ik wil wedden, dat jij die list voor het vangen van Zwelg verzonnen hebt. Maar voor mij niet! En dit is mijn avontuur! Ik moet dit helemaal alleen oplossen. Ga weg, jonge vriend: ik heb genoeg van je listen en je stoofjespraat! Ik zal bewijzen, dat een heer zijn plaats kent, als je begrijpt wat ik bedoel!"

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

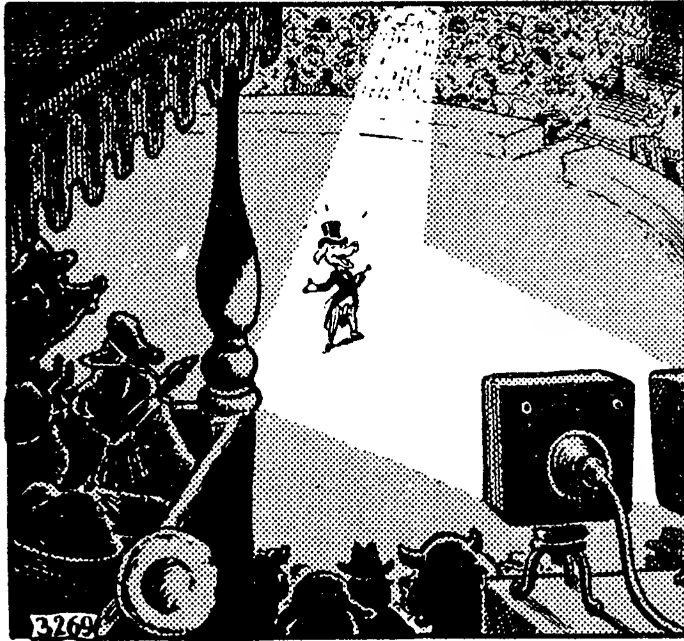

3268 Op het marktplein was een grote tent opgericht. Het was een circustent, die de voortvarende zakenman Super uit een failliete boedel had opgekocht. Van enige vooraanstaande Rommeldammers had hij wat fondsen bij elkaar gekregen en daarmee was hij een soort circus begonnen.
'Supers Zwelbast Show' heette het.

Op de avond van de opening stroomde heel het stadje naar de voorstelling. Geen wonder. Iedereen wilde natuurlijk de eerste levende gevangen Zwelbast zien en bovendien wilden de vooraanstaande geldschieters kijken of hun geld goed gebruikt was.
„Ik geef graag wat voor culturele doeleinden", sprak de burgemeester, die in de ereloge zat.
„Ach ja, zei de markies de Cantecler. „Men moet de beschaving steunen in deze tijden. Alles is toch al zo ordinair!"
„Nou, maar dit is een mooi voorbeeld!" zei de commissaris van politie. „Een waarschuwing voor alle onwettige elementen!"
Het orkest zette een pittige mars in en een batterij schijnwerpers wierp een feestelijk licht op de piste.
Buiten was het echter donker en miezerig. De opgewekte muziek klonk hier droefgeestig door het linnen — en omdat iedereen binnen zat was het buiten erg eenzaam, dat spreekt.
In deze verlatenheid sloop heer Bommel om de tent. In zijn handen hield hij een oude voorlader die hij op zolder gevonden had en in zijn ogen smeulde een somber licht. Het was duidelijk, dat hij gevaarlijke plannen had en dat hij op een gelegenheid wachtte om ze uit te voeren.
Maar gelukkig was er iemand, die het goed met hem meende en die hem in het oog hield. Het was Tom Poes, die hem op een afstand volgde...

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

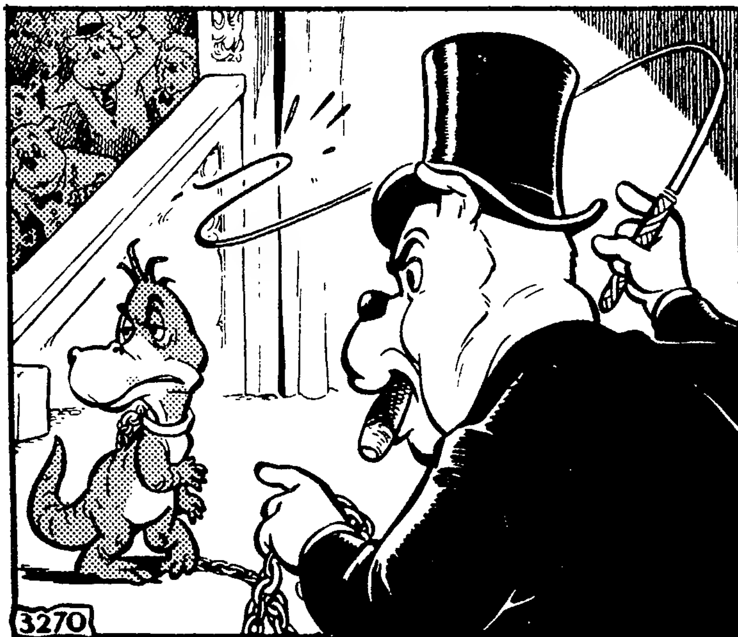

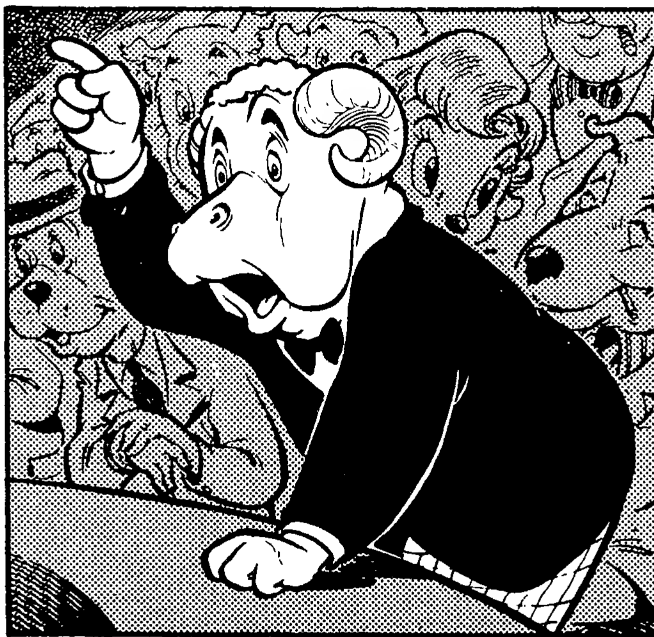
3269 Na een opgewekte fanfare zweeg de muziek en nu trad de spreekstalmeester Hieper voorwaarts.
„Het is mij een eer'', riep hij, „om u aan te kondigen de eerste Zwelbast, die ooit gevangen is. In natuurstaat zijn de Zwelbasten de gevaarlijkste en meest woeste rovers die er bestaan. Maar onze directeur, Bul Super, is er in geslaagd om het monster te temmen. Hij zal hem in vrije dressuur voorgeleiden en hem het roverslied laten zingen. Dames en heren, het grootste nummer van deze tijd: Super en de Zwelbast!''
Het orkest zette een oorverdovende mars in en op de tonen daarvan betrad Zwelg met sloffende passen de arena. Maar ach, wat was hij veranderd! Zijn eens zo fiere gestalte was ingeschrompeld tot een mager, miezerig figuurtje en zijn ogen waren dof en ingevallen. Een lange ketting, die werd vastgehouden door Bul Super, was aan zijn hals bevestigd.
Er klaterde een luid applaus op, dat buiten de tent duidelijk te horen was.
Heer Bommel hield halt en omklemde zijn voorlader.
„Het is dus zover'', mompelde hij. „Nu staat hij tussen het kacheltjesvolk en de stoofjesklanten. Waarom doet hij niets? Hij is toch sterk genoeg om alles weg te blazen?''

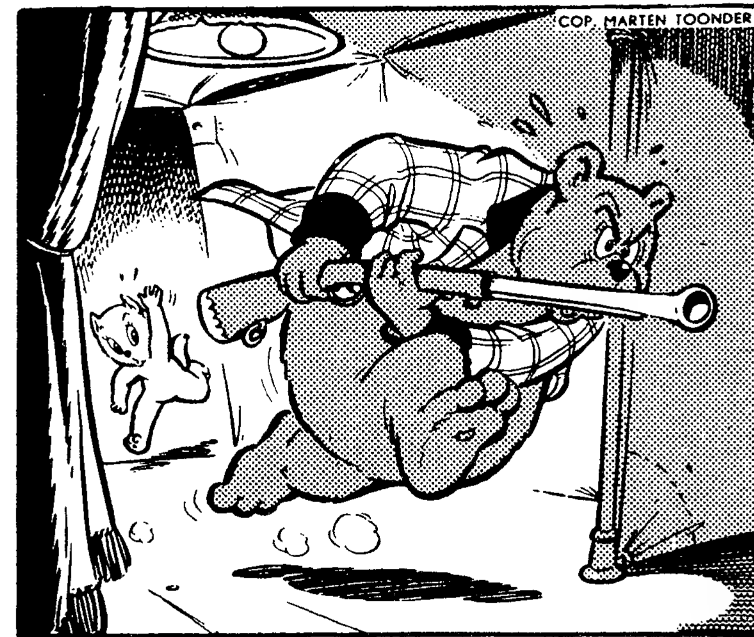
Binnen steeg een luid gejoel op en heer Ollie schudde bekommerd het hoofd.
„Zwelbasten krimpen als ze bedroefd zijn'', hernam hij. „En Zwelg is natuurlijk bedroefd omdat ik hem verraden heb. Ach, wat heb ik aan mijn geld en goede naam wanneer ik mijn vrienden in de steek moet laten? Niets! Ik ga mijn fout goedmaken, ook al word ik daardoor een uitgestotene. Ik weet zeker, dat mijn goede vader dat zou goedkeuren. Vooruit, Ollie, toon, dat je een Bommel bent!''

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

3270 Het gejoel, dat heer Ollie gehoord had, hield een poosje aan. Het publiek was teleurgesteld omdat de Zwelbast maar zo'n klein miezerig figuurtje bleek te zijn. „Is dat alles?" riep men. „Maken jullie dáár zo'n drukte over?"

Sommige burgers begonnen „schande" te roepen en er werden kreten gehoord als: „Durf je wel, grote lummel?"

Super begreep, dat de zaak een verkeerde wending nam. Hij liet zijn zweep knallen en begon in de intredende stilte uit te leggen, dat het gevaar van zwelbasten in het zwellen school.

„Het monster kan groeien, als jullie niet stil zijn!" riep hij uit. „Het kan zo groot als deze tent worden! Wees echter niet bang, goede lieden; ik heb hem goed in de hand. Dat zal ik u bewijzen door hem nu het roverslied te laten zingen. Let op de schurkachtige woorden. Vooruit Zwelg! Zing!"

Hij klapte luidruchtig met de zweep en trok aan de ketting, doch Zwelg trok zich kniezend terug en zong niet.

„Laat hem liever eens zwellen!" riep de kruidenier Grootgrut.

„Hij heeft mijn grutsprits opgegeten en toen was hij groot genoeg! Op deze manier zal men nog denken, dat de kwaliteit van mijn versnaperingen niet goed is!"

„Ja!" riep het publiek. „Zwellen! Laat hem zwellen!"

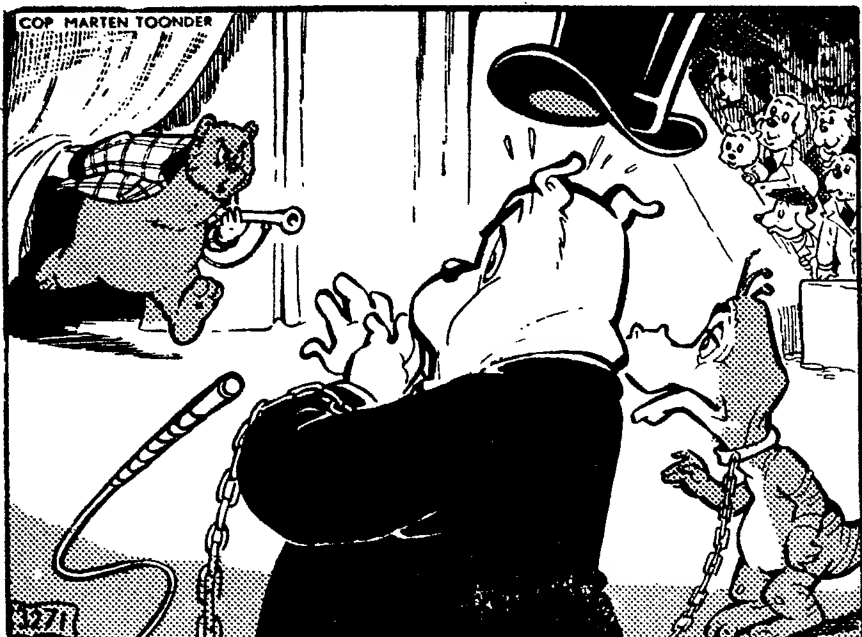
Super begon het warm te krijgen. Hij uitte achter de hand dreigementen tegen de Zwelbast terwijl hij hem in de ribben porde.

Doch op dat moment ontstond er plotseling een kleine opschudding bij de ingang van de tent.

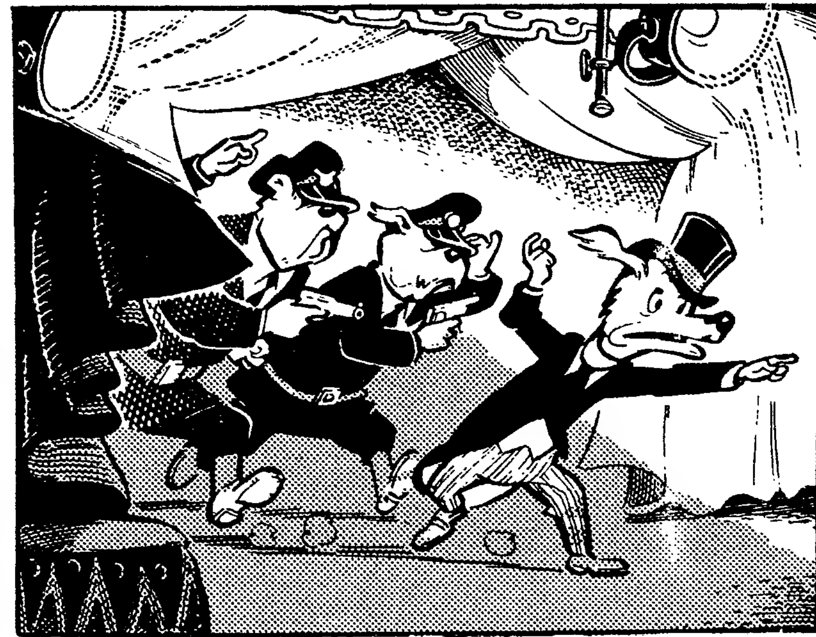
Het was heer Ollie, die zonder betaling naar binnen drong terwijl hij wild met zijn achterlader zwaaide...

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

3271 Heer Bommel snelde de arena binnen zonder zich te storen aan de lieden die hem trachtten tegen te houden. Hij zwaaide woest met zijn oude geweer terwijl hij onverstaanbare kreten uitte. Super zag hem naderen en deinsde verblekend terug. Gewoonlijk is hij niet zo bang uitgevallen, maar er was iets in de verwilderde verschijning van heer Ollie, dat hem verontrustte.

Zwelg echter gaf voor het eerst een teken van belangstelling.

Hij rekte de hals wat uit en schuifelde naar voren.

Heer Bommel hield halt en keek met gloeiende blikken om zich heen.

„Suf huisjesvolk!" riep hij. „Schamen jullie je niet?"

Een luid gejoel antwoordde hem.

„Parbleu", merkte de markies op, „een alleraardigst clownsnummer, amice!"

„Tja", zei de burgemeester twijfelachtig. „Hm, ik geloof, dat dit iets voor de politie wordt, Bas!"

Het antwoord van de commissaris ging verloren in het steeds harder wordende rumoer van het publiek.

„Als jullie maar kunnen lachen!" schreeuwde heer Ollie met verwrongen trekken. „Jullie zijn laffe stoofjesklanten! Met z'n allen tegen één, hè? Maar nu is het genoeg. Ik zal jullie tonen waartoe een heer in staat is!"

„Ga weg bolle!" riep Bul Super zenuwachtig, „je stoort de voorstelling!"

„Handen omhoog, schurk!" riep heer Bommel. „Of ik schiet!" Hij zwaaide zo woest met zijn vuurwapen, dat het gegier begon te verstommen.

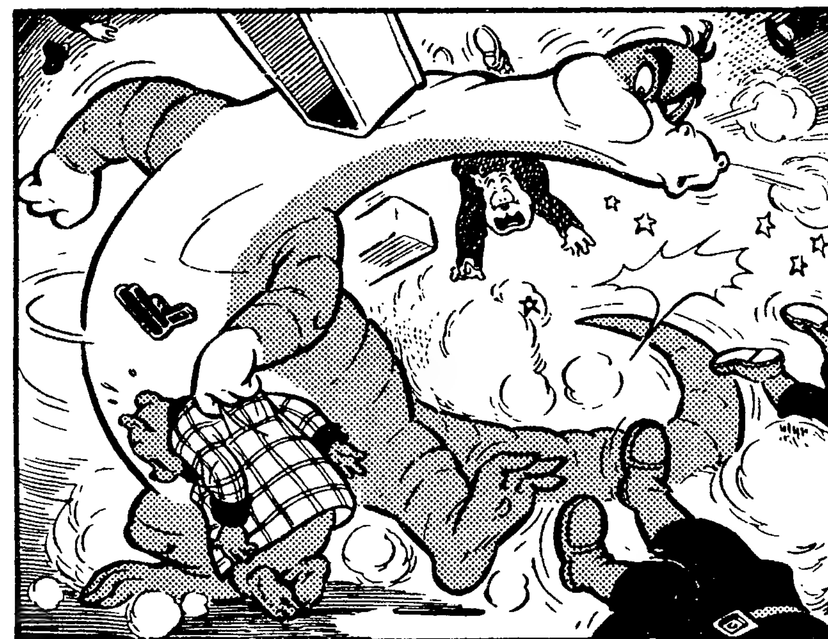
In de intredende stilte stormde nu Hiep Hieper naar binnen, gevolgd door enkele wakkere agenten...

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

3272 De agenten snelden de tent binnen en omringden heer Bommel van achteren.

„Kom nu rustig mee", vermaande de dienstdoende brigadier. „U verstoort de voorstelling, meneer! We weten allemaal wel, dat dit monster gevangen is door uw flink gedrag. Het zou me spijten als we streng moesten optreden!"

Maar heer Olie luisterde niet naar deze verstandige woorden.

„Flink gedrag!" riep hij. „Poeh! Bah! Verraad, dat was het! En dat ga ik ongedaan maken! Ga weg of ik schiet".

De politieambtenaren begonnen een omtrekkende beweging te maken en Bul Super haalde geniepig de zweep uit voor een onverwachte slag.

Het publiek vond dat allemaal wel mooi, omdat het dacht, dat dit bij de voorstelling hoorde. Alleen de kruidenier Grootgrut bleef roepen: „Laat het monster nu eens zwellen!"

Intussen was het duidelijk, dat heer Bommel in moeilijkheden geraakte. Zijn geweer weigerde toen hij de haan overhaalde en de brigadier haalde reeds de handboeien te voorschijn.

Doch nu kwam er plotseling hulp.

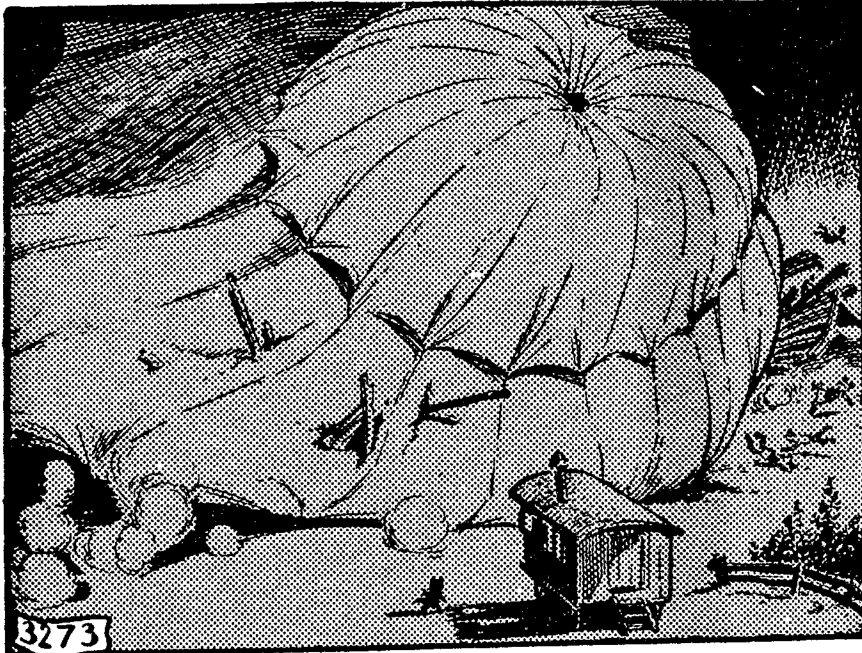
Zwelg had het gedoe enige tijd met klimmende belangstelling gadegeslagen. Er verscheen weer vuur in zijn doffe ogen - en op het moment, dat de boeien rinkelden en de zweep knalde kreeg de heer Grootgrut zijn zin.

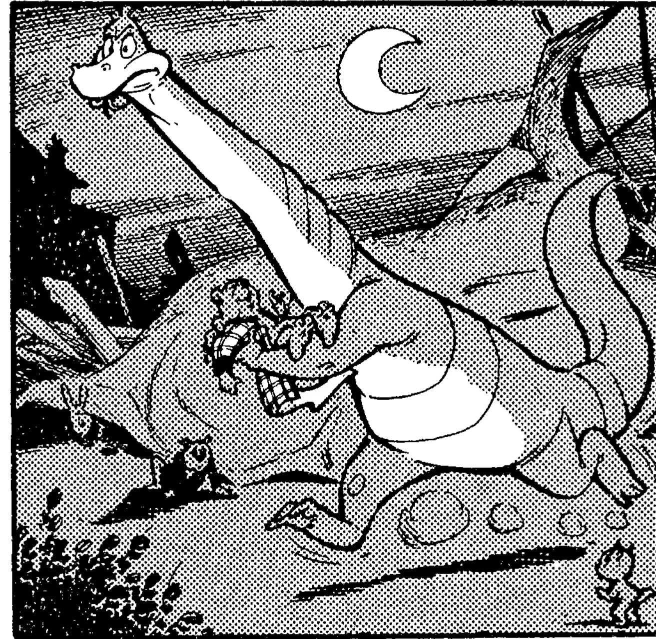
Want de Zwelbast, die zijn vriend in gevaar zag, begon boos te worden. Hij begreep weliswaar niet, waarom heer Bommel zo lang gewacht had met zijn hulp, maar nu de tijd gekomen was aarzelde hij niet.

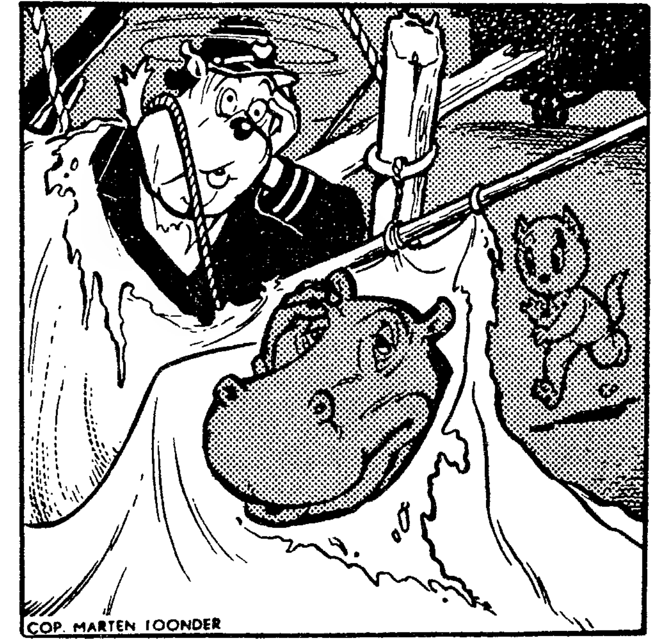
Voor de ontstelde ogen van het publiek groeide hij uit tot kolossale afmetingen. En toen veegde hij de omgeving schoon met een eenvoudige beweging van zijn staart...

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

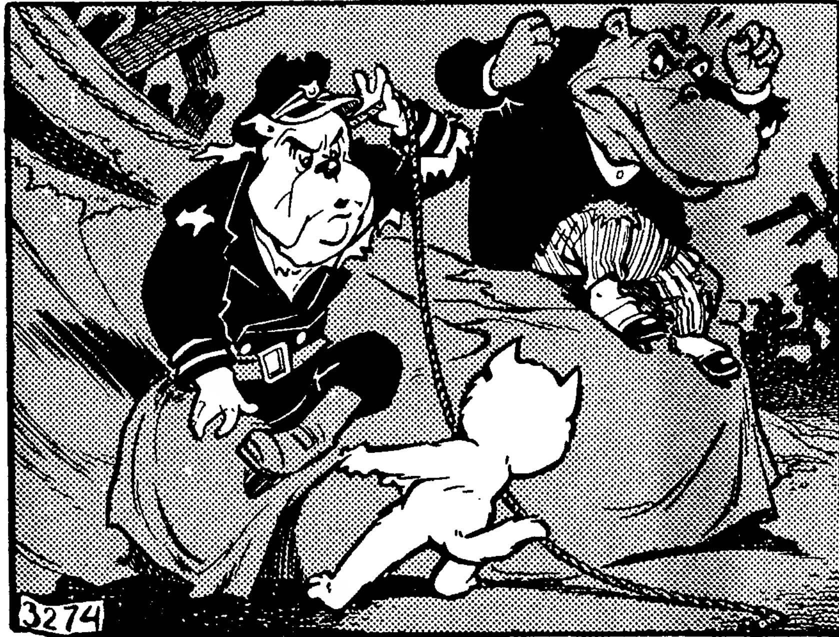

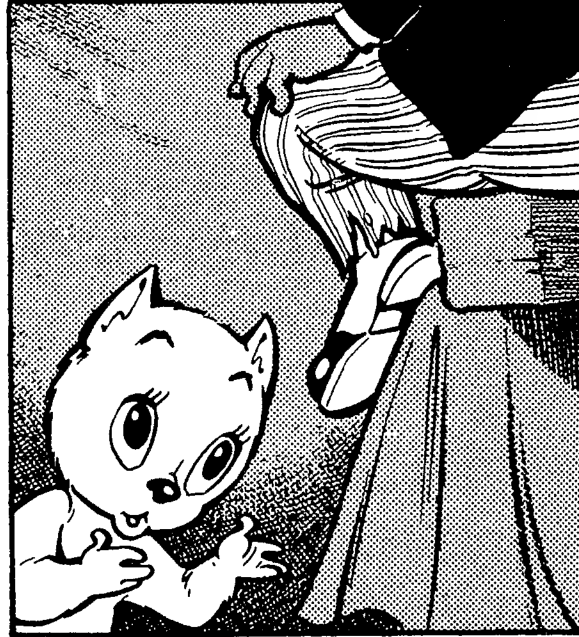

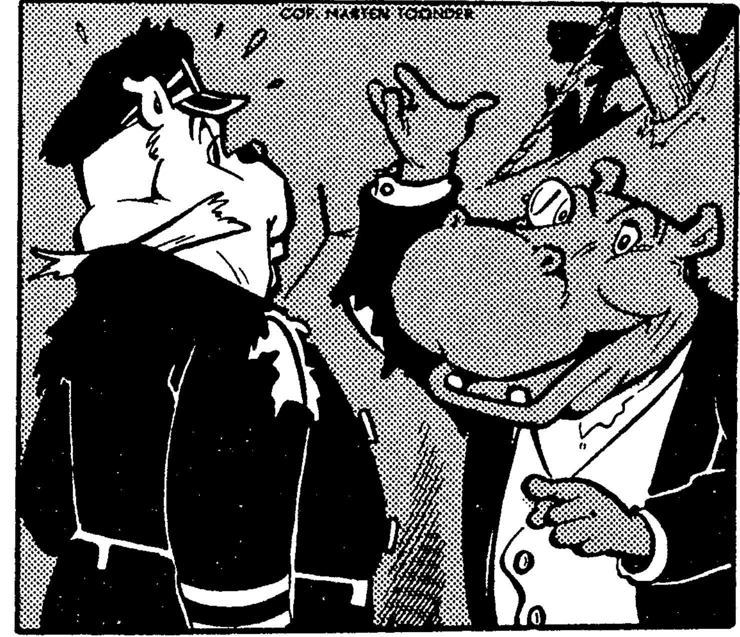
3273 Tom Poes was te laat geweest om heer Bommel tegen te houden toen die met zijn geweer de tent binnen holde. Besluiteloos bleef hij buiten staan en luisterde naar het gelach en geschreeuw in het inwendige. Tevergeefs probeerde hij om een list te verzinnen.
"Het is te laat", prevelde hij. "Tegen zo'n overmacht kan ik niet op".
Zorgelijk peinzend liep hij wat heen en weer - en toen werd plotseling zijn blik getrokken door een vreemd gebeuren. De tent zwol op tot een monsterachtige ballon. Het was duidelijk, dat iemand bezig was hem op te blazen - en die iemand was natuurlijk Zwelg de Zwelbast.
Het gelach en gejoel ging over in een angstschreeuw toen het linnen zich in de lucht verhief en het publiek uit elkander tuimelde. Uit de ruïne maakte zich een geweldige gestalte los. Het was Zwelg zelf.
Hij had heer Ollie opgenomen of die een kind was en snelde nu in grote vaart met hem het marktplein af. Voor de ontstelde ogen van Tom Poes verdween het monster om een straathoek. Hij begreep, dat er aan inhalen niet te denken viel. Bovendien leek hem dat een zinneloze bezigheid toe want er was op het terrein van de ramp genoeg voor hem te doen.
Dat bleek, toen hij het vormloze linnen naderde, dat eens de tent van Supers Zwelbast Show geweest was. Uit een gat in het textiel staken de ontdane gezichten van de burgemeester en de commissaris van politie in de kille nachtlucht - en een luid geweeklaag van de bedekte menigte vulde de lucht...

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

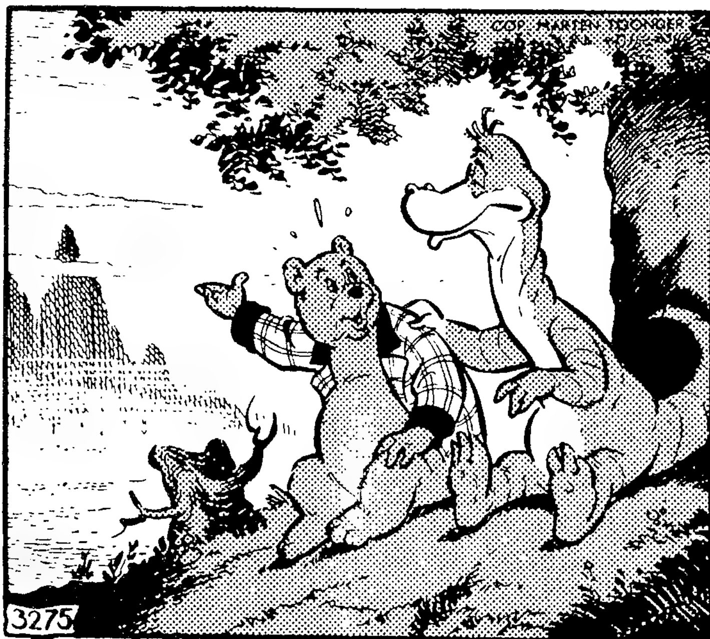

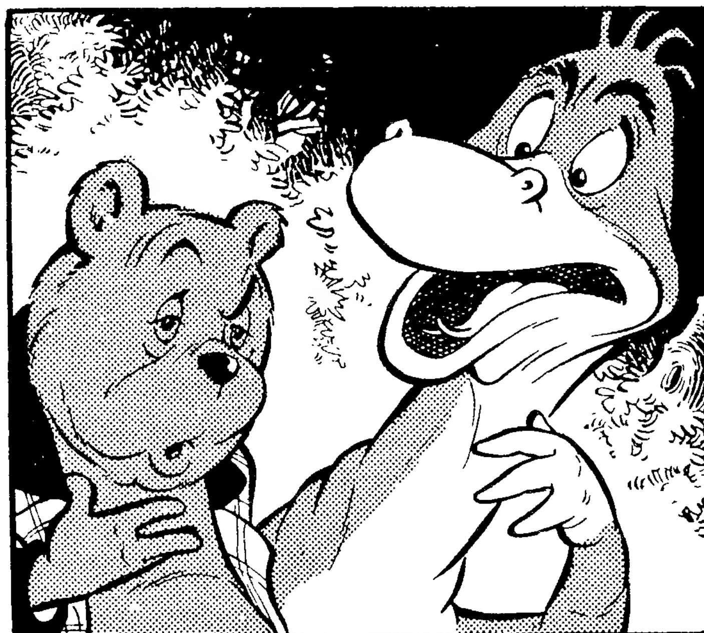

3274 „Kan ik soms helpen?” vroeg Tom Poes.
De burgemeester richtte zich een weinig op en maakte zich los uit het tentlinnen. „Het is mooi!” zei hij bitter. „Wat een toestand! Wat een positie voor ons, gezagdragers!”
„En de Zwelbast is ontsnapt!” vulde de commissaris somber aan. „Met Bommel.”
„Praat me niet van die Bommel!” riep de magistraat driftig. „Die is de schuld van alles! Ik zag het aankomen toen de vlegel met zijn geweer naar binnen kwam. Hij is niet te vertrouwen. Eens een schurk, altijd een schurk!”
„Ja, ja”, mompelde de commissaris. „Ik was het er nooit mee eens om hem de vrijheid te geven in ruil voor Zwelg. Het was niet wettelijk!”
Toen kreeg Tom Poes plotseling een idee. „Jullie zien het verkeerd”, riep hij uit. „Heer Ollie wilde jullie juist waarschuwen. Hij was de enige, die wist hoe gevaarlijk het monster is! Maar niemand luisterde naar hem — en nu is het te laat!”
De heer Dickerdack keek hem getroffen aan. „Natuurlijk!” stamelde hij. „Zo heb ik het nog niet bekeken. Bommel wilde waarschuwen, maar men luisterde niet naar hem. En nu is het te laat; het monster heeft hem ontvoerd. De held heeft zich voor ons opgeofferd!”
„O”, riep de politiechef onthutst. „Zou het zó zijn?”
„Natuurlijk!” riep de burgemeester. „Bommel is een heer van stand, dat weet iedereen. Rust onmiddellijk een expeditie uit om hem uit de klauwen van het monster te redden, Bas! Onmiddellijk!”

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

3275 De opkomende zon wierp een rode gloed op heer Bommel en Zwelg de Zwelbast. Ze zaten aan de rand van het bos en keken naar de Zwarte Bergen, die in de verte zichtbaar waren.

,,Daar ligt je land'', zei heer Ollie, naar de bergtoppen wijzend. ,,Je bent veilig, want daar zullen ze je niet komen zoeken.''

,,En jij dan?'' vroeg de ander verbaasd. ,,Ga je niet mee? Mijn familie zal je graag ontvangen, hoor. Wij Zwelbasten zijn heel gastvrij voor andere woeste rovers!''

Heer Ollie schudde het hoofd.

,,Nee'', zei hij, ,,ik ga niet mee. Ik ben een heer en ik heb ontdekt dat een heer geen rover is.''

,,Zo'', riep Zwelg schamper. ,,En wat is een heer dan wel? Een stoofjesklant soms?''

,,Ook niet'', hernam heer Bommel. ,,Hij is een tussenvorm, die door niemand begrepen wordt in deze duistere tijden. Daar moet hij nu eenmaal onder lijden.''

Hij snoof eens en staarde bedrukt voor zich uit.

,,Maar daar is niets aan te doen'', prevelde hij. ,,Ik zal mijn lot dragen als een Bommel, als je begrijpt wat ik bedoel.''

,,Ik begrijp er niets van'', zei de Zwelbast. Maar goed, ieder zijn lol, hoor. In ieder geval bedankt voor je hulp. We hebben een leuke tijd gehad samen en de buit onder de oude eik is voor jou.''

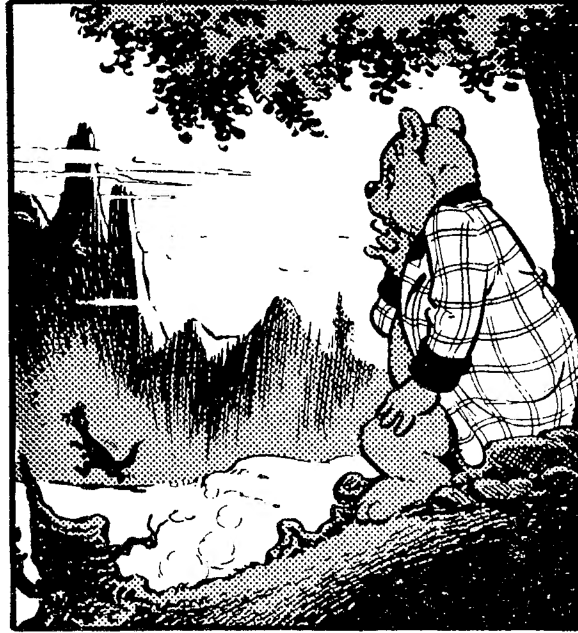
Hij zweeg en luisterde oplettend. In de verte was een dof geluid van vele voeten hoorbaar.

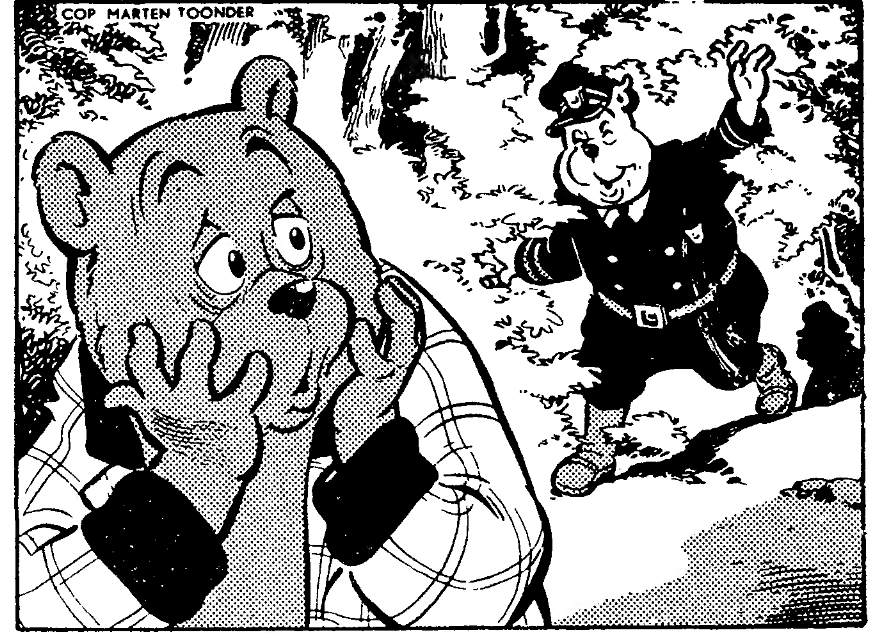
Het was de politiemacht van Bulle Bas, die de reusachtige voetsporen van Zwelg door het woud volgde en die nu naderde om heer Bommel te redden...

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

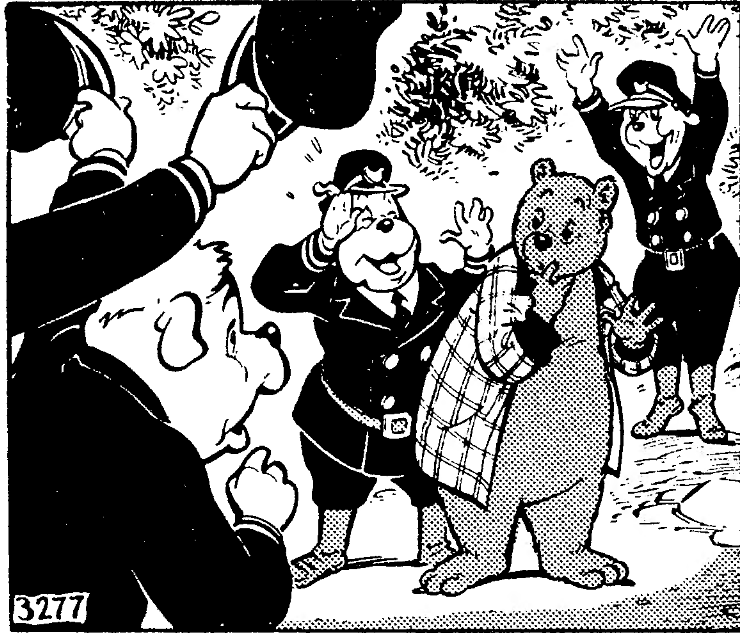

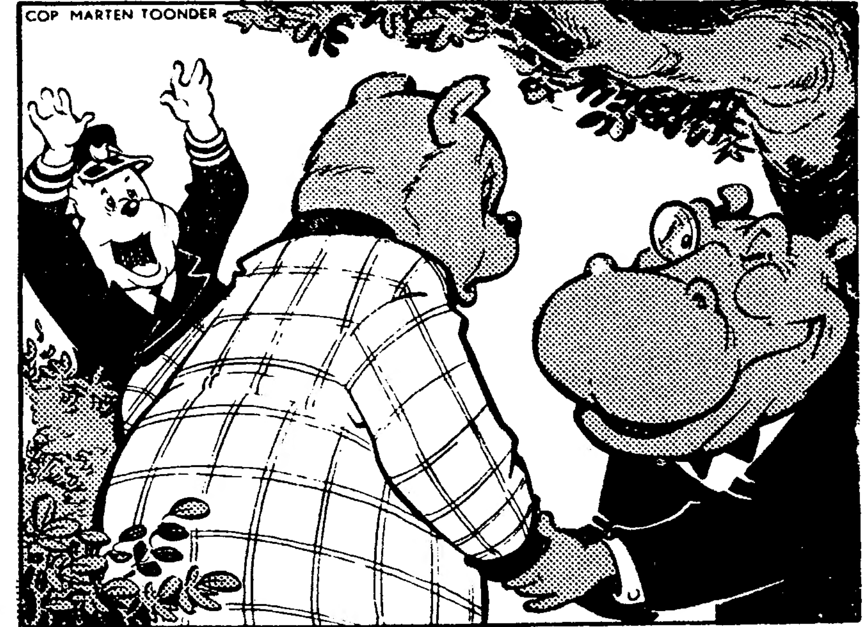
3276 Zwelg luisterde aandachtig naar het geluid van de naderende menigte. Toen stond hij op en keek besluiteloos naar heer Bommel.
„Weet je zeker, dat je niet mee gaat?" vroeg hij. „Daar komen de pantoffeltjesklanten aan. Ze zullen je pakken en in een muf huisje opsluiten, totdat je even suf geworden bent als ze zelf zijn. Ga mee en wordt een woeste rover!"
Maar heer Ollie schudde verslagen het hoofd. „Er zijn andere plichten voor een heer dan in een bontvel door de wildernis te rennen", zei hij ontwijkend. „Vlucht alleen!"
De Zwelgbast haalde diep adem. Het scheen, dat hij nog iets wilde zeggen, maar hij bedacht zich en begon de heuvel af te dalen. Beneden aangekomen keek hij nog een keer om en vluchtte toen snel in de richting van de Zwarte Bergen.
Heer Bommel zat hem bedroefd na te kijken. Het vale licht van de opkomende zon scheen rood door de nevels en achter hem kraakten de takken, toen de politieagenten naderden.
„Nu gaan ze me gevangen nemen", zei heer Ollie tot zichzelf. „Nu ja, wat komt het er op aan? Ik heb mijn eigen weg gekozen — en die is hier al afgelopen."
Toen trad commissaris Bulle Bas uit het struikgewas. „Hij zit er nog!" riep hij uit. „Hij heeft overwonnen!"
Er was zo'n blijde klank in de stem van de politiechef, dat heer Ollie verrast het hoofd omwendde...

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

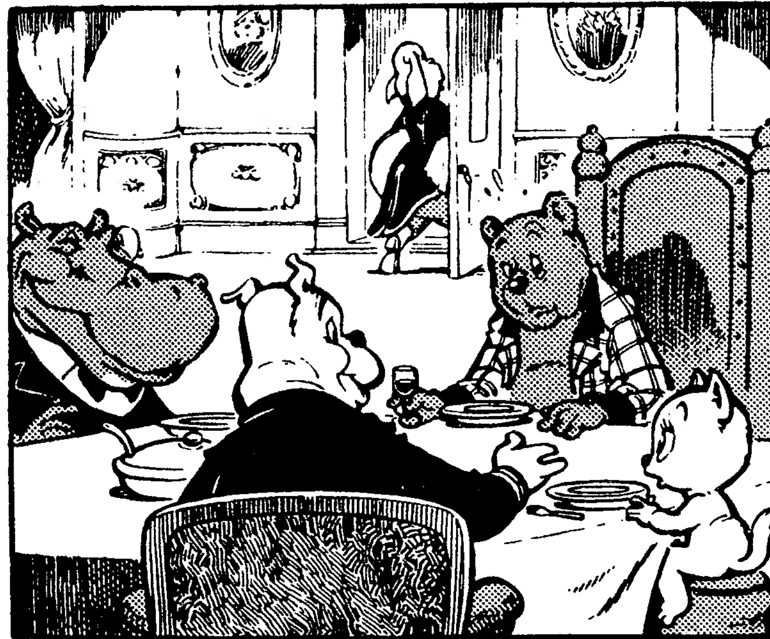
3277 De agenten braken uit het struikgewas en omringden heer Ollie, die langzaam opstond.
„Hier ben ik", zei hij toonloos.
Maar commissaris Bulle Bas trad naar voren en begon hem opgetogen op de rug te kloppen.
„Ja, daar ben je!" riep hij uit. „Heelhuids en monter, zoals ik zie. Je bent een held, Bommel!"
De ambtenaren barstten in gejuich uit en begonnen hem om beurten de hand te drukken, zodat heer Ollie er geheel verward en sprakeloos van werd.
Nu naderden ook de burgemeester en Tom Poes het vrolijke toneeltje. De agenten maakten ruimte voor de heer Dickerdack en deze trad voorwaarts om op zijn beurt heer Bommels hand te grijpen.
„Namens de goede stad Rommeldam zeg ik je dank, Bommel!" sprak hij geroerd. „Je hebt ons van een groot gevaar gered. Wij begrepen niet, hoe groot dat gevaar was totdat het begon te groeien. Wij dachten, dat het een klein en onschuldig kermisvermaak was, totdat jij ons kwam waarschuwen. En toen was het bijna te laat!"

Heer Ollie begon het warm te krijgen. „W-wat is-er toch aan de hand?" stamelde hij.
„Dat is het toppunt!" riep de commissaris. „De held heeft het monster op de vlucht gejaagd met levensgevaar — en nu vraagt hij, wat er aan de hand is!"
„Je bent wel erg bescheiden", riep de magistraat uit. „Maar dat hoeft niet, hoor! We zijn allemaal trots op je! Kom mee, dan zullen we je naar huis brengen!"

HEER BOMMEL EN DE ZWELBAST

Door Marten Toonder

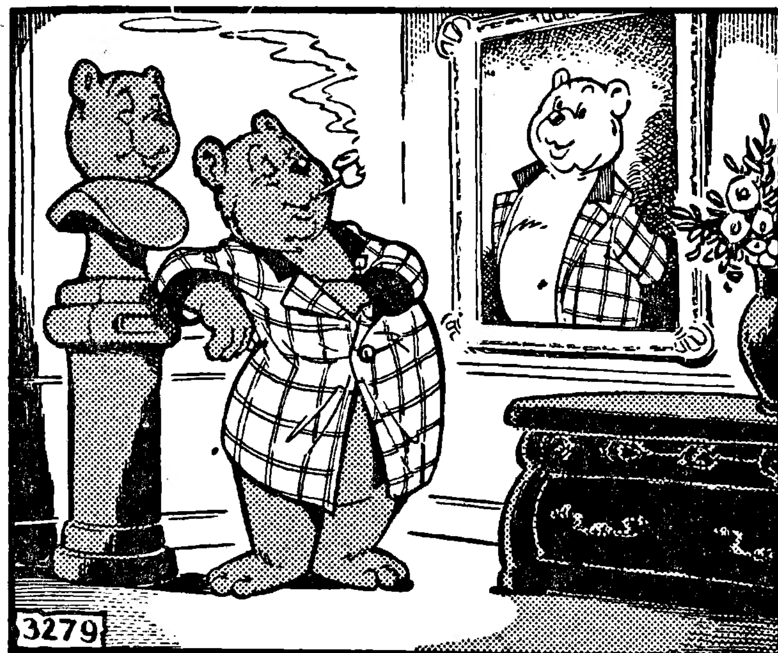

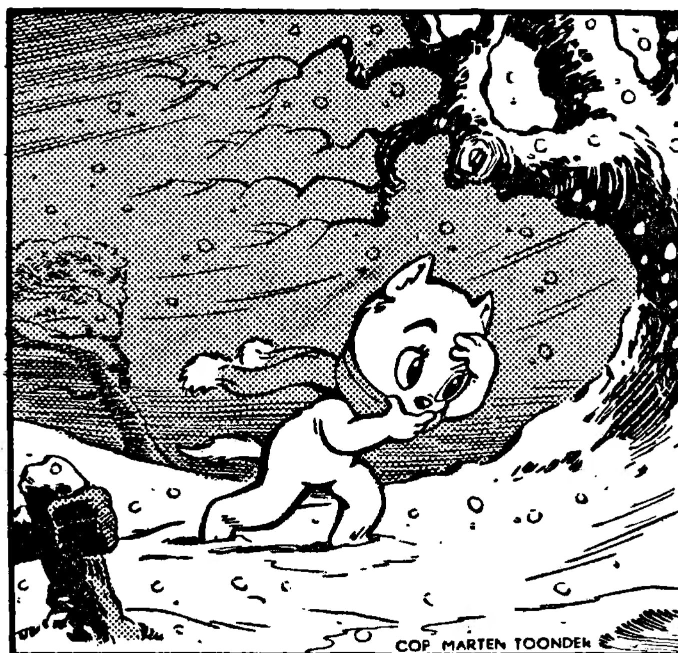
3278 Zo werd heer Bommel dus onder gejuich naar slot Bommelstein teruggevoerd. Het was nog vroeg in de ochtend toen ze het kasteel bereikten, doch de trouwe bediende Joost, die de groep reeds in de verte had zien naderen, had rap voor een maaltijd gezorgd.
In het begin was heer Ollie nog wat stil, maar toen hij eindelijk aan de goedgedekte tafel zat, knapte hij wat op en begon met smaak te eten.
De toespraak van de burgemeester en het applaus van de commissaris liet hij onberoerd over zich heengaan, doch toen Tom Poes het woord nam legde hij zijn eetgerief neer en luisterde oplettend.
,,In het begin vond ik het helemaal niet leuk, dat ik u niet mocht helpen'', zei Tom Poes. ,,Vooral niet toen u zo in de narigheid raakte. Maar nu achteraf is het misschien toch wel goed geweest. Ik geloof, dat u wel iets geleerd hebt.''
,,Zo'', zei heer Ollie kalm. ,,En wat heb ik dan wel geleerd, jonge vriend?''
,,Bescheidenheid!'' riep de burgemeester uit. ,,Dat bedoel je toch, nietwaar, ventje?''
,,Jullie'', sprak heer Bommel met een matte glimlach, ,,jullie snappen er niets van. Maar misschien is dat wel goed zo, als jullie begrijpen wat ik bedoel.''
Zijn gasten schudden verbaasd de hoofden.
,,Los daarvan'', hernam heer Ollie, ,,wil ik toegeven, dat ik wel iets geleerd heb. Ik heb ontdekt, dat er toch nog altijd iets te zeggen is voor het leven van een heer!''
,,Onverbeterlijk!'' mompelde de commissaris.
Heer Bommel gaf daar geen antwoord op — en dat was misschien wel het beste bewijs, dat hij werkelijk iets geleerd had.
— EINDE VAN DIT VERHAAL —

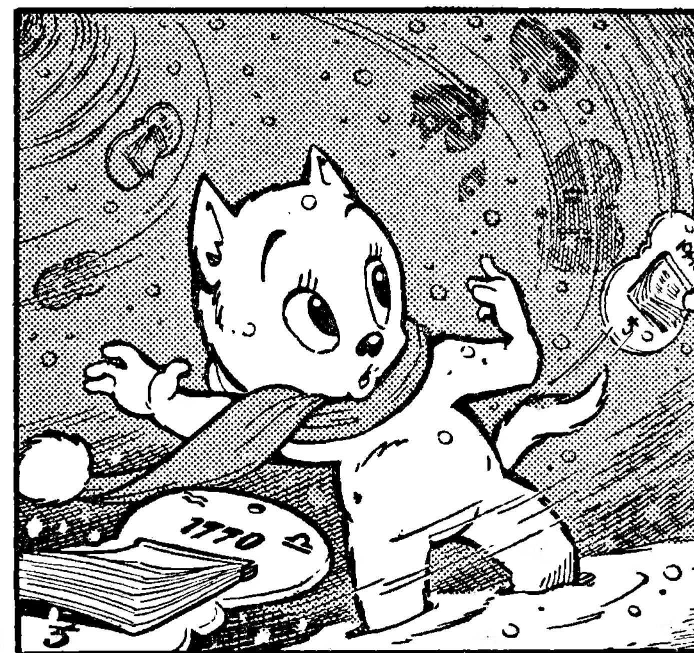
91 0523

HEER BOMMEL gaat het overdoen

Door Marten Toonder

3279 Na het avontuur met Zwelg, de Zwelbast, was er iets veranderd in heer Bommel. Hij had zijn kostbaarheden samen met de belastinggelden en de overige buit op laten graven en aan de rechtmatige eigenaars teruggegeven. Doch wanneer hij nu langs zijn kunstzinnige borstbeelden liep, kon hij ze met een nieuw licht in de ogen bekijken.
„Toch wel een kop”, kon men hem horen mompelen. „Het is toch wel mooi om een Bommel te zijn – vooral wanneer men ontdekt heeft, dat men het zèlf kan”.
Natuurlijk was er wel iemand, die het moeilijk had gekregen door deze veranderde levenshouding – en die iemand was Tom Poes.
„Het is natuurlijk wel prettig, dat heer Ollie zich zo opgewekt voelt,” mompelde hij zorgelijk, toen hij zich op een dag door een sneeuwjacht repte. „Maar het is er voor mij niet gemakkelijker op geworden. Hij wil nu alles zèlf doen – en hij wil zijn leven veranderen. Wat moet daarvan worden?”.
Ach ja, voor een toegewijd vriend van heer Ollie was er reden voor ongerustheid. En dat die reden gegrond was bleek wel toen Tom Poes om half zeven plotseling gegrepen werd door een gierende windvlaag, die…
Maar halt. Laat mij proberen om op ordelijke wijze verslag te doen van heer Ollie's verdere levenswandel. Het volgende ware verhaal heet: „Heer Bommel gaat het overdoen" en het begint morgen.